

Budsjett-innst. S. nr. 9

(2002–2003)

Budsjettinnstilling til Stortinget
fra energi- og miljøkomiteen

St.prp. nr. 1 (2002-2003)

**Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om bevilgninger på
statsbudsjettet for 2003 vedkommende Olje- og energidepartementet
og Miljøverndepartementet**

INNHold

Innledning	5
1. Rammeområde 12 - Olje og energi	5
1.1 Komiteens prioriteringer for rammeområde 12 Olje og energi	7
1.1.1 Innledning	7
1.1.2 Høyre og Kristelig Folkepartis hovedprioriteringer	7
1.1.3 Arbeiderpartiets hovedprioriteringer	8
1.1.4 Fremskrittspartiets hovedprioriteringer	8
1.1.5 Sosialistisk Venstrepartis hovedprioriteringer	10
1.1.6 Senterpartiets hovedprioriteringer	12
1.2 Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitler under rammeområde 12	13
Kap. 1800 Olje- og energidepartementet	13
Kap. 1810 Oljedirektoratet	15
Kap. 4810 Oljedirektoratet	16
Kap. 1820 Norges vassdrags- og energidirektorat	16
Kap. 4820 Norges vassdrags- og energidirektorat	18
Kap. 1825 Omlegging av energibruk og energiproduksjon	18
Kap. 2490 NVE Anlegg	22
Kap. 4829 Konesesjonsavgiftsfondet	22
Kap. 1830 Energiforskning	22
Kap. 2440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten	25
Kap. 2442 Disponering av innretninger på kontinentalsokkelen	26
Kap. 4860 Statsforetak under Olje- og energidepartementet	26
Kap. 5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten	26
Kap. 2443 Petoro AS	27
Kap. 5490 NVE Anlegg	27
Kap. 5608 Renter av lån til statsforetak under Olje- og energidepartementet	27
2. Rammeområde 13 - Miljø	28
2.1 Komiteens prioriteringer for rammeområde 13 Miljø	31
2.1.1 Innledning	31
2.1.2 Høyre og Kristelig Folkepartis hovedprioriteringer	31
2.1.3 Arbeiderpartiets hovedprioriteringer	31
2.1.4 Fremskrittspartiets hovedprioriteringer	32
2.1.5 Sosialistisk Venstrepartis hovedprioriteringer	35
2.1.6 Senterpartiets hovedprioriteringer	38
2.2 Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitler under rammeområde 13	40
Kap. 1400 Miljøverndepartementet	40
Kap. 4400 Miljøverndepartementet	43
Kap. 1410 Miljøvernforskning	43
Kap. 4410 Miljøvernforskning	45
Kap. 1425 Vilt- og fisketiltak	45
Kap. 4425 Refusjoner fra Viltfondet og Statens fiskefond	45
Kap. 1426 Statens naturoppsyn	45
Kap. 4426 Statens naturoppsyn	47
Kap. 1427 Direktoratet for naturforvaltning	47
Nasjonalparksentrene	48
Vern mv.	49

Kap. 4427 Direktoratet for naturforvaltning	54
Kap. 1429 Riksantikvaren	54
Kap. 4429 Riksantikvaren	56
Kap. 1432 Norsk kulturminnefond	56
Kap. 4432 Norsk kulturminnefond	57
Kap. 1441 Statens forurensningstilsyn	57
Kap. 4441 Statens forurensningstilsyn	61
Kap. 1444 Produktregisteret	61
Kap. 1465 Statens kjøp av tjenester i Statens kartverk	61
Kap. 2465 Statens kartverk	62
Kap. 2422 Statens miljøfond (unntatt post 90)	62
Kap. 5621 Statens miljøfond, renteinntekter	63
3. Forslag fra mindretall	63
4. Komiteens tilråding	73

Budsjett-innst. S. nr. 9

(2002-2003)

Budsjettinnstilling til Stortinget fra energi- og miljøkomiteen

St.prp. nr. 1 (2002-2003)

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2003 vedkommende Olje- og energidepartementet og Miljøverndepartementet

Til Stortinget

INNLEDNING

Komiteen fremmer i denne innstillingen forslag om bevilgninger på statsbudsjettet for 2003 under de kapitler og poster som er fordelt til komiteen på rammeområdene 12 Olje og energi og rammeområde 13 Miljø.

1. RAMMEOMRÅDE 12 - OLJE OG ENERGI

Oversikt over bevilgningsforslagene på de ulike kapitler og poster under rammeområde 12 i St.prp. nr. 1 (2002-2003).

Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 12. 90-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet.

Kap.	Post	Formål:	St.prp. nr. 1
Utgifter i hele kroner			
<i>Olje- og energidepartementet</i>			
1800		Olje- og energidepartementet	175 530 000
	1	Driftsutgifter.....	103 000 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	24 430 000
	22	Beredskapslagre for drivstoff, <i>kan overføres</i>	21 000 000
	70	Internasjonalisering av petroleumsvirksomheten, <i>kan overføres</i>	16 000 000
	71	Tilskudd til Norsk Oljemuseum	3 000 000
	72	Investeringsfond for klimatiltak i Østersjøområdet.....	8 100 000
1810		Oljedirektoratet (jf. kap. 4810).....	327 600 000
	1	Driftsutgifter.....	254 100 000
	21	Spesielle driftsutgifter	67 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	6 500 000
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat (jf. kap. 4820 og 4829).....	354 250 000
	1	Driftsutgifter.....	227 900 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	51 900 000
	22	Sikrings- og miljøtiltak i vassdrag, <i>kan overføres</i>	54 850 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	6 000 000
	70	Tilskudd til lokale el-forsyningsanlegg, <i>kan overføres</i>	1 000 000
	73	Tilskudd til utjevning av overføringstariffer, <i>kan overføres</i>	10 000 000
	75	Tilskudd til sikringstiltak, <i>kan overføres</i>	2 600 000

Kap.	Post	Formål:	St.prp. nr. 1
1825		Omlegging av energibruk og energiproduksjon	318 000 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	6 000 000
	50	Overføring til Energifondet.....	279 000 000
	73	Produksjonsstøtte til vindkraft	14 000 000
	74	Naturgass, <i>kan overføres</i>	19 000 000
1830		Energiforskning (jf. kap. 4829)	304 700 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	15 500 000
	50	Norges forskningsråd	280 000 000
	70	Internasjonale samarbeids- og utviklingstiltak, <i>kan overføres</i>	9 200 000

Petroleumsvirksomheten

2440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (jf. kap. 5440)	15 830 000 000
	22	Fjerningsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	30 000 000
	30	Investeringer.....	15 100 000 000
	50	Overføring til Statens petroleumsforsikringsfond.....	700 000 000
2442		Disponering av innretninger på kontinentalsokkelen	130 000 000
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	130 000 000
2443		Petoro AS	230 000 000
	70	Administrasjon.....	230 000 000

Statens forretningsdrift

2490		NVE Anlegg (jf. kap. 5490, 5491 og 5603)	10 600 000
	24	Driftsresultat	3 600 000
		1 Driftsinntekter	-41 000 000
		2 Driftsutgifter	38 000 000
		3 Avskrivninger	4 800 000
		4 Renter	1 800 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	7 000 000
		Sum utgifter rammeområde 12	17 680 680 000

Inntekter i hele kroner

Inntekter under departementene

4810		Oljedirektoratet (jf. kap. 1810)	99 000 000
	1	Gebyr- og avgiftsinntekter.....	2 500 000
	2	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet.....	32 000 000
	3	Refusjon av tilsynsutgifter	56 500 000
	4	Salg av undersøkelsesmateriale.....	2 500 000
	6	Ymse inntekter	2 000 000
	8	Inntekter barnehage.....	3 500 000
4820		Norges vassdrags- og energidirektorat (jf. kap. 1820)	73 000 000
	1	Gebyr- og avgiftsinntekter.....	19 600 000
	2	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet.....	41 400 000
	40	Sikrings- og miljøtiltak i vassdrag	12 000 000
4829		Konsesjonsavgiftsfondet (jf. kap. 1820 og 1830)	132 600 000
	50	Overføring fra fondet	132 600 000
4860		Statsforetak under Olje- og energidepartementet	30 000 000
	70	Garantiprovisjon, Statnett SF	30 000 000

Inntekter fra petroleumsvirksomheten

5440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (jf. kap. 2440)	77 300 000 000
	24	Driftsresultat:	54 800 000 000
		1 Driftsinntekter	96 700 000 000
		2 Driftsutgifter	-18 000 000 000
		3 Lete- og feltutviklingsutgifter	-1 400 000 000
		4 Avskrivninger	-16 000 000 000
		5 Renter	-6 500 000 000
	30	Avskrivninger	16 000 000 000
	80	Renter	6 500 000 000

Kap.	Post	Formål:	St.prp. nr. 1
<i>Avskrivninger, avsetninger til investeringsformål og inntekter av statens forretningsdrift i samband med nybygg, anlegg mv.</i>			
5490		NVE Anlegg (jf. kap. 2490)	1 200 000
	1	Salg av utstyr mv.	1 200 000
<i>Renter og utbytte mv.</i>			
5608		Renter av lån til statsforetak under Olje- og energidepartementet	52 000 000
	80	Renter, Statnett SF	52 000 000
		Sum inntekter rammeområde 12	77 687 800 000
		Netto rammeområde 12	-60 007 120 000

1.1 Komiteens prioriteringer for rammeområde 12 Olje og energi

1.1.1 Innledning

Komiteen har ved Stortingets vedtak 15. oktober 2002 fått tildelt kapitler under rammeområde 12 Olje og energi, jf. Innst. S. nr. 2 (2002-2003). Ved Stortingets vedtak 2. desember 2002 er netto utgiftsramme for rammeområde 12 fastsatt til -kr 60 036 120 000, jf. Budsjett-innst. S. I (2002-2003) Tillegg nr. 1.

1.1.2 Høyre og Kristelig Folkepartis hovedprioriteringer

Komiteens medlemmer fra Høyre, Øyvind Halleraker, Siri A. Meling og Leif Frode Onarheim, og fra Kristelig Folkeparti, Ingmar Ljones og Inger Stokstad, viser til at energinæringene er blant Norges viktigste næringer. Både vannkraftressursene og olje- og gassressursene, samt satsing på nye fornybare energikilder og en miljøvennlig energibruk, gjør at Norge har alle forutsetninger for å bli Vest-Europas ledende energileverandør. I tillegg har norske fagfolk og bedrifter utviklet kompetanse i verdensklasse innenfor utvinning og utnyttning av energiressurser. Endringene i internasjonal oljeindustri og liberaliseringen av elektrisitets- og gassmarkedet i EU skaper derfor store forretningsmessige muligheter for Norge som energinasjon.

Disse medlemmer mener energipolitikken skal fremme verdiskaping, samtidig som den baseres på målet om en langsiktig og miljømessig forsvarlig forvaltning av energiressursene. For Norge er det viktig å kombinere rollen som en stor energiproducent med å være foregangsland innen miljøpolitikken.

Petroleumsvirksomheten er Norges viktigste næring. Disse medlemmer mener det er viktig å sikre at petroleumssektoren blir en vesentlig bidragsyter til finansieringen av velferdssamfunnet og til industriell utvikling i hele landet også i fremtiden. Disse medlemmer mener derfor at det må legges til rette for at norsk sokkel forblir et attraktivt område for verdiskaping og investeringer, og at norske selskaper kan styrke sin konkurranseposisjon både på norsk sokkel og internasjonalt. Disse medlemmer vil derfor legge til rette for industriell og teknologisk utvikling for å få mer ut av ressursene og få kostnadene ned. Verdiene vil

i stigende grad skapes av teknologi og annen menneskelig innsats. Det krever økt innsats på forskning og teknologiutvikling. Den samlede industrielle klyngen må derfor sikres rammevilkår som gjør dette mulig. Dette kan bidra til økt internasjonalisering og store positive ringvirkninger for det norske samfunn.

De store inntektene fra petroleumsvirksomheten kommer fra en felles ressurs og må derfor forvaltes slik at de kommer hele samfunnet til gode. Samtidig er petroleumsressursene en ikke-fornybar ressurs, og inntektene fra petroleumsvirksomheten vil ikke vare evig. Det er derfor viktig med investeringer og forskning innen petroleumssektoren slik at vi utnytter de gjenværende ressursene på en best mulig måte. Disse medlemmer mener det er et siktemål å sikre et stabilt aktivitetsnivå på norsk sokkel som tar hensyn til velferds-, miljø-, og langsiktighetsperspektivet.

Disse medlemmer ser på klimaproblematikken som en av de største utfordringene verden står overfor. For å redusere utslippene av miljøødeleggende klimagasser må det satses på energiøkonomisering, nye fornybare energikilder, ny teknologi, miljøvennlig samferdsel og bedre kollektivtransport.

Disse medlemmer ønsker en offensiv satsing på energiforskning, og foreslår derfor en bevilgning til dette på 259,7 mill. kroner. Satsingen dreier seg i hovedsak om forskning i skjæringsfeltet mellom energi og miljø, og forskningsbasert nyskaping/demonstrasjon. Satsingen er i første rekke relatert til økt innsats innenfor petroleumsforskningen, herunder langtidsvirkninger fra utslipp til sjø. Forskning på anvendelse av naturgass til energiformål, hydrogen og fornybare energikilder er også prioritert.

Disse medlemmer understreker at skal vi realisere de store potensielle verdiene innenfor energisektoren, er det viktig at vi evner å løse de teknologiske og miljømessige utfordringene i tiden fremover. Det er et stort potensiale for ytterligere økt verdiskaping innenfor denne sektoren hvis vi klarer å utnytte våre store energiressurser på en enda bedre måte enn i dag. Samtidig står vi overfor store miljøutfordringer, og utvikling av gasskraftverk med CO₂-håndtering er en av løsningene på dette problemet som Regjeringen prioriterer.

Disse medlemmer viser til at det neste år satses 20 mill. kroner på forskning knyttet til utvikling av renseteknologi for gasskraftverk.

Disse medlemmer mener det er viktig at Norge som energinasjon i større grad legger opp til å bruke og utvikle nye fornybare energikilder. Disse medlemmer vil derfor fortsette en offensiv satsing på nye fornybare energikilder gjennom betydelige bevilgninger til Energifondet, og foreslår en bevilgning på 279 mill. kroner for 2003. I tillegg kommer ca. 200 mill. kroner gjennom avgift på nettariifen. Dette vil gi rom for økt aktivitetsnivå for utvikling av miljøvennlig energi.

Disse medlemmer viser til Regjeringens satsing på infrastruktur for naturgass. Det foreligger planer om utnyttelse av naturgass i ulike deler av landet. Disse medlemmer er enig i at det er en viktig forutsetning for økt utnyttelse av naturgass at det legges til rette for økt utbygging av infrastruktur blant annet ved å yte støtte til slike infrastrukturprosjekter. Disse medlemmer foreslår å styrke satsingen på naturgass ytterligere.

1.1.3 Arbeiderpartiets hovedprioriteringer

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sylvia Brustad, Rolf Terje Klungland og Synnøve Konglevoll, mener prioriteringene innenfor Olje- og energidepartementet har stor betydning for miljøet og en bærekraftig utvikling. Satsingen på ny fornybar energi, energiforskning og petroleumsforskning er viktige områder å prioritere. Disse medlemmer viser derfor til Arbeiderpartiets alternative budsjett som ville gitt 65 mill. kroner mer til disse områdene.

Disse medlemmer viser til målet i St.meld. nr. 29 (1998-1999) om energipolitikken, om å bruke 5 mrd. kroner over en tiårsperiode til satsing på omlegging av energibruk og energiproduksjon. Med de bevilgningene som er foretatt til dette området, og det Regjeringen og Fremskrittspartiet er enig om å bruke til neste år, har man fortsatt etterslep i forhold til målsetningen. Disse medlemmer viser også til FN's toppmøte om bærekraftig utvikling i Johannesburg og den norske delegasjonens ønske om at den globale andelen av fornybar energi skal øke til minst 15 pst. og nye fornybare energikilder til 10 pst. innen 2010. Selv om dette ikke fikk gjennomslag i Johannesburg, må dette likevel forplikte Norge til å følge opp nasjonalt. Disse medlemmer mener derfor at det er nødvendig å styrke innsatsen for omlegging av energibruk og energiproduksjon. Regjeringens forslag til dette formålet gir ingen reell økning og disse medlemmer viser derfor til Arbeiderpartiets alternative budsjettforslag om å øke bevilgningene til dette formålet med 20 mill. kroner. Slik vil nivået også bli omtrent på linje med det stortingsflertallet vedtok ved behandlingen av St.meld. nr. 29 (1998-1999) Energimeldingen, jf. Innst. S. nr. 122 (1999-2000).

Disse medlemmer viser også til at Norge ikke lenger er selvforsynt med elektrisk kraft i et normalår, og at effektsituasjonen i kraftverk og overføringsnett i perioder er kritisk. Det er derfor behov for å tilføre mer

kraft på markedet, utover den vedtatte satsingen på ny fornybar energi. Det vil blant annet være behov for å forsterke overføringsnettet, spesielt de såkalte flaskehalsene. Disse medlemmer er derfor forundret over at regjeringspartiene i budsjettforliket med Fremskrittspartiet reduserer bevilgningene til forskning på CO₂-frie gasskraftverk med 30 mill. kroner.

Disse medlemmer ser behovet for økt petroleumsforskning og støtter økte bevilgninger til dette formålet. En enda bedre miljøvennlig produksjon og økt utvinningsgrad på sokkelen må prioriteres.

1.1.4 Fremskrittspartiets hovedprioriteringer

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Øyvind Korsberg og Øyvind Vaksdal, ser på energi som en hvilken som helst annen handelsvare som fritt skal kunne omsettes i markedet, og fritt skal kunne brukes av de aktører som til enhver tid kjøper energien i markedet, uten noen innblanding fra det offentlige side.

Disse medlemmer mener at man i langt større grad enn i dag må utnytte våre muligheter som energistormakt ved å legge forholdene til rette for at landets innbyggere og næringsliv skal få rikelig tilgang til energi til en fornuftig pris.

Disse medlemmer mener det skal være fri konkurranse mellom de forskjellige former for energibærere, uten noen form for subsidiering. Disse medlemmer vil heller ikke bruke av skattebetalernes penger til andre tiltak som har som målsetting å endre energiforbruket, og heller ikke bruk av økte avgifter som virkemiddel for å endre eller redusere forbruket. Eventuelle ENØK-tiltak må baseres på den enkeltes økonomiske gevinst.

Disse medlemmer tar avstand fra den myten som er skapt om at man i Norge sløser med energi. Rapporter og statistikk viser klart at man i Norge ikke har større energiforbruk i husholdninger enn andre land vi normalt sammenligner oss med. Det er i dag ingen mangel på energi i Norge, men mangel på politisk vilje og handlekraft til å utnytte våre enorme energiresurser. Resultatet er blant annet at vi i et normalår har underskudd på elektrisk kraft. Dette medfører høye priser for kundene, og underskuddet må dekkes gjennom importert av kraft bl.a. fra kullkraft- og kjernekraftverk. Disse medlemmer ønsker å øke kraftproduksjonen, og mener det fortsatt er muligheter for miljøtilpassede vannkraftutbygginger. Spesielt må bruken av minikraftverk økes. I tilfeller hvor det oppstår konflikter av miljømessig art vil disse medlemmer sikre at lokaldemokratiet i større grad enn tidligere blir lyttet til.

Disse medlemmer mener at Norge som energinasjon må satse på en bedre utnyttelse av våre gassressurser i samfunnet generelt, i tillegg til kraftproduksjon. Disse medlemmer vil derfor legge forholdene bedre til rette for bruk av gass innenlands, og har støttet forslag om at Regjeringen skal komme til Stortinget med en helhetlig strategi for innenlands bruk av naturgass. Disse medlemmer vil også gi øko-

nomisk støtte til bygging av infrastruktur for naturgass, og øker derfor denne budsjettposten.

Oljenæringen er, og vil i mange år fremover, være svært viktig for norsk økonomi. Det er imidlertid viktig at vi hele tiden fokuserer på denne næringens rammebetingelser og sikrer langsiktighet og forutsigbarhet, slik at næringen står bedre rustet også ved et eventuelt fall i oljeprisen.

Disse medlemmer vil som tidligere arbeide for å redusere/fjerne bruttoskattene på sokkelen, samtidig som vi vil arbeide for et mer rettferdig skattesystem som i større grad fordeler både oppsider og nedsider, noe som vil bidra til å sikre aktiviteten på sokkelen også ved lavere oljepriser.

Teknologiutviklingen innen oljebransjen har vært og er meget bra og har betydelig positive ringvirkninger for næringslivet for øvrig. Forholdene må derfor legges til rette for å hindre oppsplitting av de teknologi- og kompetansemiljøer det har tatt tre tiår å bygge opp.

Forholdene er nå bedre lagt til rette for større mangfold på sokkelen, men det bør utredes skatteincentiver for å gjøre niske- og haleproduksjon mer lønnsom. Det må i tillegg sørges for at oljeindustrien gis tilgang på nye prospektive arealer, også i nordområdene.

Disse medlemmer viser til dagens budsjettbehandlingssystem i Stortinget og det faktum at faginnstillingene ikke lenger styrer budsjetttrammene innen sitt fagfelt. Under dette systemet finner disse medlemmer det vanskelig å fremme Fremskrittspartiets alternative budsjettforslag, som baserer seg på en ramme som er 516,600 mill. kroner lavere enn den foreslåtte rammen for rammeområde 12. På bakgrunn av budsjettavtalen med regjeringspartiene legger disse medlemmer heller ikke frem et alternativt tallbudsjett innenfor Stortingets vedtatte rammer. For å synliggjøre Fremskrittspartiets prioriteringer, har disse medlemmer likevel valgt å legge inn sitt primære budsjettforslag i sine generelle merknader.

Tabellen viser Fremskrittspartiets primære budsjettalternativ sammenlignet med Regjeringens forslag. Endring er i forhold til St.prp. nr. 1 (2002-2003).

Kap.	Post	Merknad	Endring i 1 000 kroner
1800	1	Det er mulig med effektiviseringstiltak og bedre ressursutnyttelse, og reduserer "Driftsutgifter" med 6 mill. kroner.	-6 000
1800	21	Departementet må i større grad bruke den kompetanse en selv har bygget opp gjennom flere tiår, og "Spesielle driftsutgifter" kuttes med 5 mill. kroner.	-5 000
1800	70	Internasjonalisering av oljevirkosomheten er viktig, men er først og fremst selskapenes eget ansvar. Posten reduseres med 12 mill. kroner.	-12 000
1800	11	Drift av Norsk Oljemuseum skal ikke være en statlig oppgave og posten kuttes derfor i sin helhet.	-3 000
1800	72	Investeringsfond for klimatiltak i Østersjøområdet sees på som svært lite hensiktsmessig, og posten kuttes derfor i sin helhet.	-8 100
1810	1	"Driftsutgifter" reduseres med 5 mill. kroner, og forutsetter at dette i hovedsak går utover utredningsprosjekter og konsulenttjenester.	-5 000
1810	45	Det er tilstrekkelig med 5,5 mill. kroner til utstyrsanskaffelser og vedlikehold, og posten foreslås kuttet med 1 mill. kroner.	-1 000
1820	1	Det foreslås en reduksjon av "Driftsutgifter" på 10 mill. kroner, og forutsettes at det gjennomføres effektiviseringstiltak.	-10 000
1820	21	"Spesielle driftsutgifter" foreslås kuttet med 1 mill. kroner, og kuttet forutsettes tatt på museumsvirksomheten	-1 000
1820	22	Sikring og miljøtiltak i vassdrag kuttes med 2 mill. kroner, men forutsetter at dette ikke går utover programmet for økt sikkerhet mot leirskred.	-2 000
1820	73	Det er store prisforskjeller for nettleie. Fra og med år 2000 ble det innført en ordning for direkte reduksjon av overføringstariffene til sluttbruker i områder med høyest overføringskostnad. Frp har tidligere har fremmet forslag om en full gjennomgang av nettstariffene. Så lenge dagens ordning med nettstariffing opprettholdes bør utjevningsordningen formes slik at prisene blir mer lik for sluttbruker. Tilskuddet foreslås øket med 20 mill. kroner.	+20 000
1825	50	Energifondet får bevilgninger over budsjett og gjennom påslaget i nettstariffen. Fremskrittspartiet tar sterk avstand fra å bruke skattebetalernes penger på å subsidiere energiproduksjon som ikke kan stå på egne ben økonomisk. Det vises til merknader i innstillingen og posten kuttes med 253 mill. kroner.	-253 000
1825	73	Produksjonsstøtte for vindkraft kuttes i sin helhet, da Frp ønsker fri konkurranse mellom energikilder uten støttetiltak fra det offentlige.	-14 000

Kap.	Post	Merknad	Endring i 1 000 kroner
1825	74	Det er viktig å legge forholdene bedre til rette for økt bruk av gass innenlands, blant annet ved å ta i bruk økonomiske virkemidler for å støtte byggingen av infrastruktur for naturgass. Posten økes derfor med 41 mill. kroner.	+41 000
1830	21	Viser til begrunnelsen nedenfor, og kutter "Spesielle driftsutgifter" med 9,5 mill. kroner	-9 500
1830	50	Fremskrittspartiet fremmer i denne innstillingen forslag om å opprette ett energi- og petroleumsforskningsfond, som vil medføre at staten tar sitt nødvendige ansvar for forskningen. De foreslåtte bevilgninger til forskning kuttes som følge av dette totalt med 245 mill. kroner, og det gjenstår 35 mill. kroner som er forutsatt brukt i overgangsfasen til et fond er på plass.	-245 000
1830	70	Viser til begrunnelsen ovenfor, og kutter "Internasjonale samarbeids- og utviklingstiltak" med 3 mill. kroner	-3 000

Disse medlemmer viser til budsjettavtalen med regjeringspartiene og slutter seg til Regjeringens budsjettforslag. Disse medlemmer henviser for øvrig til sitt alternative budsjett i den generelle hovedmerknad.

1.1.5 Sosialistisk Venstrepartis hovedprioriteringer

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Hallgeir H Langeland og Kirsti Welander, mener at budsjettet for 2003 bør innlede en ny retning for norsk energipolitikk, og de foreslåtte reduksjoner og økninger reflekterer dette. Bakgrunnen for dette er Norges unike stilling i verden, samt den økte nødvendigheten av å redusere miljøproblemene. Norges største bidrag til dette innen energiområdet må være redusert olje- og gassproduksjon og en stans i leteaktivitet etter nye olje- og gassfelt, økt satsing på verdiskapning gjennom fornybare energikilder, energieffektivitet og energisparing.

Hovedendringene som disse medlemmer foreslår for å starte denne omleggingen er:

- Forbruksavgiften på elektrisitet økes og avgiften på fyringsolje økes tilsvarende som incentiv for ENØK og omlegging av varmforsyningen.
- Betydelig mer midler til satsing på nye fornybare energikilder gjennom ENOVA.
- Målrettet satsing på bioenergi over Landbruksdepartementets budsjett.
- Offensiv konvertering fra oppvarming med fossile energikilder og elektrisitet til oppvarming med nye fornybare energikilder
- Arbeid med en nasjonal utbyggingsplan for vindkraft bør igangsettes
- Statens andel i oljeinvesteringer bør kuttes betydelig
- Statens bidrag til letevirksomhet fjernes i sin helhet for 2003

- I energiforskningen bør hovedinnretningen omprioriteres fra petroleumsforskning til forskning på ny fornybar energi og ENØK.

Disse medlemmer vil redusere utgiftene til leting etter olje og utbygging av nye olje- og gassfelt, samtidig som investeringene i nye fornybare energikilder, forskning og utdanning bør øke betydelig. På denne måten legges grunnlaget for en vridning vekk fra en økonomi basert på fossile energikilder, til en grønn økonomi med fokus på kunnskapsbasert næringsliv. Disse medlemmer går imot å åpne de sårbare nordområdene for petroleumsvirksomhet, spesielt ut ifra hensynet til fiskerinæringa, miljø sikkerheten langs norskekysten og økologien i Barentshavet.

Framtidens energikilder er fornybare. Norge bør øke satsingen på nye, fornybare energikilder som vindkraft, bioenergi, solvarme og bølgekraft. Nye, fornybare energikilder kjennetegnes ved at de ikke fører til utslipp av farlige klimagasser, og har mindre belastninger på miljøet enn andre energikilder.

En helt sentral del av en omlegging av energipolitikken er behovet for ny teknologi. Energisikkerhet er å ha flere ben å stå på. Det er også fornuftig næringspolitikk. Markedet for ny og fornybar energiteknologi vokser kraftig, og etter disse medlemmers mening er det sentralt at Norge forbereder seg på en virkelighet der olje og gass kan komme til å spille en langt mindre viktig rolle. Dette er bakgrunnen for at disse medlemmer går inn for en kraftig økning i bevilgningene til energiforskning, og imot fortsatt satsing på introduksjon av naturgass.

En naturlig forlengelse av dette synet er at disse medlemmer ikke går inn for en fortsatt vekst i bruken av ressurser til leting etter ikke-fornybare ressurser på norsk sokkel. Dette er midler som både trengs andre steder, og som fra et fremtidsrettet og miljøorientert standpunkt ikke kan forsvares. Etter disse medlemmers syn bør disse midlene heller anvendes til å finne gode og bærekraftige energialternativer.

Regjeringens målsetning er at det innen 2010 skal ha kommet 4 TWh ny fornybar varmeproduksjon og

3 TWh ny vindkraft. Dette er ingen ambisiøs målsetning. Til sammenlikning øker det svenske forbruket av bioenergi med 4 TWh hvert eneste år.

Økt satsing på nye fornybare energikilder er et avgjørende tiltak hvis utslippene av farlige klimagasser skal reduseres. De samlede utslippene av klimagasser i Norge økte gjennom størstedelen av 1990-tallet, og forventes å øke med omlag 24 pst. fra 1990 til 2010, dersom ikke nye tiltak iverksettes. Den forventede økningen skyldes i hovedsak økte CO₂-utslipp fra petroleumsvirksomhet, mobile kilder og fyring. Disse medlemmer vil påpeke det uheldige faktum at Snøhvit-gasskraftverk skal slippe ut 860 000 tonn CO₂, noe som øker Norges CO₂-utslipp med 2 pst.

Disse medlemmer har fremmet forslag om en handlingsplan for konvertering fra oppvarming med fossile energikilder til oppvarming med fornybare energikilder. Målet er 30 pst. konvertering innen 2005, 50 pst. innen 2008 og 80 pst. innen 2012.

Konvertering av 80 pst. av den fossile oppvarmingen til nye fornybare alternativer, vil bety reduksjon på 3,72 mill. tonn av den farlige klimagassen CO₂, noe som tilsvarer 6,5 pst. av de totale norske klimagassutslippene.

Energiforsyningen i Norge har frem til i dag vært preget av ensidig satsing på elektrisitet. Distribusjon av vannbåren varme åpner for fleksible løsninger hvor flere forskjellige energikilder kan benyttes. Økt bruk av

sentralvarme og fjernvarme er en nødvendig forutsetning for å frigjøre elektrisk kraft, og skape et mer fleksibelt varmemarked i Norge.

Produsenter av vindkraft mottar i dag et produksjons-tilskudd tilsvarende halvparten av forbruksavgiften på elektrisk strøm. Disse medlemmer ønsker at denne støtteordningen skal gjøres teknologinøytral, og gjelde alle nye fornybare energikilder, både elektrisitet og varmeprodusenter. En slik ordning vil sikre lik teknologikonkurranse mellom aktørene om hvem som kan utløse produksjonsstøtten.

I Norge har ENOVA ansvaret for utvikling av nye fornybare energikilder og energisparing. Regjeringen har avsatt 490 mill. kroner til ENOVA for 2003. Dette er for lite til å sikre at målene om 4 TWh fornybar varme og 3 TWh vindkraft innen 2010 nås. Grunnfinansieringen til ENOVA kommer av et påslag på netttarif-fen på 0,3 øre/kWh. Dette utgjør ca. 200 mill. kroner. For å bedre mulighetene til å fremme nye fornybare energikilder i Norge foreslår disse medlemmer å øke påslaget på nett-tariffen til 0,6 øre. I tillegg vil disse medlemmer øke bevilgningene til ENOVA over statsbudsjettet med 69 mill. kroner. I tillegg er det en egen pott på 2 mill. kroner til en utbyggingsplan for vindkraft. Dette vil gi til sammen 271 mill. kroner mer til ENØK og nye fornybare energikilder gjennom ENOVA i 2003.

Tabellen viser Sosialistisk Venstrepartis budsjettalternativ sammenlignet med Regjeringens forslag (avvik i parentes).

Kap.	Post	Formål:	St.prp. nr. 1	SV
Utgifter (i hele tusen kroner)				
1800		Olje- og energidepartementet		
	1	Driftsutgifter	103 000	88 000 (-15 000)
	21	Spesielle driftsutgifter	24 430	16 430 (-8 000)
	70	Internasjonalisering av petroleumsvirksomheten	16 000	8 000 (-8 000)
	71	Tilskudd til Norsk Oljemuseum	3 000	4 000 (+1 000)
1810		Oljedirektoratet (jf. kap. 4810)		
	1	Driftsutgifter	254 100	234 100 (-20 000)
	21	Spesielle driftsutgifter	67 000	70 000 (+3 000)
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat (jf. kap. 4820 og 4829)		
	1	Driftsutgifter	227 900	215 400 (-12 500)
	21	Spesielle driftsutgifter	51 900	56 900 (+5 000)
	23	Utbyggingsplaner for vindkraft i Norge	0	2 000 (+2 000)
	70	Tilskudd til lokale el-forsyningsanlegg	1 000	2 000 (+1 000)
	73	Tilskudd til utjevning av overføringstariffer	10 000	70 000 (+60 000)

Kap.	Post	Formål:	St.prp. nr. 1	SV
1825		Omlagging av energibruk og energiproduksjon		
	50	Overføring til Energifondet	279 000	1 229 000 (+950 000)
	60	Nasjonal Agenda 21	0	300 000 (+300 000)
	70	Klimaforskning	0	886 500 (+886 500)
	71	Bioenergiselskap	0	500 000 (+500 000)
	72	Riksvegferger	0	200 000 (+200 000)
	74	Naturgass	19 000	0 (-19 000)
1830		Energiforskning (jf. kap. 4829)		
	50	Norges forskningsråd	280 000	880 000 (+600 000)
2440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleums- virksomheten (jf. kap. 5440)		
	30	Investeringer	15 100 000	13 181 000 (-1 919 000)
	50	Overføring til Statens petroleumsforsikringsfond	700 000	600 000 (-100 000)
2443		Petoro AS		
	70	Administrasjon	230 000	200 000 (-30 000)
Sum utgifter rammeområde 12			17 680 680	19 057 680 (+1 377 000)
Inntekter (i hele tusen kroner)				
4810		Oljedirektoratet (jf. kap. 1810)		
	1	Gebyr- og avgiftsinntekter	2 500	5 500 (+3 000)
	3	Refusjon av tilsynsutgifter	56 500	59 500 (+3 000)
5440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleums- virksomheten (jf. kap. 2440)		
	24	Driftsresultat:	54 800 000	56 200 000 (+1 400 000)
		3 Lete- og feltutviklingsutgifter	-1 400 000	0 (+1 400 000)
Sum inntekter rammeområde 12			77 687 800	79 093 800 (+1 406 000)
Sum netto rammeområde 12			-60 007 120	-60 036 120 (-29 000)
Sum rammeområde 12 - rammevedtak			29 000	0

1.1.6 Senterpartiets hovedprioriteringer

Komiteens medlem fra Senterpartiet, Inger S. Enger, vil påpeke at for å kunne nå klimamålene, er det nødvendig å sette fart i overgangen til mer miljøvennlig energibruk. Senterpartiet ønsker derfor en sterkere satsing på ny fornybar energi enn det Regjeringen har foreslått i sitt budsjett. Samtidig vil partiet redusere utvinningstempoet for olje og gass på norsk sokkel. Redusert olje- og gassutvinning vil være et viktig bidrag til å redusere CO₂-utslippene.

Dette medlem vil ha raskere overgang til oppvarming med vannbåren varme og derigjennom økt bruk av bioenergi, jordvarme, solvarme, spillvarme fra industriproduksjon og avfallsforbrenning eller andre fornybare energikilder. Det er nødvendig å gi støtte til investeringene, slik at det blir overkommelig økonomisk å velge slik oppvarming i boliger og offentlige bygg.

I forslaget til statsbudsjett viderefører Regjeringa nivået på bevilgningene til ny fornybar energi på om lag samme nivå som i 2002. Senterpartiet vil styrke

denne satsinga med 320 mill. kroner som skal brukes gjennom Enova og til energiforskning gjennom Forskningsrådet.

Dette medlem vil styrke satsingen på naturgass med 16 mill. kroner.

Dette medlem mener det er riktig å redusere forskjeller i overføringstariiffene som følge av naturgitte forhold. Senterpartiet foreslår å øke satsinga fra 10 mill. kroner til 30 mill. kroner i forhold til forslaget fra Regjeringa. Ved en større bevilgning får flere husstander med urimelig høy nettleie nytte av ordninga.

Dette medlem vil påpeke at staten må opptre langsiktig og ansvarlig som eier av Statnett, og selskapet må sitte igjen med midler til nødvendige investeringer.

Dette medlem viser til at Senterpartiet har vært imot utbygging av Snøhvitfeltet i Barentshavet av miljøhensyn. Partiet vil trekke inn SDØE sin andel av investeringsmidlene i dette feltet som er på 1 400 mill. kroner.

Tabellen viser Senterpartiets budsjettalternativ sammenligna med Regjeringens forslag (avvik i parentes).

Kap.	Post	Formål:	St.prp. nr. 1	Sp
Utgifter (i hele tusen kroner)				
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat (jf. kap. 4820 og 4829)		
	73	Tilskudd til utjevning av overføringstariiffer	10 000	30 000 (+20 000)
1825		Omlegging av energibruk og energiproduksjon		
	50	Overføring til Energifondet	279 000	549 000 (+270 000)
	74	Naturgass	19 000	35 000 (+16 000)
1830		Energiforskning (jf. kap. 4829)		
	50	Norges forskningsråd	280 000	330 000 (+50 000)
2440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (jf. kap. 5440)		
	30	Investeringer	15 100 000	13 700 000 (-1 400 000)
2443		Petoro AS		
	70	Administrasjon	230 000	210 000 (-20 000)
Sum utgifter rammeområde 12			17 680 680	16 616 680 (-1 064 000)
Inntekter (i hele tusen kroner)				
Sum inntekter rammeområde 12			77 687 800	77 687 800 (0)
Sum netto rammeområde 12			-60 007 120	-61 071 120 (-1 064 000)
Sum rammeområde 12 – rammevedtak			29 000	-1 035 000

1.2 Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitler under rammeområde 12

For så vidt angår de kapitler som ikke er omtalt nedenfor, har komiteen ingen merknader og slutter seg til forslagene i St.prp. nr. 1 (2002-2003).

Kap. 1800 Olje- og energidepartementet

Det foreslås bevilget 175,530 mill. kroner på dette kapitlet for 2003, jf. St.prp. nr. 1 (2002-2003). Dette er en økning på 9,2 pst. i forhold til 2002.

Ny post 72 Investeringsfond for klimatiltak i Østersjøområdet er opprettet for utprøving av Kyoto-mekanismene i Østersjøregionen.

Komiteen har merket seg at departementet er opp-tatt av et forutsigbart og stabilt oljemarked, og at dette vil bidra til å sikre et jevnt aktivitetsnivå på norsk kontinentalsokkel.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, har merket seg at departementet vil arbeide videre for å legge forholdene

til rette for at industrien skal ha mest mulig jevn tilgang på prospektivt areal, og at departementet vil effektivisere tildelingen av nye utvinningstillatelser i modne leteområder, samtidig som industrien vil bli invitert til en dialog om utforskning av allerede tildelt areal, og at en i tillegg vil vurdere erfaringene fra 17. konsesjonsrunde som bakgrunn for fremtidige runder i umodne områder. Flertallet slutter seg til departementets målsetting om å sikre ressursforvaltningen gjennom forsvarlig og effektiv utbygging og drift av våre petroleumsressurser.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, har merket seg at Regjeringen foreslår å bevilge 8,1 mill. kroner til et investeringsfond for klimatiltak i Østersjøområdet, og forutsetter at den resterende norske andelen bevilges i 2004. Dette flertallet viser til at forslaget om å etablere et prøveområde for Kyoto-mekanismene i Østersjøområdet ble reist i Nordisk Råd og er en del av BASREC-samarbeidet. Det vises i den forbindelse til kommunikéet som ble undertegnet på energiministermøtet i Vilnius i november 2002, og dette flertallet mener det er av stor betydning at arbeidet kommer i gang snarest.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, mener vi står overfor en alvorlig svekkelse av norsk industri og annen konkurranseutsatt virksomhet, og at denne situasjonen må møtes med en langt mer offensiv politikk for arbeid og verdiskaping enn det Regjeringen legger opp til i sitt budsjettforslag. Flertallet har merket seg situasjonen som har oppstått ved at viktige oppdrag i oljesektoren har gått til utenlandske verft. Aker Kværner Egersund tapte tidligere i år anbudet på et viktig oppdrag for Statoil. Oppdraget, som gikk til det spanske verftet Dragados Offshore, ville bidratt til å opprettholde aktiviteten ved bedriften slik at de ville unngått oppsigelser av 140. Prisforskjellen mellom Aker Kværner Egersunds tilbud og Dragados Offshores tilbud er oppsiktsvekkende stor, tilsvarende om lag 40 pst. Flertallet mener derfor at Regjeringen bør ta initiativ til å undersøke hva som ligger til grunn for de store prisforskjellene.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at konkurranseevnen til norsk offshoreverkstedsindustri er utsatt, noe bl.a. situasjonen ved Aker Kværner Egersund AS bekrefter. Disse medlemmer er opptatt av å sikre norsk konkurranseutsatt industri, og mener at stramheten i det fremlagte statsbudsjettet generelt er et riktig virkemiddel i så henseende. Der er allikevel indikasjoner på at norske offshoreverksteder har spesielle utfordringer, blant annet som følge av omfanget av leteaktivitet på egen sokkel. Disse medlemmer mener derfor at det vil være nyttig å få en gjennomgang av konkurransesituasjonen for norsk offshore-rettet verkstedindustri og slutter seg til forslaget.

Komiteen foreslår:

"Stortinget ber Regjeringen gi en beskrivelse av situasjonen i norsk offshore-rettet verkstedindustri og gjennomgå konkurransesituasjonen for denne industrien i forhold til andre EØS-land, og melde tilbake dette for Stortinget i Revidert nasjonalbudsjett for 2003."

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet viser til at det er nødvendig med et sterkere fokus på hvordan EØS-avtalen faktisk fratar Norge styringen over egne naturressurser, samt styringen av f.eks. oppdrag til verfts- og leverandørindustri. Det har bl.a. vært flere saker hvor det ser ut til at norsk verftsindustri taper i kampen om oppdrag, på grunn av EUs tilrettelegging for å skaffe egen industri oppdrag. Kværner Egersunds tap overfor Dragados er et slikt eksempel, med det delprivatiserte Statoil som oppdragsgiver. Disse medlemmer mener derfor det er nødvendig med en grundig gjennomgang av hvordan forholdene rundt kontraktstildeling, prising og regelverk faktisk fungerer, og hvordan EØS-avtalen evt. slår negativt ut for norsk verftsindustri.

Disse medlemmer foreslår følgende:

"Stortinget ber Regjeringen vurdere om EØS-avtalen reduserer muligheten for norsk verftsindustri til å få oppdrag på grunn av begrensninger i Norges virkemiddelbruk i forhold til enkelte EU-lands virkemiddelbruk, og legge dette fram for Stortinget i Revidert nasjonalbudsjett for 2003."

Disse medlemmer viser til at Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet gikk imot en privatisering av Statoil, og når vi ser hvordan selskapet nå velger bort norsk industri, er det tydelig at det samfunnsansvar vi ønsket selskapet skulle ha, nå er svekket av privatiseringen.

Disse medlemmer vil på denne bakgrunn ikke gi noen fullmakt til å overskride post 21, og går derfor mot forslag vedtak III, "Fullmakt til overskridelse", jf. St.prp. nr. 1 (2002-2003) Olje- og energidepartementet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til budsjettavtalen med regjeringspartiene og slutter seg til regjeringspartienes budsjettforslag. Disse medlemmer henviser for øvrig til sitt alternative budsjett i den generelle hovedmerknaden.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet viser til at det er nødvendig med styring av aktiviteten på norsk kontinentalsokkel, og at olje- og gassproduksjonsraten må reduseres av hensyn til nasjonens verdiskaping, rettferdig fordeling av naturressursuttaket og miljøet. Disse medlemmer mener det er nødvendig å vurdere både utviklingsscenarioer og politiske grep for å gjennomføre dette.

I spørsmålet om internasjonalisering av petroleumsvirksomheten, har disse medlemmer vært opptatt av å styrke PETRADs virksomhet, med tanke på at det kunne bidra til at nasjoner i NORADs arbeidsfelt fikk assistanse til å utvikle egen industri på egne premisser. Disse medlemmer vil derfor advare mot at internasjonaliseringen nå i sterkere grad kun ser ut til å prioritere norskbaserte selskapers interesser. Disse medlemmer mener det bør foretas en ny gjennomgang av denne problematikken med tanke på å opprettholde PETRADs opprinnelige målsettinger.

Disse medlemmer viser til det betydelige negative fokus som har vært på norske selskapers opptreden i enkelte stater. Påstander om korrupsjon og hemmelige avtaler for å komme inn og opprettholde aktivitet i enkelte land, er ikke gunstig for selskapenes omdømme. Ved at Norge fortsatt har store statlige eierandeler kan dette til en viss grad styres. Disse medlemmer ønsker en vurdering av denne styringsmuligheten, og ber Regjeringen om å komme tilbake til dette i forbindelse med revidert budsjett.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til at det nasjonale oljemuseet i Stavanger ikke er selvfinansierende, og at det på grunn av dets nasjonale opplysningsoppgaver ikke er et mål i seg selv, og foreslår derfor å styrke tilskuddet med 1 mill. kroner.

I samsvar med profilen om redusert tempo, langsiktighet og miljø og klimapolitiske hensyn i olje- og gasspolitikken, foreslår disse medlemmer å redusere driftsutgifter og internasjonalisering med 30 mill. kroner slik at kap. 1800 bevilges med 145,530 mill. kroner.

I samsvar med profilen om redusert tempo, langsiktighet og miljø og klimapolitiske hensyn i olje- og gasspolitikken, foreslår disse medlemmer å redusere driftsutgifter og internasjonalisering med 30 mill. kroner slik at kap. 1800 bevilges med 145,530 mill. kroner.

Kap. 1800 Olje- og energidepartementet: Oversikt over de postene der partiene har avvikende forslag til bevilgning. Kapittelsummen inkluderer summen av alle poster under kapitlet. Tallet i parentes viser avviket i forhold til Regjeringens forslag (i 1000 kr)

Kap.	Post	Formål:	St.prp. nr. 1	H, FrP og KrF	Ap	SV	Sp
1800		Olje- og energidepartementet.....	175 530	175 530	175 530	145 530	175 530
						(-30 000)	
	1	Driftsutgifter	103 000	103 000	103 000	88 000	103 000
						(-15 000)	
	21	Spesielle driftsutgifter	24 430	24 430	24 430	16 430	24 430
						(-8 000)	
	22	Beredskapslagre for drivstoff	21 000	21 000	21 000	21 000	21 000
	70	Internasjonalisering av petroleums- virksomheten	16 000	16 000	16 000	8 000	16 000
						(-8 000)	
	71	Tilskudd til Norsk Oljemuseum	3 000	3 000	3 000	4 000	3 000
						(+1 000)	
	72 ny	Investeringsfond for klimatiltak i Østersjøområdet.....	8 100	8 100	8 100	8 100	8 100

Kap. 1810 Oljedirektoratet

Det foreslås bevilget 327,600 mill. kroner på dette kapitlet for 2003, som er en økning på 3,5 pst. i forhold til 2002.

Komiteen har merket seg Oljedirektoratets hovedmål om å bidra til å skape størst mulige verdier for samfunnet fra olje- og gassvirksomheten med forankring i forsvarlig ressursforvaltning, sikkerhet og miljø. Komiteen ser positivt på at Oljedirektoratets prioriteringer mht. sikkerhets- og arbeidsmiljøforvaltningsområdet tar utgangspunkt i den analyse som er foretatt i St.meld. nr. 7 (2001-2002) Om helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten, og Stortingets behandling av denne.

Komiteen viser til Innst. S. nr. 169 (2001-2002) og de klare føringer som gis om økt fokus på helse, miljø og sikkerhet (HMS).

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, slutter seg til dette. Konsekvensen av dette må imidlertid være å styrke kontroll- og tilsynsfunksjonene. Nye dødsulykker og nesten-ulykker bekrefter dette.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti foreslår derfor å styrke denne funksjonen med 3 mill. kroner, som salderes med økt refusjon på tilsynsutgifter (kap. 4810). I samsvar med redusert lettevirksomhet, samt et mer miljøvennlig utvinningstempo, reduseres driftsutgiftene, slik at kap. 1810 bevilges med 310,600 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til budsjettavtalen med regjeringspartiene og slutter seg til regjeringspartienes budsjettforslag. Disse medlemmer henviser for øvrig til sitt alternative budsjett i den generelle hovedmerknaden.

Kap. 1810 Oljedirektoratet: Oversikt over de postene der partiene har avvikende forslag til bevilgning. Kapittelsummen inkluderer summen av alle poster under kapitlet. Tallet i parentes viser avviket i forhold til Regjeringens forslag (i 1000 kr)

Kap.	Post	Formål:	St.prp. nr. 1	H, FrP og KrF	Ap	SV	Sp
1810		Oljedirektoratet (jf. kap. 4810)	327 600	327 600	327 600	310 600 (-17 000)	327 600
	1	Driftsutgifter.....	254 100	254 100	254 100	234 100 (-20 000)	254 100
	21	Spesielle driftsutgifter	67 000	67 000	67 000	70 000 (+ 3 000)	67 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	6 500	6 500	6 500	6 500	6 500

Kap. 4810 Oljedirektoratet

Det budsjetteres med 99,000 mill. kroner på dette kapitlet for 2003, som er en reduksjon på 1,8 pst. i forhold til 2002.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til forslag om å redusere tempoet i olje- og gassvirksomheten, samt behovet for å øke tilsyns- og kontrollvirksomheten på norsk sokkel (jf. kap. 1810).

Kap. 4810 Oljedirektoratet: Oversikt over de postene der partiene har avvikende forslag til bevilgning. Kapittelsummen inkluderer summen av alle poster under kapitlet. Tallet i parentes viser avviket i forhold til Regjeringens forslag (i 1000 kr)

Kap.	Post	Formål:	St.prp. nr. 1	H, FrP og KrF	Ap	SV	Sp
4810		Oljedirektoratet (jf. kap. 1810)	99 000	99 000	99 000	105 000 (+6 000)	99 000
	1	Gebyr- og avgiftsinntekter	2 500	2 500	2 500	5 500 (+3 000)	2 500
	2	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet.....	32 000	32 000	32 000	32 000	32 000
	3	Refusjon av tilsynsutgifter	56 500	56 500	56 500	59 500 (+3 000)	56 500
	4	Salg av undersøkelsesmateriale.....	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
	6	Ymse inntekter	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
	8	Inntekter barnehage.....	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500

Kap. 1820 Norges vassdrags- og energidirektorat

Det foreslås bevilget 354,250 mill. kroner på dette kapitlet for 2003, som er en økning på 8,4 pst. i forhold til 2002.

Den foreslåtte økningen på post 1 Driftsutgifter skyldes blant annet implementering av EUs vanddirektiv og oppfølgingen av nasjonale strategier for bruk av gass innenlands. Ny post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold foreslås i sin helhet bevilget til oppgradering av det hydrologiske stasjonsnettet i 2003.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti, viser til at både energi- og effektbalansen i Norden blir stadig strammere. Norge har underskudd på kraftbalansen i år med normal nedbør.

Komiteen viser til at dette krever en nøye overvåking av situasjonen.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Kristelig Folkeparti, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at det også er viktig at NVE kan bidra til omlegginger av energiproduksjonen og av energiforbruket, slik at vi kan møte disse utfordringene på en aktiv måte.

Komiteen ønsker at arbeidet for å redusere forskjeller i overføringstariiffene skal fortsette.

En samlet komité ønsker å øke tilskuddet til utjevning av overføringstariiffene i 2003.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at olje- og energiminister Steensnæs i Stortingets muntlige spørretime 16. oktober 2002 sa følgende:

"Men fra vår (regjeringens) side ser vi ikke at situasjonen ligger slik an at vi skulle gå mot de høye øknin-

gene som er indikert, f.eks. på 30 pst. Det kan være verdt å merke seg at prisene på Konkurransetilsynets "10 på topp"-liste for uke 42 i år er betydelig lavere enn tilsvarende "10 på topp"-liste ifjor. Vi ligger altså fremdeles gunstig an, selv om vi i tiden fremover må regne med noe økning i kraftprisene. (...)

Regjeringen legger ikke opp til at vi skal ha betydelig økning i strømprisene."

Flertallet viser til at strømprisen etter dette har steget med opp mot 100 pst., noe som må tilsi at Regjeringen ikke har en tilstrekkelig oversikt over kraftsituasjonen. Det er også lite som tyder på at situasjonen skal bli bedre i nær framtid. Flertallet mener situasjonen viser at det er behov for en mer offensiv energipolitikk, og dette krever handling og vedtak nå for å forebygge at situasjonen blir ytterligere forverret og permanent.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet vil i denne sammenheng vise til flere forslag som er fremmet av Arbeiderpartiet i denne innstillingen, til flere forslag som Arbeiderpartiet fremmet sammen med andre i forbindelse med behandling av klimameldingen, Innst. S. nr. 240 (2001-2002), som regjeringspartiene og flertallet stemte imot, og til forslag om toveiskommunikasjon i Dokument nr. 8:139 (2001-2002) fra Sylvia Brustad.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, mener at man for budsjettåret 2003 må øke bevilgningene på kap. 1820 post 73 med 10 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet viser til at prisforskjellene på overføringstariffene kan være på flere tusen kroner for privatkundene, og finner dette uakseptabelt. Inntil Regjeringen har lagt fram saken om utjevning av nettariffene, er det nødvendig å styrke post 73, slik et flertall har krevd.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti foreslår å styrke post 73 med 60 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Senterpartiet foreslår å øke post 73 med 20 mill. kroner.

Komiteen ser positivt på at det fra 2003 skal etableres en permanent museums- og kulturminneordning som skal formidle historie og ta vare på kulturminner tilknyttet norsk vassdrags- og energisektor.

Komiteen viser til det viktige restaureringsarbeidet som pågår ved Norsk Vasskraft- og Industristadmuseum Tyssedal (NIVM). Komiteen er opptatt av at det nå ikke blir fordyrende opphold i dette arbeidet, og ber om at NIVM blir prioritert ved tildeling av midler.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, har merket seg og er positiv til at det under post 21 øremerkes midler til museums- og kulturminnerelatert virksomhet innenfor energi- og vassdragssektoren gjennom museumsfaglig dokumentasjon og formidling ved to nasjonale museer. Flertallet mener Norsk Skogbruksmuseum på Elverum og Norsk Vasskraft- og Industristadmuseum Tyssedal naturlig peker seg ut.

Flertallet er også positiv til at ordningen skal administreres av NVE, men samtidig slik at størstedelen av midlene kanaliseres til virksomhet ved de to nevnte museer og til ivaretagelse av sektorens kulturminner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til budsjettavtalen med regjeringspartiene og slutter seg til regjeringspartienes budsjettforslag. Disse medlemmer henviser for øvrig til sitt alternative budsjett i den generelle hovedmerknaden.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til at avsetningen på post 21 Museums- og kulturminnetiltak er for lav, og øker posten med 5 mill. kroner.

Disse medlemmer viser til de mål som er satt for å øke vindkraft-produksjonen, og det manglende samsvar det synes å være med avsatte midler. Disse medlemmer foreslår derfor ny post Utbyggingsplan for vindkraft i Norge bevilget med 2 mill. kroner til å starte planarbeidet.

Disse medlemmer viser til den omorganisering som ble foretatt i forbindelse med etableringen av ENOVA, og kan på denne bakgrunn ikke akseptere at lønns- og driftsutgiftene i NVE økes. Disse medlemmer reduserer derfor post 1 driftsutgifter med 12,5 mill. kroner.

NETT-TARIFFERING, JF. DEL III I ST.PRP. 1 (2002-2003) OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET

Komiteen viser til romertallsvedtak I i Innst. S. nr. 83 (2001-2002) om gjennomgang av Statnetts SFs organisering og oppgaver. Komiteen ba i denne sammenheng Regjeringen om å legge frem en sak for Stortinget om ulike modeller for nett-tariffering.

Komiteen vil videre peke på at det i dag finnes store prisforskjeller når det gjelder nettleie. Regjeringen viser i budsjettet til at det i 2002 er en prisforskjell fra laveste overføringstariff på 14,5 øre/kWh, til høyeste tariff på 43,2 øre/kWh. Fra og med år 2000 ble det innført en ordning for direkte reduksjon av overføringstariffene til sluttbruker i områder av landet med høyest overføringskostnad, denne utjevningsordningen er i dag på 10 mill. kroner.

Komiteen vil peke på at dersom en forutsetter at dagens ordning med nett-tariffering blir opprettholdt, bør utjevningsordningen formes slik at prisene blir mer lik for sluttbruker.

Komiteen vil i denne sammenheng vise til Innst. S. nr. 122 (1999-2000) der flertallet i komiteen, alle

unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, uttalte følgende:

"Flertallet legger vekt på distriktshensyn i kraftoverføringen. Det gjelder både å sikre fordelene ved kraftforbruk i nærheten av kraftproduksjonen og utjevning av overføringstareffene mellom områder med ulikt befolkningsgrunnlag og ulike geografiske forhold. Det legges vekt på å ha en strømforsyning for fastboende og næringsvirksomhet med tilfredsstillende leveringskvalitet over hele landet."

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, kan gjennom budsjettforslaget ikke se at Regjeringen har fulgt opp Stortingets ønske om å fremme en sak om ulike modeller for nett-tariffering. Regjeringen skriver også under prinsipper for tariffering at:

"Videre bør det legges vekt på at systemet skal være enkelt, forståelig og gjennomsluktig."

Flertallet forutsetter at dette vil bli fulgt opp i det videre arbeidet angående tariffering fra Regjeringens side.

Med dette som bakgrunn har flertallet kommet til at en ikke ønsker å behandle saken angående nett-tariffering på det nåværende tidspunkt, og vil med forannevnte argumentasjon fremme følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen i løpet av våren 2003 om å fremme en sak for Stortinget om ulike modeller for nett-tariffering som innebærer at:

1. Det skal utvikles modeller for prisutjevning på nettleie.
2. Det skal utvikles modeller for tariffering som er enkle og robuste mot forandringer."

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti viser til St.prp. nr. 1 (2002-2003), og foreslår at vedlegg III, 6, "Nettariffering" i proposisjonen, tas ut av budsjettbehandlingen og behandles som egen sak tidlig i 2003.

Kap. 1820 Norges vassdrags- og energidirektorat: Oversikt over de postene der partiene har avvikende forslag til bevilgning. Kapittelsummen inkluderer summen av alle poster under kapitlet. Tallet i parentes viser avviket i forhold til Regjeringens forslag (i 1000 kr)

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1	H, FrP og KrF	Ap	SV	Sp
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat (jf. Kap. 4820 og 4829).....	354 250	364 250	364 250	409 750	374 250
	1	Driftsutgifter	227 900	227 900	227 900	215 400	227 900
	21	Spesielle driftsutgifter	51 900	51 900	51 900	56 900	51 900
	22	Sikrings- og miljøtiltak i vassdrag	54 850	54 850	54 850	54 850	54 850
	45 (ny)	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000
	70	Tilskudd til lokale el-forsyningsanlegg ..	1 000	1 000	1 000	2 000	1 000
	73	Tilskudd til utjevning av overførings-tariffer	10 000	20 000	20 000	70 000	30 000
	75	Tilskudd til sikringstiltak	2 600	2 600	2 600	2 600	2 600
	(ny)	Utbyggingsplan for vindkraft i Norge ...	0	0	0	2 000	0
						(+2 000)	

Kap. 4820 Norges vassdrags- og energidirektorat

Det budsjetteres med 73,000 mill. kroner på dette kapitlet for 2003, som er en økning på 7,0 pst. i forhold til 2002.

Kap. 1825 Omlegging av energibruk og energiproduksjon

Det foreslås bevilget 318,000 mill. kroner på dette kapitlet for 2003, som er en reduksjon på 0,2 pst. i forhold til 2002.

Den foreslåtte økningen på post 73 Produksjonsstøtte til vindkraft med 10,5 mill. kroner skyldes at nye anlegg er satt i produksjon. Den foreslåtte reduksjonen

på post 74 Naturgass skyldes at midler foreslås forvaltet av Olje- og energidepartementet i påvente av stortingsbehandlingen av meldingen om innenlands bruk av naturgass, jf. St.meld. nr. 9 (2002-2003) Om innenlands bruk av naturgass mv. Det foreslås i denne sammenheng en tilsagnsfullmakt på 20 mill. kroner, jf. forslag vedtak IV.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, mener framtidens energikilder er fornybare. Norge bør øke satsingen på nye fornybare energikilder som vindkraft, bioenergi, solvarme og bølgekraft. Nye fornybare energikilder kjennetegnes ved at de ikke fører til utslipp av klimagasser, og har

mindre belastninger på miljøet enn andre energikilder. Stortingets målsetning er at det innen 2010 skal ha kommet 4 TWh ny fornybar varmeproduksjon og 3 TWh ny vindkraft, og at energiforbruket skal avgrenses vesentlig mer enn om utviklingen blir overlatt til seg selv.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet mener at dette ikke er ambisiøse mål. Til sammenlikning øker det svenske forbruket av bioenergi med 4 TWh hvert eneste år.

Bioenergi er fra 1998 den største fornybare energikilde i Norden med en årlig varme- og kraftproduksjon på ca. 210 TWh. Sverige alene bruker 90 TWh bioenergi i året, og Danmark som har svært små skogressurser bruker 18 TWh bioenergi. Det norske forbruket av bioenergi er på 13 TWh. Norge har stort potensiale for økt produksjon og bruk av bioenergi. En økt satsing på bioenergi vil skape sysselsetting i sysselsettingsvake regioner i innlands-Norge.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, vil peke på at en økt satsing på nye fornybare energikilder er et viktig tiltak hvis utslippene av klimagasser skal reduseres i tråd med forpliktelsene i Kyoto-protokollen. De samlede utslippene av klimagasser i Norge økte gjennom størstedelen av 1990-tallet, og forventes å øke med omlag 24 pst. fra 1990 til 2010, dersom ikke nye tiltak iverksettes. Den forventede økningen skyldes i hovedsak økte CO₂-utslipp fra petroleumsvirksomhet, mobile kilder og fyring.

Satsing på bioenergi, solvarme og varmepumper kan erstatte mye av oljefyringen og annen fossil fyring i Norge. Fossil fyring står ifølge SFT i 1999 for ca. 15 pst. av de totale utslippene av norske klimagasser. Oppvarming med fossile energikilder står for ca. 8,2 pst. (4 652 000 tonn) av de totale klimagassutslippene i Norge.

Flertallet vil vise til at energiforsyningen i Norge frem til i dag har vært preget av ensidig satsing på elektrisitet. Distribusjon av vannbåren varme åpner for fleksible løsninger hvor flere forskjellige energikilder kan benyttes. Økt bruk av nærvarme, sentralvarme og fjernvarme er en forutsetning for å frigjøre elektrisk kraft, og skape et mer fleksibelt varmemarked i Norge.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet vil peke på at framtidens energikilder er fornybare. Norge bør øke satsingen på nye fornybare energikilder som vindkraft, bioenergi, solvarme og bølgekraft. Nye fornybare energikilder kjennetegnes ved at de ikke fører til utslipp av farlige klimagasser, og har mindre belastninger på miljøet enn andre energikilder.

En helt sentral del av en omlegging av energipolitikken er behovet for ny teknologi. Energisikkerhet er å ha flere ben å stå på. Disse medlemmer vil under-

streke at det må forskes på et bredt spekter av energibærere i skjæringspunktet mellom energi og miljø. Det er også fornuftig næringspolitikk. Markedet for ny og fornybar energiteknologi vokser kraftig.

Disse medlemmer viser videre til Norges innsats under FNs toppmøte for bærekraftig utvikling i Johannesburg og ønsket om å få til forpliktelser om innføring av minst 10 pst. ny fornybar energi innen 2010. Disse medlemmer mener at selv om man ikke oppnådde enighet om dette må Norge følge opp hjemme med større satsing på dette området.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at flere miljøorganisasjoner og store deler av energibransjen mener at inntil et marked for grønne sertifikater er etablert vil teknologinøytrale støtteordninger være mer effektive enn dagens støtteordninger for å få bygd ut mer ny fornybar energi.

Disse medlemmer viser til Innst. S. nr. 122 (1999-2000) og Stortingets målsetning om 4 TWh vannbåren varme, og mener det trengs en større satsing på dette feltet, og at bioenergi må utgjøre en stor del av satsingen. Disse medlemmer har merket seg Regjeringens handlingsplan for vannbåren varme, som i realiteten bare inneholder tre forslag til regelendringer hvorav ett skal vurderes. Disse medlemmer mener dette er altfor lite forpliktende og at det må en mer aktiv satsing til hvis Stortingets mål skal nås, og vil derfor foreslå at det lages en mer konkret plan for økt bruk av vannbåren varme og biobrensel.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen utarbeide en plan for økt bruk av biobrensel og vannbåren varme der følgende legges til grunn:

1. Innføring av et pliktige grønne sertifikater for varme vurderes.
2. Inntil et eventuelt marked for grønne sertifikater er etablert, opprettes det en midlertidig og lik støtteordning til nye, fornybare energikilder.
3. Krav til energifleksible energiløsninger som f.eks. vannbåren varme i alle nye næringsbygg og nye boligbygg over 1000 m².
4. Handlingsplan for trinnsvis konvertering av oljekjeler og el-kjeler til mer fleksible energiløsninger og mindre forurensende energikilder.
5. Tilskudd til bedrifter og husholdninger i småhus til kjøp av anlegg for miljøvennlig vannbåren varme og mer fleksible energiløsninger.
6. Nordisk samordning og erfaringsutveksling for å øke bruken av biobrensel.
7. Øke det norske uttaket av biobrensel.
8. Økt satsing på FOU.
9. Mer bruk av vannbåren varme, energifleksible løsninger og effekt- og forbruksreducerende tiltak må inngå i energiplanene som skal implementeres i forskrift fra 2003."

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett, hvor det i finansinnstillingen ble foreslått å øke bevilgningene til kap. 1825 post 50 med 20 mill. kroner, jf. Budsjett-innst. S. I Tillegg nr. 1 (2002-2003).

På sikt vil den beste og mest effektive ordningen for utbygging av ny fornybar energi være innføring av et marked for pliktig grønne sertifikater. Disse medlemmer vil gå inn for at det opprettes en slik ordning, og vil komme tilbake til det i forbindelse med behandlingen av St.meld. nr. 9 (2002-2003) Om innenlands bruk av naturgass mv. Disse medlemmer foreslår derfor at det inntil et marked for pliktig grønt sertifikat er på plass innføres en lik støtteordning til nye fornybare energikilder.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, vil også peke på at den kraftforedlende industrien i Norge er den minst miljøskadelige i verden. Dette skyldes strenge rensekra- ver, og at energikilden i hovedsak er vannkraft.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet og Senterpartiet mener at et nasjonalt kvotesystem må ta hensyn til at man ikke ønsker en nedbygging av industrien her i landet, for så å bygge opp slik industri andre plasser i verden der rensekra- vene og energikildene er mer foruren- sende. En politikk som vil medføre en ensidig nedbygging av norsk industri vil belaste miljøet globalt.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet og Senterpartiet viser videre til at potensialet for energigjenvinning i den kraftforedlende industrien er stort, og fremmer derfor følgende forslag:

"Det utarbeides en samlet plan for energigjenvinning i industrien basert på kartlegging av de muligheter som er til stede for å kunne utnytte gjenvunnet energi når industrien, andre aktører og myndigheter inngår i et forpliktende samarbeid og at det innføres et langsiktig avgiftsfritak for gjenvunnet energi."

ENOVA

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at regjeringen Bondevik II følger opp Stortingets vedtak vedrørende St.meld. nr. 29 (1998-1999) Om energipolitikken (jf. Innst. S. nr. 122 (1999-2000) og vedtak i Innst. S. nr. 262 (1999-2000)) - med den målsetting at Norge innen 2010 skal ha 4 TWh vannbåren varme basert på fornybare energikilder og 3 TWh vindkraft, gjennom at ENOVA SF får større handlingsrom, noe som legger til rette for økt aktivitet.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet vil påpeke at det er nødvendig med en raskere overgang til mer miljøvennlig energibruk for å nå kli-

mamålsetningene. Disse medlemmer vil derfor ha en sterkere satsing på ny fornybar energi enn det Regjeringen har foreslått i sitt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med evalueringen av ENOVA å få gjennomført en uavhengig analyse av kapitalbehovet til ENOVA, gitt utløsningseffekten så langt og de mål Stortinget har satt for omleggingen av energimarkedet i Norge fram til 2010."

Disse medlemmer viser til at de midlene ENOVA disponerer i dag har vist seg å være for knappe. ENOVA har mottatt søknader for langt høyere beløp. Når det er så stor interesse for å øke bruken av ny fornybar energi, mener disse medlemmer at myndighetene må følge opp og øke tilskuddsmidlene.

Det er nødvendig med økt utbredelse av vann- og luftbåren varme for å kunne utnytte bioenergi, jordvarme, solvarme, spillvarme eller andre fornybare energikilder. Skal det blir overkommelig økonomisk å velge slik oppvarming i boliger og offentlige bygg, er det nødvendig å gi støtte til investeringene.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet har merket seg at det foreslås bevilget 279 mill. kroner til energifondet. I tillegg vil fondet få tilført midler gjennom påslaget i nettariffen. Fra 2002 forvaltes disse midlene av Enova SF, som nå skal ta initiativ til, og fremme, mer effektiv energibruk og produksjon av ny fornybar energi, og gi økonomisk støtte til slike tiltak.

Disse medlemmer mener at vi må ha fri konkurranse mellom de forskjellige energikildene da dette sikrer et fritt marked som kommer forbrukerne til gode. Disse medlemmer tar sterk avstand fra å bruke skattebetalernes penger på å subsidiere energi- produksjon som ikke kan stå på egne ben økonomisk. Disse medlemmer viser i den forbindelse til behandlingen av Ot.prp. nr. 35 (2000-2001) hvor Fremskrittspartiet gikk imot opprettelsen av en ny institusjon, og imot å velte kostnadene for dette over på befolkningen. Disse medlemmer viser til at vi bor i et land som nærmest flommer over av energi, men at det dessverre har vært mangel på politisk handlekraft til å ta i bruk mer av våre enorme energiressurser.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet vil vise til forslag fra Sylvia Brustad om å legge til rette for at strømkunder over hele landet får tilbud om toveiskommunikasjon mellom strømkunde, strømleverandør og nettselskap, jf. Dokument nr. 8:139 (2001-2002).

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til at ENOVA har fått ansvaret for utvikling av nye fornybare energikilder og energisparing. Disse medlemmer mener at bevilgningene til ENOVA må økes gradvis gjennom økt påslag i nettariffen. Påslaget i nettariffen må dobles i

2003 til 0,6 øre/kwh (utgjør 240 mill. kroner) og øke til 2 øre fram til 2005. Dette vil styrke ENOVAs handlingsrom, i forhold til det økte ambisjonsnivået for omlegging av energiforbruket som tidligere er vedtatt av Stortinget. Forutsigbare rammevilkår vil bidra til å gjøre langsiktige tiltak for el-sparing attraktive. Disse medlemmer vil derfor be Olje- og energidepartementet om å endre forskriften for Energifondet for å realisere denne økningen.

På denne bakgrunn fremmes følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen sørge for at bevilningene til ENOVA gradvis økes gjennom økt påslag i nettariifen. Påslaget i nettariifen må dobles i 2003 til 0,6 øre/kwh, og øke til 2 øre fram til 2005."

Disse medlemmer vil i tillegg øke bevilningene til ENOVA over statsbudsjettet med 69 mill. kroner, for blant annet å øke satsingen på toveiskommunikasjon i strømmettet.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til forliket mellom regjeringspartiene og Fremskrittspartiet. Disse medlemmer velger å holde ny fastsatt ramme, men ikke legge seg på den miljøfiendtlige politiske kursen forliket innebærer. Disse medlemmer ønsker med dette å illustrere at omleggingen fra en ensidig svart petroleumsøkonomi til en grønn kunnskapsøkonomi er fullt mulig innenfor rammen og at med inndekningen som Sosialistisk Venstreparti redegjør for i sitt alternative budsjett vil en betydelig satsing på nye fornybare energikilder, energisparing og nye energi arbeidsplasser være realistisk.

Med dette som bakgrunn foreslår disse medlemmer å øke satsingen på utvikling av ny miljø- og energiteknologi, samt å starte arbeidet med å etablere et internasjonalt senter for klimarelatert forskning. Disse medlemmer foreslår at det foreløpig settes av 886,5 mill. kroner til formålet under kap. 1825 post 70 (ny post som, Internasjonalt senter for klimarelatert forskning), hvorav 800 mill. kroner plasseres i fond, inntil det er fremmet en egen sak om disponeringen.

Videre påpeker disse medlemmer at ENOVA er underfinansiert i forhold til målene om energiomlegging som er satt av Stortinget. Disse medlemmer understreker at disse målene på ingen måte er tilstrekkelige sett i forhold til Norges behov for omlegging av energimarkedet. Med dette som bakgrunn øker disse medlemmer overføringen til Energifondet under kap. 1825 post 50 med 950 mill. kroner.

Disse medlemmer viser til at det er et stort utløst bioenergi-potensial i Norge og at en stor profesjonell bioenergi-industri raskt vil kunne etableres hvis rammebetingelsene legges til rette. Dette vil bidra til å oppnå Norges Kyoto-forpliktelser, skape lokal verdiskapning og arbeidsplasser og gi mange forbrukere et alternativ til dyr elektrisitet eller forurensende petroleumsprodukter. Disse medlemmer foreslår derfor å bevilge 500 mill. kroner over kap. 1825 ny post 71 (ny post, Bioenergi) som egenkapital til opprettelsen et selskap som sammen med kommersielle aktører og lokale

interesser skal investere i og industrialisere bioenergi-uttak, produksjon og foredling. ENOVA skal ha ansvaret for å etablering av selskapet i 2003, men skal ikke eie det når det er etablert for å ikke komme i konflikt når ENOVA skal fordele penger fra Energifondet. Selskapet skal etter etablering legges direkte under Olje- og energidepartementet som et statsaksjeselskap.

Disse medlemmer viser til sin merknad under kap. 1830 om behovet for reduserte NO_x-utslipp ved fornyelsen av fergeflåten i Norge. Disse medlemmer etablerer derfor en støtteordning til utskifting av riksveiferges med 200 mill. kroner under kap. 1825 ny post 72 (ny post, Støtteordning for utskifting av riksveiferges) som skal bidra til betydelige reduksjoner i NO_x-utslippene.

Disse medlemmer påpeker at det er et stort behov å tilrettelegge for økt bruk av energiplanlegging og overgang til fleksible energisystemer i kommunene. I forbindelse med Regjeringens arbeid med Nasjonal Agenda 21 vil disse medlemmer vise til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett, kap. 1825 post 60, og foreslår å øke denne med 300 mill. kroner. Dette vil innebære økte ressurser til kommunal energiomlegging og økt andel infrastruktur for fornybar energi.

Komiteens medlem fra Senterpartiet foreslår å øke bevilningen til ENOVA over post 50 med 270 mill. kroner. Disse midlene skal brukes til å øke utbredelsen av ny fornybar energi til oppvarming. Noe av midlene skal brukes som støtte til energianlegg og noe som støtte til installasjon av vann- og luftbåren varme i boliger og offentlige bygg.

BRUK AV NATURGASS

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, viser til at det foreligger planer om utnyttelse av naturgass i ulike deler av landet. Flertallet er enig i at en viktig forutsetning for økt utnyttelse av naturgass er at det legges til rette for økt utbygging av infrastruktur blant annet ved å yte støtte til slike infrastrukturprosjekter. Flertallet foreslår å styrke satsingen på naturgass ytterligere.

Flertallet mener at satsingen på naturgass bør styrkes for å sikre igangsetting av viktige prosjekter.

Flertallet foreslår å øke post 74 med 16 mill. kroner til 35 mill. kroner.

Et annet flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, viser til at kap. 1825 post 74 Naturgass som en følge av budsjettforliket mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre er foreslått bevilget med 35 mill. kroner, en økning på 5 mill. kroner i forhold til saldert budsjett for 2002. Mildene forvaltes inntil videre av Olje- og energidepartementet.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti viser for øvrig til Regjeringens satsing på infrastruktur for naturgass.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Fremskrittspartiet mener potensialet for verdiskaping ved innenlandsk bruk av gass fremstår som stort. Disse medlemmer mener derfor det er viktig å legge forholdene bedre til rette for økt bruk av gass innenlands. Disse medlemmer viser til at det er en rekke forslag til bruk av gass blant annet i Grenlandsområdet, på Vestlandet og i Trøndelag. Dette kan oppnås bl.a. ved forenkling av regelverk og større imøtekommenhet fra sentrale myndigheters side, såvel som ved å ta i bruk økonomiske virkemidler for å støtte byggingen av infrastruktur for naturgass.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til budsjettavtalen med regjeringspartiene, og konstaterer at tempoet i arbeidet nå kan økes selv om det er mye som gjenstår før satsingen er på et tilfredsstillende nivå.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til Regjeringens satsing på infrastruktur for naturgass. Det er grunn til å minne om at naturgass er en fossil energikilde, og at økt bruk vil vanskeliggjøre at Norge når Kyoto-forpliktelsene og dermed øke faren for farlige klimaendringer. Regjeringens subsidiesatsing på fossilgass utkonkurrerer samtidig mer miljøvennlige alternativer som ENØK og for-

nybare energikilder. Disse medlemmer minner om at direkte bruk av gass er relativt ukjent i Norge. Til nå har vi brukt elektrisitet til oppvarming, og vi har en infrastruktur tilpasset dette. Omleggingen av infrastrukturen må gi fleksibilitet og være basert på fornybare energikilder; det betyr piper og vannbåren varme. Ny infrastruktur (gassrør med tilhørende distribusjonsnett og/eller pumpestasjoner), er en dyr og langvarig investering som vil binde Norge i lang tid fremover.

Disse medlemmer påpeker at direkte bruk av fossilgass vil ikke være noen "bro" til et mindre forurensende samfunn (hydrogensamfunnet). Det vil derimot utsette satsning på mer miljøvennlige energikilder og nullutslippsteknologi. Gassrørene har en levetid på opptil 40-50 år, noe som ikke er en kort overgangsperiode.

Videre mener disse medlemmer at store investeringer i ny infrastruktur legger press på ubygde areal og økt boligbygging på verdifulle områder. Sentralisering av energiforsyning vil gi få andre alternativer enn å bruke fossilgass som energikilde, og utbyggerne kan komme i en monopolsituasjon.

Direkte bruk av gass er ikke lønnsomt i seg selv. Utbyggere av gassrør o.l. vil trenge subsidier av staten og andre gunstige betingelser (finansieringslån mv.). Etter disse medlemmers mening gjør dette fossilgass til subsidiert forurensing.

Kap. 1825 Omlegging av energibruk og energiproduksjon: Oversikt over de postene der partiene har avvikende forslag til bevilgning. Kapittelsummen inkluderer summen av alle poster under kapitlet. Tallet i parentes viser avviket i forhold til Regjeringens forslag (i 1000 kr)

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1	H, FrP og KrF	Ap	SV	Sp
1825		Omlegging av energibruk og energiproduksjon	318 000	334 000	334 000	3 135 500	604 000
				(+16 000)	(+16 000)	(+2 817 500)	(+286 000)
	21	Spesielle driftsutgifter	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000
	50	Overføring til energifondet	279 000	279 000	279 000	1 229 000	549 000
						(+950 000)	(+270 000)
	60	Nasjonal Agenda 21	0	0	0	300 000	0
						(+300 000)	
	73	Produksjonsstøtte til vindkraft	14 000	14 000	14 000	14 000	14 000
	74	Naturgass	19 000	35 000	35 000	0	35 000
				(+16 000)	(+16 000)	(-19 000)	(+16 000)
	ny 70	Klimaforskning	0	0	0	+886 500	0
	ny 71	Bioenergiselskap	0	0	0	+500 000	0
	ny 72	Riksvegferger	0	0	0	+200 000	0

Kap. 2490 NVE Anlegg

Det foreslås bevilget 10,600 mill. kroner på dette kapitlet for 2003, som er en reduksjon på 6,2 pst. i forhold til 2002.

Ved vedtak i Stortinget 21. juni ble post 24 Driftsresultat redusert med 2. mill. kroner for 2002.

Kap. 4829 Konesjonsavgiftsfondet

Det foreslås et uttak på i alt 132,600 mill. kroner for 2003, som er en økning på 6,1 pst. i forhold til 2002.

Kap. 1830 Energiforskning

Det foreslås bevilget 304,700 mill. kroner på dette kapitlet for 2003, som er en økning på 13,2 pst. i forhold til 2002.

Bevilgninger knyttet til museums- og kulturminnetiltak foreslås flyttet til kap. 1820 post 21 som eget tiltak. Post 50 Norges forskningsråd foreslås økt med 35,9 mill. kroner, som i hovedsak er knyttet til forskning i skjæringsfeltet mellom energi og miljø og forskningsbasert nyskaping/demonstrasjon. Den foreslåtte økning på 1 mill. kroner på post 70 Internasjonale sam-

arbeids- og utviklingstiltak har sammenheng med at støtte til samarbeid rundt petroleumsrelatert teknologi internasjonalt er flyttet fra kap. 1830 post 50 til denne posten.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti, ønsker en videre satsing på energiforskning, og viser til at dette er i tråd med St.meld. nr. 39 (1998-1999) Forskning ved et tidsskille, og Stortingets samtykke til behovet for forsert utvikling av såkalt CO₂-fri gasskraftteknologi, som beskrevet i St.meld. nr. 29 (1998-1999) Om energipolitikken, samt St.meld. nr. 9 (2002-2003) Om innenlands bruk av naturgass mv.

Et annet flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, ønsker en videre satsing på energiforskning og foreslår derfor en bevilgning til dette formål på 259,7 mill. kroner. Dette er en reduksjon på post 50 Norges forskningsråd med 45 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet vil peke på det oppsiktsvekkende i at regjeringspartiene og Fremskrittspartiet kutter 30 mill. kroner til forskning på gasskraftverk med CO₂-håndtering. Disse medlemmer vil peke på at dette er langt mindre enn Sem-erklæringens målsetting om en økning med 100 mill. kroner over 2 år, og det er et brudd med St.meld. nr. 9 (2002-2003) Om innenlands bruk av naturgass mv. Bevilgningen blir også langt mindre enn det Regjeringen i utgangspunktet la opp til i sitt budsjettforslag. Disse medlemmer viser videre til de mange og interessante prosjektene som er under utvikling, når det gjelder å komme frem til en teknologi som kan medføre løsning på viktige energi- og miljøspørsmål.

Disse medlemmer viser for øvrig til Arbeiderpartiets budsjettforslag i finansinnstillingen, som ville utgjøre en større bevilgning på totalt 45 mill. kroner til energiforskning enn i regjeringspartienes og Fremskrittspartiets budsjett.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, viser til at energitvilling og forskning er inne i en spennende utvikling hvor blant annet utnyttelse av overskuddsvarme og avgasser fra gasskraftverkene kan reduseres vesentlig ved utnyttelse av disse til verdiskapende industrielt formål.

I denne sammenheng vil flertallet vise til at det har vært lansert forslag om at et slikt pilotprosjekt også bør inneholde merverdiskapende elementer for å utnytte avgasser og spillvann til industriell framstilling av for eksempel alger som råstoff til fiskefôr som etter hvert er blitt en knapphetsressurs.

Flertallet vil vise til konkrete planer om dette i forbindelse med Statoils pilotprosjekt på Kårstø og pla-

nene på Kollsnes, og mener statlig deltakelse i utvikling og forskning på dette feltet er viktig for å lykkes.

Komiteen vil vise til de store utfordringene som ligger i en merverdiutnyttelse av den norske petroleumsformuen gjennom en økt utvinningsgrad.

Komiteen vil i denne sammenheng peke på viktigheten av at olje og gassreservene utvinnes på en optimal måte, og mener derfor at forskning på mulig økt utvinningsgrad må stimuleres og støttes. Økt oljeutvinning innebærer betydelige bruttoverdier, anslagsvis 75 mrd. kroner for hvert prosentpoeng. Målet er å øke forventet utvinningsgrad for olje fra dagens 44 pst. til 50 pst. Demo 2000-programmet har lagt et viktig grunnlag for økt utvinning. For hver krone staten har satset gjennom dette programmet, har selskapene bidratt med tre ganger så mye.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, ser meget positivt på at den brukerstyrte forskningen rettet mot petroleumssektoren i større grad skal reflekteres i den nasjonale teknologisatsingen, olje- og gassklyngen; OG21 - Olje og gass i det 21. århundre.

Flertallet slutter seg til de fem hovedprioriteringer som er identifisert i strategidokumentet fra dette samarbeidsorganet; miljø, økt utvinning, dypt vann, industriell utnyttelse av gass og småfelt.

Flertallet slutter seg videre til resultatmålene for brukerstyrt energiforskning, herunder etablering av aktivitet for å få fram kunnskap om 3-4 aktuelle CO₂-deponeringsløsninger innen 2003-2004.

Komiteen er ellers enig i at Forskningsrådet i hovedsak skal prioritere forskning i skjæringsfeltet mellom energi og miljø og forskningsbasert nyskaping/demonstrasjon, og at spesiell fokus rettes mot langtidsvirkninger av utslipp til sjø.

Komiteen vil peke på at det i tillegg til direkte støtte over Norges Forskningsråds budsjett er viktig med gode incitamentordninger for næringslivet, som gjør det attraktivt å investere i forskning og utvikling.

Komiteen vil for øvrig vise til at ferjetrafikken og annen nærskipstrafikk står for en betydelig del av utslippene av nitrogenoksider (NO_x) i Norge.

Norge er gjennom konvensjonene om langtransportert grenseoverskridende luftforurensing forpliktet til å redusere våre utslipp av NO_x. En fornyelse eller oppgradering ved rensetiltak for maskinparken i denne flåten vil være et vesentlig bidrag til å oppnå våre internasjonale forpliktelser

Komiteen vil be Regjeringen stimulere til, og delta i forskningsprogrammer og fornyingstiltak, som kan bidra til betydelig reduksjon av NO_x-gasser fra fartøyer, men også stasjonære forbrenningsmotorer. Det fremgår av forsknings- og tiltaksplanene knyttet til dette, at det også medfører reduserte CO₂-utslipp og redusert drivstofforbruk.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, understreker verdien av satsing på FoU innen petroleumsvirksomhet og behovet for forutsigbarhet i forhold til tilførsel av forskningsmidler.

Flertallet ber derfor om at det foretas en utredning på ulike modeller for en offentlig medfinansiering til forskning innenfor dette feltet, herunder et petroleumsrettet forskningsfond.

Flertallet fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen foreta en utredning av ulike modeller for en offentlig medfinansiering til forskning innenfor petroleumsvirksomhet, herunder et petroleumsrettet forskningsfond."

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Fremskrittspartiet ser på petroleumsvirksomheten som en fremtidsrettet næring med fortsatt potensiale for vekst og utvikling. Mye tyder på at olje- og gasssektoren blir en av Norges viktigste næringer i hele dette århundre, og vil være av stor betydning for en videre utvikling av vårt velferdssamfunn, sysselsettingen og verdiskapingen. Disse medlemmer vil påpeke at dette lange perspektivet ikke kommer av seg selv, men krever høy teknologisk utvikling i bransjen. Det er teknologisk utvikling som gir oss nye muligheter til å utvinne stadig større andeler av olje- og gassressursene på det enkelte felt ved at vanskeligere tilgjengelige ressurser kan utvinnes.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til forslaget i Innst. S. nr. 198 (2000-2001) om å finansiere forskningen med avkastningen fra fond. Disse medlemmer mener at forutsigbarhet og grunnlag for langsiktig planlegging og gjennomføring av forskningsprosjekter bedre kan sikres gjennom fondsavkastning, enn gjennom ordinær budsjettbehandling der midler til forskning må konkurrere med midler til annen virksomhet. Disse medlemmer ønsker å sikre forutsigbarhet og stabilitet ved at det avsettes et forskningsfond på 10 mrd. kroner, og viser til Budsjett-innst. S. I (2002-2003), forslag 10. Disse medlemmer viser til at avkastningen av dette skal finansiere relevante og fornuftige forskningsprosjekter. Det er særlig viktig at det skapes en stabil organisasjonsform for et slikt fond, der avkastningen skal gå til målrettet forskning bl.a. for å bedre utnyttelsesgraden av oljefelt, bedre teknologien for oljeleting og annen energiforskning. Disse medlemmer mener at opprettelsen av et slikt fond vil medføre at staten tar sitt nødvendige ansvar for forskningen, og at dette i stor grad vil være utgifter til bedring av fremtidig inntekts ervervelse for staten.

Disse medlemmer viser til budsjettavtalen med regjeringspartiene og slutter seg til regjeringspartienes budsjettforslag. Disse medlemmer henviser for

øvrig til sitt alternative budsjett i den generelle hovedmerknaden.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet mener det er sentralt at Norge forbereder seg på en virkelighet der olje og gass kan komme til å spille en langt mindre viktig rolle. Forskning på nye fornybare energikilder er derfor viktigere enn forskning i tilknytning til gasskraftverk med CO₂-håndtering. Gasskraftverkene vil basere seg på fossil energi, og de energiformene som skal være langt inn i framtida, må være fornybare.

Disse medlemmer viser til at dette er bakgrunnen for at disse medlemmer går inn for en kraftig økning i bevilgningene til energiforskning, og imot fortsatt satsing på introduksjon av naturgass. Disse medlemmer er opptatt av at statlig energiforskning primært skal fokusere på bærekraftige teknologialternativer, og ser ikke CO₂-frie gasskraftverk som eksempler på dette.

Disse medlemmer vil påpeke at dagens fokus på energiforskningen innebærer en klar prioritering av fossil sektor som vil gjøre det enda vanskeligere å bygge opp en økonomisk konkurransedyktig næring for vindkraft, bioenergi, småskala vannkraft, varmepumper og vannbåren varme samt solenergi i Norge. Disse medlemmer understreker at hvis man mener alvor med en omlegging av energimarkedet i Norge, og hvis man skal oppfylle Norges forpliktelser under Kyotoprotokollen, må forholdene legges til rette for en grønn kunnskapsøkonomi basert på fornybar energi og en bærekraftig og fleksibel energiforsyning. Dette er ikke reflektert i Regjeringens politikk.

Disse medlemmer vil understreke at det må forskes på et bredt spekter av energibærere i skjæringspunktet mellom energi og miljø. Forskning på nye fornybare energikilder er enda viktigere enn forskning i tilknytning til gasskraftverk med CO₂-håndtering. Gasskraftverkene vil basere seg på fossil energi.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at til forliket mellom regjeringspartiene og Fremskrittspartiet går hardt ut over forskning, og påpeker at dette ikke er forenlig med mulighetene og utfordringene i energisektoren eller arbeidet for en bærekraftig utvikling.

Etter budsjettforliket øker komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti derfor bidraget til forskning på utvikling og implementering av nye fornybare energikilder og teknologier med 500 mill. kroner under kap. 1830 post 50.

Disse medlemmer viser til at Norge har et behov for å omlegge transportsektoren til mer miljøvennlig og mindre energikrevende former, som for eksempel kollektiv transport, sykling og nullutslippsbiler. Disse medlemmer øker derfor forskningsinnsat-

sen på dette området med 100 mill. kroner. Beløpet føres også på kap. 1830 post 50.

Komiteens medlem fra Senterpartiet foreslår å øke post 50, energiforskning under Norges forskningsråd, med 50 mill. kroner. Midlene skal bru-

kes innenfor ny fornybar energi. Det er et mål å få til en høyere utnyttelse og større utbredelse av de energiformene vi allerede bruker, men også å utvikle nye energiformer som for eksempel hydrogen og tidevannskraft.

Kap. 1830 Energiforskning: Oversikt over de postene der partiene har avvikende forslag til bevilgning. Kapittelsummen inkluderer summen av alle poster under kapitlet. Tallet i parentes viser avviket i forhold til Regjeringens forslag (i 1000 kr)

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1	H, FrP og KrF	Ap	SV	Sp
1830		Energiforskning (jf. kap. 4829)	304 700	259 700	259 700	904 700	354 700
				(-45 000)	(-45 000)	(+600 000)	(+50 000)
	21	Spesielle driftsutgifter	15 500	15 500	15 500	15 500	15 500
	50	Norges forskningsråd	280 000	235 000	235 000	880 000	330 000
				(-45 000)	(-45 000)	(+600 000)	(+50 000)
	70	Internasjonale samarbeids- og utviklingstiltak	9 200	9 200	9 200	9 200	9 200

Kap. 2440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten

Det foreslås bevilget 15 830,000 mill. kroner på dette kapitlet for 2003, som er en reduksjon på 1,3 pst. i forhold til 2002.

Ved Stortingets vedtak 21. juni 2002 ble post 22 Fjerningsutgifter redusert med 50 mill. kroner og post 30 Investeringer redusert med 1 000 mill. kroner

Komiteen viser til at Regjeringen i St.meld. nr. 38 (2001-2002) Olje- og gassvirksomheten, redegjør for hvilke tiltak som er viktige for å øke utvinningen på de felt som er i produksjon. Komiteen bifaller målet om å heve den gjennomsnittlige utvinningsgraden 50 pst. for oljeutvinning og 75 pst. for gassutvinning. Men komiteen understreker at dette krever teknologispang for å redusere kostnader og øke inntjeningen ved økt haleproduksjon på modne felt. Komiteen er enige i at økt forskning, teknologiutvikling og implementering er tidskritisk for å øke levetiden på felt innen nedbyggings- og nedstengningsbeslutninger tas. Komiteen vil fremheve det felles ansvaret myndighetene, oljebransjen og verkstedbransjen som helhet samt hver enkel lisens har, for å frembringe kunnskap, teknologi og gjennomførbare prosjekter for økt haleproduksjon. Komiteen understreker at det er spesielle utfordringer for å unngå økte miljøbelastninger ved økt haleproduksjon som må løses. Det bør være et særskilt mål ved prosjekteringen at ikke bare skal utslippene pr. produsert enhet reduseres, men at man også skal se på utviklingsprosjekter for økt haleproduksjon som oppgraderingsprosjekter, hvor man til-

streber helse, miljø og sikkerhetsmål som ligger så tett opp til dagens krav til nye prosjekter som mulig.

Med dette som bakgrunn fremmer komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med Revidert budsjett for 2003 komme tilbake til Stortinget med tiltak for økt utvinningsgrad på norsk sokkel."

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet viser til at partiene stemte imot utbygging av Snøhvitfeltet i Barentshavet, og at bakgrunnen for det var av miljømessig karakter.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti er opptatt av å sørge for langsiktighet, samt at klima og miljøspørsmål får en sterkere posisjon i virksomheten. Disse medlemmer viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjettforslag, og de tiltak som der foreslås for å vri aktivitet og sysselsetting i en retning som ivaretar de klimautfordringer vår klode står overfor. Disse medlemmer reduserer dette kapitlet med 2 019 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Senterpartiet vil trekke inn SDØE sin andel av investeringsmidlene i dette feltet, som er på 1 400 mill. kroner.

Kap. 2440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten: Oversikt over de postene der partiene har avvikende forslag til bevilgning. Kapittelsummen inkluderer summen av alle poster under kapitlet. Tallet i parentes viser avviket i forhold til Regjeringens forslag (i 1000 kr)

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1	H, FrP og KrF	Ap	SV	Sp
2440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (jf. kap. 5440)	15 830 000	15 830 000	15 830 000	13 811 000	14 430 000
						(-2 019 000)	(-1 400 000)
	22	Fjerningsutgifter	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
	30	Investeringer	15 100 000	15 100 000	15 100 000	13 181 000	13 700 000
						(-1 919 000)	(-1 400 000)
	50	Overføring til Statens petroleumsforsikringsfond	700 000	700 000	700 000	600 000	700 000
						(-100 000)	

Kap. 2442 Disponering av innretninger på kontinentalsokkelen

Det foreslås bevilget 130,000 mill. kroner på dette kapitlet for 2003, som er en reduksjon på 7,1 pst. i forhold til 2002.

Kap. 4860 Statsforetak under Olje- og energidepartementet

Det budsjetteres med 30,000 mill. kroner på dette kapitlet for 2003. Midlene legges i sin helhet under ny post 70, som er opprettet etter at Stortinget i forbindelse med revidert budsjett 2002 vedtok å innføre en garantipremie på Statnett SFs lån.

Eierskapet til Statkraft SF ble overtatt av Nærings- og handelsdepartementet 1. januar 2002, og bevilgninger knyttet til utbytte, avdrag og renter fra Statkraft SF er således overført til programområde 17.

Kap. 5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten

Det budsjetteres med 77 300,000 mill. kroner på dette kapitlet for 2003, som er en reduksjon på 15,3 pst. i forhold til 2002. Inntektsanslaget for 2003 er basert på en gjennomsnittlig oljepris på 180 kroner per fat.

Ved Stortingets vedtak 21. juni 2002 ble post 24 Driftsresultat økt med 1 800 mill. kroner. Post 30 Avskrivninger ble redusert med 2 900 mill. kroner og post 80 Renter redusert med 500 mill. kroner.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, viser til Regjeringens forslag, og har for øvrig ingen merknader.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet viser til at den store leteaktivitet som har vært de siste årene, og at et flertall på Stortinget ikke ønsker leteaktivitet i Barentshavet, samt at flere tildelte blokker er satt i aktivitet.

Disse medlemmer ser med bekymring på at Barentshavet snikåpnes for petroleumsaktivitet. All aktivitet i området bør stanses til Forvaltningsplanen for Barentshavet er ferdig i 2005, slik at det da kan bli tatt en reell beslutning om det er forsvarlig med olje- og gassutvinning i nordområdene. Enhver såkalt mellomløsning med leteaktivitet, prøveboring eller utbygging før forvaltningsplanen foreligger undergraver beslutningsfriheten til Stortinget.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til at oljeselskapet Agip har gjort oljefunn på Goliat, som ligger like sørøst for Snøhvit. Disse medlemmer påpeker at det er juridisk svært uklart hva som rettmessig kan gjøres av rettighetshaveren til en utvinningstillatelse. Disse gis og konsekvensutredes for leteaktivitet, men det er uklart knyttet blant annet til det offentliges erstatningsansvar hvis rettighetshaveren beslutter å bygge ut petroleumsforekomsten og ikke får tillatelse til å bygge ut og drifte feltet. Det er dermed en fare for at Stortinget settes i en tvangssituasjon og ikke har full handlefrihet ved det tidspunktet som skal gi den reelle beslutning om olje- og gassutvinning.

Disse medlemmer foreslår derfor at leteaktiviteten stilles i bero i det kommende året og at post 24 Driftsresultat, underpost 3, derved settes i 0 kroner.

Kap. 5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten: Oversikt over de postene der partiene har avvikende forslag til bevilgning. Kapittelsummen inkluderer summen av alle poster under kapitlet. Tallet i parentes viser avviket i forhold til Regjeringens forslag (i 1000 kr)

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1	H, FrP og KrF	Ap	SV	Sp
5440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (jf. kap. 2440)	77 300 000	77 300 000	77 300 000	787 000 000 (+1 400 000)	77 300 000
	24	Driftsresultat:	54 800 000	54 800 000	54 800 000	54 800 000	54 800 000
		1 Driftsinntekter	96 700 000	96 700 000	96 700 000	96 700 000	96 700 000
		2 Driftsutgifter.....	-18 000 000	-18 000 000	-18 000 000	-18 000 000	-18 000 000
		3 Lete- og feltutviklings- utgifter	-1 400 000	-1 400 000	-1 400 000	0	-1 400 000
						(+1 400 000)	
		4 Avskrivninger	-16 000 000	-16 000 000	-16 000 000	-16 000 000	-16 000 000
		5 Renter	-6 500 000	-6 500 000	-6 500 000	-6 500 000	-6 500 000
	30	Avskrivninger	16 000 000	16 000 000	16 000 000	16 000 000	16 000 000
	80	Renter	6 500 000	6 500 000	6 500 000	6 500 000	6 500 000

Kap. 2443 Petoro AS

Det foreslås bevilget 230 mill. kroner til drift av Petoro AS for 2003, som er en reduksjon på 8,7 pst. i forhold til 2002.

Komiteen viser til at Petoro i løpet av 2002 har bygget opp organisasjonen for å kunne ivareta oppgaven som ble pålagt Petoro: Å sikre en best mulig forvaltning av olje- og gassressursene, eierandeler i rørledninger og landanlegg, og eventuelt nye deltakerandeler med sikte på høyest mulig avkastning for staten. Ved opprettelsen ble det slått fast at Petoro ikke skal utvikle seg til et vanlig oljeselskap.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, viser til budsjettavtalen i energi- og miljøkomiteen mellom regjeringspartiene og Fremskrittspartiet, og foreslår å redusere kap. 2443 post 70 med 10

mill. kroner, slik at post 70 bevilges med 220 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet foreslår å redusere post 70 med 10 mill. kroner og bevilger 220 mill. kroner på kap. 2443.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til budsjettavtalen med regjeringspartiene og slutter seg til Regjeringens budsjettforslag. Disse medlemmer henviser for øvrig til sitt alternative budsjett i den generelle hovedmerknaden.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til at SDØE-andelene er redusert, og at behovet for driftsmidler må reduseres i samsvar med dette. Disse medlemmer foreslår at Petoro AS bevilges med 200 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Senterpartiet foreslår at Petoro AS bevilges med 210 mill. kroner.

Kap. 2443 Petoro AS: Oversikt over de postene der partiene har avvikende forslag til bevilgning. Kapittelsummen inkluderer summen av alle poster under kapitlet. Tallet i parentes viser avviket i forhold til Regjeringens forslag (i 1000 kr)

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1	H, FrP og KrF	Ap	SV	Sp
2443		Petoro AS.....	230 000	220 000 (-10 000)	220 000 (-10 000)	200 000 (-30 000)	210 000 (-20 000)
	70	Administrasjon	230 000	220 000 (-10 000)	220 000 (-10 000)	200 000 (-30 000)	210 000 (-20 000)

Kap. 5490 NVE Anlegg

Det budsjetteres med 1,200 mill. kroner på dette kapitlet for 2003, som er det samme som i saldert budsjett for 2002.

Kap. 5608 Renter av lån til statsforetak under Olje- og energidepartementet

Det budsjetteres med 52,000 mill. kroner på dette kapitlet for 2003, som er en reduksjon på 40,2 pst. i forhold til 2002.

Eierskapet til Statkraft SF ble overtatt av Nærings- og handelsdepartementet 1. januar 2002, og bevilgninger knyttet til utbytte, avdrag og renter fra Statkraft SF er således overført til programområde 17.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, viser til Regjeringens forslag, og har for øvrig ingen merknader.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet er opptatt av at staten skal opptre som en ansvarlig eier, og legger derfor til grunn at det etableres og praktiseres en langsiktig utbyttepolitikk for Statnett fra og med regnskapsåret 2003.

Etter et tiår med lavt investeringsnivå, står Statnett foran betydelige investeringer både i sentralnettet innenlands og i forbindelser til utlandet. Staten må i denne sammenheng opptre langsiktig og ansvarlig både som eier og sektorforvalter. Dette skal også ligge til grunn for den utbyttepolitikken eier følger overfor Statnett. Det er viktig at selskapet i en slik situasjon opprettholder en robust økonomi. Dessuten innebærer endringene i statsforetaksloven at statsgarantien for Statnetts gjeld fjernes fra årsskiftet 2002/2003. Dette øker behovet for en god soliditet ytterligere.

Disse medlemmer mener at dersom foretaket skal kunne legge opp en finansiell strategi innenfor rimelig langsiktige rammer, er det viktig at det utbyttet eier tar ut er stabilt, forutsigbart og på et nivå som er

vanlig i næringslivet for øvrig. Det er videre viktig at staten i sin utbyttepolitikk legger til rette for gode incentiver til effektiv drift og bidrar til motivasjon blant Statnetts ansatte.

Disse medlemmer legger vekt på at det skal praktiseres en utbyttepolitikk for Statnett SF som ivaretar hensynet til Statnetts investeringsnivå fremover, incentiver til effektiv drift og forholdet til Statnetts brukere.

Disse medlemmer viser til at det for å legge til rette for verdiskapning i alle deler av landet, er viktig med en sikker og stabil kraftforsyning. Statnett har som systemansvarlig nettselskap et viktig ansvar å ivareta i denne sammenheng.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet viser til at Regjeringen endrer sin utbyttepolitikk vedrørende Statnett SF ved at utbyttet foreslås økt fra 50 til 90 pst., og at dette kan svekke lånemarkedets tillit, og derved øke Statnetts finansieringskostnader. Stortinget har tidligere slått fast at det er viktig at statsforetakene har stabile og forutsigbare rammevilkår, og disse medlemmer kan ikke se at Regjeringens forslag er i samsvar med dette.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti mener nivået på utbyttet må opprettholdes i samsvar med tidligere vedtatt praksis, slik at utbyttet reduseres med 200 mill. kroner til 250 mill. kroner.

2. RAMMEOMRÅDE 13 - MILJØ

Oversikt over bevilgningsforslagene på de ulike kapitler og poster under rammeområde 13 i St.prp. nr. 1 (2002-2003).

Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 13. 90-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet.

Kap.	Post	Formål:	St.prp. nr. 1
Utgifter i hele kroner			
<i>Miljøverndepartementet</i>			
1400		Miljøverndepartementet (jf. kap. 4400)	459 450 000
	1	Driftsutgifter	154 841 000
	21	Spesielle driftsutgifter	68 728 000
	60	Tilskudd til lokalt miljøvern, <i>kan overføres</i>	2 000 000
	61	Yttersjø gård.....	3 700 000
	70	Grunnstøtte til frivillige miljøvernorganisasjoner.....	35 050 000
	71	Internasjonale organisasjoner.....	33 335 000
	72	Miljøverntiltak i nordområdene, <i>kan overføres</i>	7 000 000
	73	Tilskudd til kompetanseformidling og informasjon om miljøvennlig produksjon og forbruk, <i>kan overføres</i>	33 425 000
	74	Tilskudd til AMAP, <i>kan overføres</i>	2 200 000
	75	Miljøvennlig byutvikling, <i>kan overføres</i>	4 000 000
	76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak, <i>kan overføres</i>	5 371 000
	78	Miljøtiltak i nikkilverkene på Kola, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i> ...	109 800 000

Kap.	Post	Formål:	St.prp. nr. 1
1410		Miljøvernforskning (jf. kap. 4410).....	344 912 000
	21	Miljøovervåking og miljødata.....	90 157 000
	50	Basisbevilgninger til miljøforskningsinstituttene	92 586 000
	51	Forskningsprogrammer m.m.	130 818 000
	52	Rekutteringsstipend til kvinnelige miljøvernforskere	200 000
	53	Internasjonalt miljøvernforskningssamarbeid.....	5 000 000
	60	Kommunal overvåking og kartlegging av biologisk mangfold, <i>kan overføres</i> ...	4 000 000
	70	Nasjonale oppgaver ved miljøforskningsinstituttene	22 151 000
1425		Vilt- og fisketiltak (jf. kap. 4425).....	61 510 000
	1	Driftsutgifter	25 365 000
	61	Tilskudd til kommunale vilttiltak, <i>kan overføres</i>	5 500 000
	70	Tilskudd til fiskeformål, <i>kan overføres</i>	5 000 000
	71	Tilskudd til viltformål, <i>kan overføres</i>	25 645 000
1426		Statens naturoppsyn (jf. kap. 4426).....	87 657 000
	1	Driftsutgifter	48 200 000
	30	Tiltak i nasjonalparkene, <i>kan overføres</i>	7 791 000
	31	Tiltak i naturvern-, kulturlandskap- og friluftsområder, <i>kan overføres</i>	16 971 000
	32	Skjærgårdsparker m.v., <i>kan overføres</i>	14 195 000
	70	Tilskudd til naturoppsyn, <i>kan overføres</i>	500 000
1427		Direktoratet for naturforvaltning (jf. kap. 4427)	500 505 000
	1	Driftsutgifter	75 371 000
	21	Spesielle driftsutgifter.....	27 439 000
	30	Statlige erverv, båndlegging av friluftsområder, <i>kan overføres</i>	26 405 000
	32	Statlige erverv, fylkesvise verneplaner, <i>kan overføres</i>	19 450 000
	33	Statlige erverv, barskogvern, <i>kan overføres</i>	110 295 000
	34	Statlige erverv, nasjonalparker, <i>kan overføres</i>	2 100 000
	70	Tilskudd til kalking og lokale fiskeformål, <i>kan overføres</i>	98 200 000
	72	Erstatninger for rovviltskader, <i>overslagsbevilgning</i>	86 365 000
	73	Forebyggende tiltak mot rovviltskader og omstillingstiltak, <i>kan overføres</i>	32 000 000
	74	Tilskudd til friluftslivstiltak, <i>kan overføres</i>	10 170 000
	75	Internasjonale avtaler og medlemskap	1 010 000
	77	Tilskudd til naturinformasjonssentra, <i>kan overføres</i>	6 400 000
	78	Friluftsrådernes landsforbund og interkommunale friluftsråd, <i>kan overføres</i>	5 300 000
1429		Riksantikvaren (jf. kap. 4429).....	219 477 000
	1	Driftsutgifter	73 790 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under postene 72 og 73</i>	27 150 000
	50	Tilskudd til Samisk kulturminnearbeid.....	2 000 000
	72	Vern og sikring av fredete og bevaringsverdige kulturminner og kulturmiljøer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	107 684 000
	73	Brannsikring og beredskapstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	5 453 000
	75	Internasjonalt samarbeid, <i>kan overføres</i>	3 400 000
1432		Norsk kulturminnefond (jf. kap. 4432)	6 500 000
	1	Driftsutgifter	1 500 000
	50	Til disposisjon for kulturminnetiltak.....	5 000 000
1441		Statens forurensningstilsyn (jf. kap. 4441).....	605 744 000
	1	Driftsutgifter	184 262 000
	21	Spesielle driftsutgifter.....	450 000
	39	Opprydningstiltak, <i>kan overføres</i>	45 880 000
	65	Tilskudd til helhetlig vannforvaltning, <i>kan overføres</i>	3 000 000
	73	Tilskudd til biloppsamlingssystemet.....	118 900 000
	75	Utbetaling av pant for bilvrak, <i>overslagsbevilgning</i>	151 252 000
	76	Refusjonsordninger	50 000 000
	77	Tilskudd til innsamling av PCB-holdig isolerglassruter, <i>kan overføres</i>	12 000 000
	78	Tilskudd til energiutnyttelse fra avgiftspliktige sluttbehandlingsanlegg for avfall, <i>kan overføres</i>	40 000 000

Kap.	Post	Formål:	St.prp. nr. 1
1444		Produktregisteret	14 640 000
	1	Driftsutgifter	14 640 000
1465		Statens kjøp av tjenester i Statens kartverk	349 254 000
	21	Betaling for statsoppdraget, <i>kan overføres</i>	349 254 000
<i>Statsbankene</i>			
2422		Statens miljøfond.....	850 000
	70	Statens miljøfond, rentestøtte	850 000
<i>Statens forretningsdrift</i>			
2465		Statens kartverk (jf. kap. 5491 og 5603).....	9 896 000
	24	Driftsresultat:	-4 000 000
	1	Driftsinntekter	-564 254 000
	2	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	543 464 000
	3	Avskrivninger	13 500 000
	4	Renter av statens kapital.....	3 290 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	13 896 000
		Sum utgifter rammeområde 13.....	2 660 395 000
Inntekter i hele kroner			
<i>Inntekter under departementene</i>			
4400		Miljøverndepartementet (jf. kap. 1400)	1 375 000
	2	Ymse inntekter	87 000
	3	Refusjon fra UD	600 000
	21	Oppdragsinntekter.....	688 000
4410		Miljøvernforskning (jf. kap. 1410).....	4 000 000
	50	Refusjon av diverse fond.....	4 000 000
4425		Refusjoner fra Viltfondet og Statens fiskefond (jf. kap. 1425)	61 510 000
	51	Refusjoner fra Viltfondet.....	48 510 000
	52	Refusjoner fra Statens fiskefond	13 000 000
4426		Statens naturoppsyn (jf. kap. 1426).....	110 000
	1	Ymse inntekter	110 000
4427		Direktoratet for naturforvaltning (jf. kap. 1427)	11 339 000
	1	Ymse inntekter	7 273 000
	9	Internasjonale oppdrag.....	1 766 000
	54	Gebyrer.....	2 300 000
4429		Riksantikvaren (jf. kap. 1429).....	4 029 000
	2	Refusjon og diverse inntekter.....	1 874 000
	9	Internasjonale oppdrag.....	2 155 000
4432		Norsk kulturminnefond (jf. kap. 1432)	6 500 000
	80	Avkastning fra Norsk kulturminnefond	6 500 000
4441		Statens forurensningstilsyn (jf. kap. 1441).....	55 146 000
	1	Refusjon av kontrollutgifter	6 788 000
	4	Gebyrer.....	12 559 000
	5	Leieinntekter	857 000
	8	Inntekter fra salg av bilvrak	30 595 000
	9	Internasjonale oppdrag.....	4 347 000
<i>Renter og utbytte mv.</i>			
5621		Statens miljøfond, renteinntekter	9 000 000
	80	Renteinntekter	9 000 000
		Sum inntekter rammeområde 13	153 009 000
		Netto rammeområde 13	2 507 386 000

2.1 Komiteens prioriteringer for rammeområde 13 Miljø

2.1.1 Innledning

Komiteen har ved Stortingets vedtak 15. oktober 2002 fått tildelt kapitler under rammeområde 13 Miljø, jf. Innst. S. nr. 1 (2002-2003). Ved Stortingets vedtak 2. desember 2002 er netto utgiftsramme for rammeområde 13 fastsatt til kr 2 502 386 000, jf. Budsjett-innst. S. nr. I Tillegg nr. 1 (2002-2003).

2.1.2 Høyre og Kristelig Folkepartis hovedprioriteringer

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti legger vekt på å føre en miljøpolitikk basert på målet om en bærekraftig utvikling. Dette stiller særlige krav til forvaltningen av økosystemene og de økologiske kretsløpende. Førre-var-prinsippet, prinsippet om at forurenser skal betale samt naturens tålegrense legges til grunn for den praktiske politikken som skal føres.

Disse medlemmer viser til budsjettavtalen mellom regjeringspartiene og Fremskrittspartiet. Justert for avtalt redusert utbetalingstakt for tilskudd til miljøtiltak på Kola og flyttingen av beredskapsansvaret for akutt forurensing til Fiskeridepartementet, så innebærer denne avtalen en økning i Miljøverndepartementets budsjett for 2003 på 3,7 pst.

Disse medlemmer viser til styrkingen av vern av naturområder og biologisk mangfold i budsjettet. Regjeringen vil med dette sikre forslaget at alle vernevedtak i barskogplanen blir fattet innen utgangen av 2002. Bevilgningene på barskogposten øker med 39,4 mill. kroner, slik at den samlede bevilgningen øker til 110 mill. kroner. Det er i tillegg foreslått å bevilge 18 mill. kroner til kartlegging, overvåking og en artsdatabank for å sikre truede arter.

Disse medlemmer viser videre til at det er foreslått bevilget nesten 80 mill. kroner til arbeidet med å bevare villaksen, bl.a. gjennom å bekjempe lakseparasitten *Gyrodactylus salaris*. I tillegg kommer opptrapningen som ble vedtatt i Revidert nasjonalbudsjett for 2002.

Disse medlemmer viser til at det planlegges flere nye nasjonalparker og utvidelser av eksisterende nasjonalparker i 2003. Dette vil sikre viktige områder for vern av biologisk mangfold og gi bedre muligheter for rekreasjon i uberørt natur. Disse medlemmer viser videre til at Regjeringen foreslår å bevilge penger til oppkjøp av nye friluftsområder, særlig langs kysten, slik at flere områder blir tilgjengelig for friluftsliv. I tillegg er det foreslått bevilgninger til tilrettelegging av friluftsområder for besøkende.

Disse medlemmer viser til at regjeringspartiene i Sem-erklæringen har lovet å forsterke innsatsen for å rydde opp i gamle miljøsynder og gjennomføre en handlingsplan for å bekjempe PCB-forurensing. Disse medlemmer uttrykker derfor tilfredshet med at innsatsen for å rydde opp i gamle miljøsynder intensiveres i budsjettforslaget ved at bevilgningene til tiltak mot PCB og andre forurensinger økes med 10

mill. kroner. Denne økningen kommer på toppen av den økningen Regjeringen la opp til allerede på årets budsjett. Bevilgningen innebærer blant annet at det vil bli satt i gang pilotprosjekter for opprydding i havneområdene i Kristiansand, Trondheim og Tromsø.

Disse medlemmer mener det er en prioritert oppgave å sørge for at viktige historiske byggverk og kulturområder er i forsvarlig stand. Disse medlemmer uttrykker derfor tilfredshet med den økte satsingen på kulturminnevern i budsjettforslaget. Dette gjør det mulig å realisere en rekke viktige kulturminneprosjekter slik som restaureringsarbeidet ved stavkirkene, restaurering av Stavanger Domkirke, besøksenter ved Borgund stavkirke og restaureringsarbeidet ved kraftstasjonen i Tyssedal.

Disse medlemmer viser til at det er foreslått opprettelse av et norsk kulturminnefond fra januar 2003. Disse medlemmer viser videre til at Regjeringen vil komme med en egen stortingsmelding om kulturminner i 2003.

I tillegg til satsingene over Miljøverndepartementets budsjett, har disse medlemmer merket seg satsingen på miljøtiltak også i andre departementers budsjett. Disse medlemmer vil her vise til en kraftige satsing på kollektivtrafikk i Samferdselsdepartementets budsjett, satsingen på forskning på nye fornybare energikilder i Olje- og energidepartementets budsjett, satsingen på biologisk mangfold i Landbruksdepartementets budsjett og den kraftige økningen i miljørettet bistand i Utenriksdepartementet budsjett. Disse medlemmer peker på at det totalt er foreslått bevilgninger til miljøtiltak i statsbudsjettet for 2003 på mer enn 15 mrd. kroner.

Disse medlemmer viser for øvrig til regjeringen Bondevik IIs forslag til budsjett for Miljøverndepartementet for 2003 og de endringer i forhold til dette som fremkommer av budsjettavtale mellom regjeringspartiene og Fremskrittspartiet, og støtter forslaget med disse endringene.

2.1.3 Arbeiderpartiets hovedprioriteringer

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet har med forundring merket seg at flertallet går inn for å redusere de totale bevilgningene over Miljøverndepartementets budsjett både i forhold til inneværende års budsjett og Regjeringens opprinnelige forslag. Disse medlemmer viser til finansinnstillingen der Arbeiderpartiet totalt foreslår å bevilge 25 mill. kroner mer enn flertallet til rammeområde 13 Miljø.

Disse medlemmer mener arbeidet for en bærekraftig utvikling må være en prioritert oppgave. Under FN's toppmøte for en bærekraftig utvikling i Johannesburg, ble de store utfordringene som ligger foran oss på dette området synliggjort. Utfordringene må løses på globalt, regionalt, nasjonalt og lokalt plan.

Disse medlemmer viser til at Regjeringen neste høst skal legge fram en Nasjonal handlingsplan for bærekraftig utvikling - Nasjonal Agenda 21. Det er viktig at denne bygger på de mange erfaringene kommuner, næringsliv og frivillige organisasjoner har opparbeidet seg gjennom Lokal Agenda 21, og at det lokale

miljøarbeidet videreføres og styrkes. Disse medlemmer mener derfor det er svært uheldig når Regjeringen reduserer bevilgningen til lokalt miljøarbeid med totalt ca. 20 pst., og viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett der det foreslås å bevilge totalt 10 mill. kroner mer til lokalt miljøvernarbeid.

Disse medlemmer viser til at Regjeringen i budsjettforliket med Fremskrittspartiet foretar ytterligere kutt i miljøvern, ved å redusere bevilgningene til miljøforskningen med 15 mill. kroner. Målsettingen om bærekraftig utvikling krever kunnskap om økologiske sammenhenger og om sammenhenger mellom økologi og samfunn. Disse medlemmer er bekymret for at denne forskningen vil vingeklippe både den langsiktige og den anvendbare forskningen, og at det vil svekke Norges rolle i internasjonalt miljøforskningsarbeid. Disse medlemmer viser til finansinnstillingen der Arbeiderpartiet totalt foreslår 15 mill. kroner mer enn flertallet.

Å bedre folks tilgang til naturen bidrar til å øke forståelsen for og nødvendigheten av en aktiv miljøvernpolitikk. Disse medlemmer mener derfor at allemannsretten må være reell, at det må tilrettelegges offentlige friarealer og økt friluftsliv. Disse medlemmer viser derfor til Arbeiderpartiets alternative budsjettopplegg om å øke bevilgningene til friluftsmål med 10 mill. kroner. Disse medlemmer vil samtidig minne om Stortingets vedtak om at en større andel av tippemidlene skal gå til friluftslivstiltak, og forutsetter at dette følges opp av Regjeringen.

Disse medlemmer har med bekymring merket seg Regjeringens manglende offensiv for å verne de ville laksestammene, og viser i denne sammenheng til Regjeringens uklare signal og uryddige opptreden ved tildeling av de 40 nye laksekonsesjonene, ved at disse nå utdeles før St.prp. nr. 79 (2001-2002) Om opprettelse av nasjonale laksevassdrag og laksefjorder er behandlet av Stortinget. Disse medlemmer finner det også oppsiktsvekkende at Regjeringen ikke har tatt inn over seg den omfattende satsingen som er nødvendig for å utrydde lakseparasitten *Gyrodactylus salaris*. Disse medlemmer foreslår derfor at bevilgningen til dette formålet økes med 8 mill. kroner.

Disse medlemmer har også merket seg at Regjeringen og stortingsflertallet reduserer bevilgningene til forebygging og fryktdepende tiltak mot rovdyr. Disse medlemmer mener dette signaliserer en gal retning i rovdyrforvaltningen og viser til Arbeiderpartiets alternative budsjettforslag om å øke bevilgningene til dette med 5 mill. kroner.

2.1.4 Fremskrittspartiets hovedprioriteringer

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Norge er et land med en unik natur og naturlandskap. Det er viktig at deler av denne naturen også sikres for fremtidige generasjoner. Vern av unike naturlandskap innebærer også ivaretagelse og forvaltning av dyr og planteliv. Det er både et privat og et offentlig ansvar å sikre et godt miljø og en forsvarlig utnyttelse og bruk av landes naturressurser. Fremskrittspartiet mener at miljøvernlovgivning må bygge

på sentrale prinsipper som likhet for loven og vern av folks liv, helse og eiendom.

Disse medlemmer vil stimulere til økonomisk vekst innenfor grenser satt av hensyn til grunnleggende ressurser, som for eksempel jord, luft og vann. En slik bærekraftig vekst er ikke et statisk nivå, men kan endre seg over tid avhengig av naturlige endringer og teknologisk utvikling. Disse medlemmer vil derfor legge vekt på at myndighetene inntar en forvalterrolle, fremfor å bli en museumsvokter i miljøpolitikken. For Fremskrittspartiet er det et grunnleggende prinsipp at den eller de som forårsaker påviselig skade ved å forurense også stilles økonomisk ansvarlig for skaden, og at det er folkevalgte myndigheters oppgave å fastsette hvilket forurensningsnivå som er akseptabelt.

Disse medlemmer ønsker å sikre at flest mulig nordmenn kan få en god adgang til skog og mark, med de muligheter allemannsretten gir. Primært bør det være offentlige eiendommer som avsettes til verneområder, alternativt private eiendommer etter avtale med det offentlige.

Fremskrittspartiet ønsker å sterkt begrense statens muligheter til å overta privat eiendom ved erverv eller båndlegging. Etter Fremskrittspartiets syn er det eierne som best forvalter sine eiendommer og den verdi som eiendommene representerer.

Disse medlemmer er bekymret for det høye konfliktnivået mellom myndigheter og lokalbefolkning i vernesaker. Der hvor det offentlige griper inn i den private eiendomsretten gjennom vernevedtak eller lignende, må det sikres full erstatning til dem som rammes økonomisk av vernevedtak. Disse medlemmer er svært skuffet over at stortingsflertallet ikke støttet dette. Videre skal ethvert ekspropriasjonsvedtak kunne innbringes for domstolene til overprøvelse.

Ved opprettelse av verneområder vil disse medlemmer legge til grunn prinsippet "Vern gjennom bruk". Restriksjoner på atferden i for eksempel nasjonalparkene må kun være for å hindre ødeleggelse av naturgrunnlaget. M.a.o. må det ikke legges restriksjoner på aktivitet som har til hensikt å øke tilgjengeligheten og bruken av naturparkene, men som ikke påfører naturen varig skade.

Norge har en lang kystlinje som gir store muligheter for friluftsliv og ferdsel for alle. De konflikter som de senere år er skapt mellom grunneiere og allmennheten er etter Fremskrittspartiets mening i stor grad fremprovosert av myndigheter og interesseorganisasjoner. Respekt for den private eiendomsretten er viktig, og kan ikke undergraves, slik som nå er i ferd med å skje med friluftsloven som redskap.

Dersom kystkommuner ønsker økt tilgang for allmennheten til sin kyststripe, så må dette i størst mulig grad gjøres ved å tilrettelegge kommunale strandeieendommer eller ved å anskaffe egnet areal.

Disse medlemmer mener det er viktig at offentlige midler blir benyttet der pengene gir mest tilbake og der det er reelle miljøproblemer. Sur nedbør er et betydelig forurensningsproblem for store deler av Sør-Norge og medfører fiskedød i mange innsjøer og elver. Det finnes store dugnadsinnsatser av frivillige som

gjennom mange år bruker store deler av sin fritid til å redde vann og elver for å sikre fiskebestanden, for der ved å gi folk muligheter til å utøve sportsfiske, samt oppleve levende natur. Disse medlemmer vil prøve å nå den målsettingen som ligger i handlingsplanen for kalking. Behovet for kalking er stort, og det trengs langt større midler enn det som i dag blir bevilget.

Disse medlemmer mener at hovedmålsettingen når det gjelder miljøfarlige kjemikalier skal være at de kriteriene og virkemidler som utvikles må fremme en trinnvis risikoreduksjon. Dette må skje gjennom produktutvikling, miljøriktig forbruksvalg og en sikker håndtering. Utslippskrav er viktige konkurransevilkår for industrien. Av hensyn til konkurranseforholdene for norsk industri som konkurrerer på verdensmarkedet blant annet med industri fra andre europeiske land, er det viktig at fremtidige utslippskrav i Norge skjer i takt med industrien i Europa, og ikke igjennom forserte nasjonale konsesjonsrunder.

Disse medlemmer beklager at Stortinget i sin behandling av Klimameldingen har lagt veien åpen for å bruke store ressurser på symbolpolitikk som har liten reell miljøeffekt. Disse medlemmer konstaterer at kloden har gjennomgått en mengde istider slik at klimaendringer er en naturlig prosess som pågår hele tiden og at forskere har ulike teorier om hva som påvirker klimaet. Disse medlemmer registrerer videre at forskere viser til at det er en rekke elementer som påvirker klimaet, f.eks. sol, solflekkene, jordaksens helling, vanddamp, skyer, samt at vanddamp reg-

nes som den viktigste klimagassen. Menneskenes virksomhet bidrar med om lag 3 pst. av utslippene av de totale globale CO₂-utslippene.

Disse medlemmer viser til at klimapolitikken som FNs klimapanel er premissgiver for, er svært omdiskutert og hviler i dag på et ufullstendig vitenskapelig grunnlag. Det er også kommet faglig kritikk mot klimapanelets sammensetning, arbeidsform og konklusjoner. Disse medlemmer registrerer også at FNs klimapanel er blitt beskyldt for i økende grad å være ledet av byråkrater og politikere der ønskene om økte bevilgninger går på bekostning av vitenskapelige fakta. Den mest alvorlige kritikken er at klimapanelets forskning ikke kan forklare de betydelige svingninger i klima som har vært i tidligere tider.

Disse medlemmer viser til dagens budsjettbehandlingssystem i Stortinget og det faktum at faginnstillingene ikke lenger styrer budsjetttrammene innen sitt fagfelt. Under dette systemet finner disse medlemmer det vanskelig å fremme Fremskrittspartiets alternative budsjettforslag, som baserer seg på en ramme som er 288,744 mill. kroner lavere enn den foreslåtte rammen for rammeområde 13.

På bakgrunn av budsjettavtalen med regjeringspartiene, legger disse medlemmer heller ikke frem et alternativt tallbudsjett innenfor Stortingets vedtatte rammer. For å synliggjøre Fremskrittspartiets prioriteringer, har disse medlemmer likevel valgt å legge inn sitt primære budsjettforslag i sine generelle merknader.

Tabellen viser Fremskrittspartiets primære budsjettalternativ sammenlignet med Regjeringens forslag. Endring er i forhold til St.prp. nr. 1 (2002-2003).

Kap.	Post	Merknad	Endring i 1 000 kroner
1400	1	Redusert aktivitet, generelle innsparings- og effektiviseringstiltak, samt bedre ressursutnyttelse og samordning av aktivitet gjør det mulig å redusere "Driftsutgifter" med 10 mill. kroner.	-10 000
1400	21	Det er rom for å gjøre innsparinger på "Spesielle driftsutgifter" ved å redusere tiltak og samarbeid på det nordiske og internasjonale område og til utredninger innenfor klima, samt redusere informasjonsarbeid og kjøp av ulike tjenester.	-25 000
1400	70	Organisasjonene bør hente en større del av sine inntekter fra privat sektor og sine medlemmer, samt søke støtte til konkrete prosjekter over andre poster i budsjettet. Driftstilskudd til frivillige miljøvernorganisasjoner reduseres med 25 mill. kroner.	-25 000
1400	71	Det bør foretas en kritisk gjennomgang over hvilke internasjonale organisasjoner det er hensiktsmessig å være medlem i. Det bør også arbeides for å få satt ned medlemskontingenten for 2003.	-3 000
1400	73	Tilskudd til kompetanseformidling og informasjon om miljøvennlig produksjon foreslås redusert med 13,425 mill. kroner. Dette vil medføre at mottakere av drift og eller prosjekttilskott får reduserte bevilgninger.	-13 425
1400	75	Disse medlemmer viser til at formålet med Post 75 Behovet for tiltak innen "Miljøvennlig byutvikling" bør fanges opp gjennom god lokal og langsiktig planlegging, samt nødvendige bevilgninger over andre departementer. Posten reduseres med 4 mill. kroner.	-4 000
1400	76	Den norske pådriverrollen i miljøsaker internasjonalt har ikke vært særlig vellykket med fokus på såkalte klimaendringer. Posten reduseres, og grenseoverskridende luftforurensing prioriteres fremover.	-3 371

Kap.	Post	Merknad	Endring i 1 000 kroner
1410	21	Kjøp av varer og tjenester "Miljøovervåkning og miljødata" fra forskningsinstitutter m.fl. kan reduseres.	-5 000
1410	50	Miljøforskningsinstituttene kan dekke inn reduserte bevilgninger gjennom effektiviseringstiltak og bedre resursutnyttelse.	-14 000
1410	51	Stortingsflertallet har i Klimameldingen allerede avgjort hva som er årsaken til klimaendringer, og det høye nivået på klimaforskningen kan således reduseres betraktelig.	-70 000
1410	52	Fremskrittspartiet er imot enhver form for kjønnsdiskriminering, at ordningen med Rekrutteringsstipend til kvinnelige miljøvernforskere kuttes.	-200
1410	70	Bevilgningene til Nasjonale oppgaver ved miljøforskningsinstituttene bør ses i sammenheng med de totale tilskuddsordninger for miljøinstituttene. Bevilgningene reduseres, men fokus på forvaltning av laks må sikres.	-7 000
1426	1	Man kan redusere "Driftsutgifter" ved redusert aktivitet, generelle innsparings- og effektiviseringstiltak, samt bedre resursutnyttelse og samordning av aktivitet og omlegging av rovdyrpolitikken, med tanke på å få ned konfliktnivået.	-6 000
1426	30	Det er ikke nødvendig å styrke tiltakene i nasjonalparker og andre verneområder, og posten reduseres med 5 mill. kroner.	-5 000
1426	31	Gjennomføringen av tiltak for tilrettelegging for å sikre friluftsområder og for å styrke forvaltningen av naturvernområder bør reduseres.	-6 000
1426	32	Omfanget av tiltak i skjærgårdsparker bør reduseres.	-2 000
1427	1	Man kan redusere "Driftsutgifter" ved generelle innsparing- og effektiviseringstiltak, samt bedre ressursutnyttelse og samordning av aktiviteter.	-10 000
1427	21	DNs handlingsplan for bekjempelse av gyro legger opp til et bevilgningsnivå på rundt 30 mill. kroner årlig i en 10-års periode. Posten økes med 20 mill. kroner for bekjempelse av gyro i henhold til DN's Handlingsplan.	+20 000
1427	30	Private eiere er de beste forvaltere av eiendommer og den verdi som eiendommene representerer. Man må begrense statens muligheter til å overta privat eiendom ved erverv og båndlegging. Omfanget av båndlegging må reduseres, og når båndlegging forekommer skal det gjennomføres med så høy erstatning at den private eiendomsbesitter ikke lider noen økonomiske tap, eller makeskifte mot nærliggende statlig eiendom.	-16 000
1427	32	Statlige erverv, fylkesvise verneplaner kan reduseres med 13 mill. kroner med samme begrunnelse som ovenfor. Eiere skal ikke tape økonomisk ved vernetiltak.	-13 000
1427	33	Staten bør ikke gjennomføre mer tvunget vern av privat eiendom før en endring av de økonomiske erstatningsreglene er gjennomført slik det var foreslått i Innst. S. nr. 209 (2001-2002)	-24 000
1427	70	Behovet for kalking er stort, spesielt i store deler av Sør-Norge, og innsatsen bør økes. Målsettingen med tilskuddsordningen er å redusere negative effekter på det biologiske mangfoldet i vassdrag som følge av sur nedbør.	+25 000
1427	73	Økte bevilgninger til forebyggende rovviltskader og omstillingstiltak vil knapt hjelpe på problemene rundt rovvilt. Løsningen ligger i en omlegging av dagens rovviltpolitikk, og bevilgningene bør følgelig reduseres.	-22 000
1427	774	Organisering, stimulering og holdningsskapelse av friluftsliv er ikke et offentlig ansvar. Tilskudd til friluftslivstiltak bør avvikles.	-10 170
1427	77	Naturinformasjonssenter bør være selvfinansierende økonomisk og tilskudd til dette formål bør reduseres og på sikt avvikles.	-3 300
1427	78	Nytteverdien av tilskudd til Friluftsrådernes landsforbund og interkommunale friluftsråd er tvilsom og bør avvikles.	-3 300
1429	1	"Driftsutgifter" kan reduseres gjennom redusert aktivitet, generelle innsparings- og effektiviseringstiltak, samt bedre ressursutnyttelse og samordning av aktivitet.	-2 000

Kap.	Post	Merknad	Endring i 1 000 kroner
1427	21	Det bør legges strengere kriterier til grunn før iverksetting av tiltak under "spesielle driftutgifter" når det gjelder gjennomføring av konkrete vernetiltak på fredede og bevaringsverdige kulturminner og kulturmiljøer, herunder bygninger og anlegg, kulturlandskap, arkeologiske kulturminner, kystkultur og fartøyvern. I stedet bør skatte- og avgiftssystemet stimulere til privat verneinnsats for å sikre bredde og mangfold i bygningsarven.	-10 000
1427	50	Samisk kulturminnevern må komme under samme ordning som øvrig kulturminnevern. Posten bør følgelig reduseres.	-2 000
1427	72	Bevilgninger til Vern og sikring av fredede og verneverdige kulturminner og kulturmiljø kan reduseres (se post 21)	-17 000
1427	74	Det er viktig å understøtte arbeidet for å bevare de mobile og flytende kulturminnene gjennom frivillig dugnadsarbeid i organisasjoner og lag. Støtten bør økes med 20 mill. kroner.	+20 000
1441	1	"Driftsutgifter" kan reduseres gjennom redusert aktivitet, generelle innsparings- og effektiviseringstiltak, samt bedre ressursutnyttelse og samordning av aktivitet.	-4 000
1441	65	Aksjon Jærvassdrag har ført til gode resultat i form av reduserte næringsutslipp til vann og vassdrag	+2 000
1441	78	Det henvises til Fremskrittspartiets energipolitikk samt ønske om å kutte avgiften som "finansierer" dette tiltaket. Tilskuddet innføres ikke.	-40 000
1465	21	Kartverket får for små bevilgninger til å kunne gjøre en fullgod jobb på sine pålagte oppgaver. Bevilgningene bør økes. Viser også til merknader i innstillingen	+20 000

2.1.5 Sosialistisk Venstrepartis hovedprioriteringer

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti påpeker at skal det skapes bærekraftig utvikling og opprettholde dagens velferdsnivå, må miljøpolitikken gjennomsyre all politikk. Samfunnet må ta hensyn til naturens tålegrenser, og alle aktiviteter må planlegges ut ifra en kretsløpstankegang. Gjennom investeringer i fornybar energi og kollektivtrafikk, redusert ressursbruk for hver produsert vare og færre kjemikalier i næringskjeden, skal hver enkelt av oss belaste naturen mindre. Dermed vil folk også utsettes for mindre forurensning på arbeidsplassen, i hjemmet og ute i friluft. En slik omlegging krever langsiktig planlegging og deltagelse fra alle grupper i samfunnet. Disse medlemmer vil kraftig øke opprydding etter gamle miljøsynder. Miljøgifter representerer et betydelig forurensningsproblem i norske fjordområder. Utslipp fra industri, annen næringsvirksomhet og husholdning har gjennom mange tiår blitt avsatt på sjøbunnen. Utslipp av PCB ble forbudt i 1980. PCB er en av våre farligste miljøgifter, og befinner seg f.eks. i sedimenter i fjordbunner, havner og fyllinger. PCB kan forstyrre hormonbalansen hos dyr og mennesker, og dermed redusere forplantningsevnen.

I dag er det vanlig å finne høye konsentrasjoner av en eller flere miljøgifter i bunnsedimentene i nærheten av større befolkningskonsentrasjoner og betydelig industrivirksomhet. Forurensede sedimenter og fortsatte tilførsler fra kilder på land har gjort at fisk og skalldyr mange steder inneholder så høye konsentrasjoner av miljøgifter (f.eks. PCB) at myndighetene fraråder folk å spise denne sjømaten.

I et tjuetalls fjorder og havnebassenger er det funnet meget høye PCB-nivåer i sedimentene. Det er påvist relativt høye konsentrasjoner av PCB i fisk fanget fra Norskerenna, og det er funnet meget høye konsentrasjoner i rovfuglegg. I norsk arktisk område er det funnet spesielt høye konsentrasjoner i arter som står på toppen av næringskjeden, som polarmåke, polarrev og isbjørn. PCB er også målt i luft på Svalbard.

Av en beregnet totalmengde PCB tatt i bruk i Norge på ca. 1 200 tonn, finnes det ca. 450 tonn i produkter som fortsatt er i bruk. 735 tonn er tatt ut av bruk. Av dette regner en med at ca. 335 tonn er deponert eller dumpet slik at PCB har havnet i miljøet.

Regjeringen foreslår å bevilge ca. 36 mill. kroner til opprydding av gammel PCB-forurensning, 10 mill. kroner mer i 2002. Med et slikt tempo i oppryddingen vil det gå mange tiår før norske fjorder er fri for PCB. Disse medlemmer vil prioritere denne opprydding sterkere. Barn og unge som vokser opp skal få oppleve norske fjorder som et matfat og ikke som en giftpøl med kostholdsrestriksjoner. Disse medlemmer vil derfor sette av 100 mill. kroner utover det Regjeringen har gjort til opprydding av miljøgiften PCB. Arbeidet med oppryddingen ledes av Statens forurensningstilsyn, som har laget en prioriteringsliste over forurensede fjorder og havneområder.

Disse medlemmer påpeker at Norge har en unik mulighet og et særskilt internasjonalt ansvar for å nå målene om en bærekraftig utvikling. Disse medlemmer vil etablere et investeringsprogram for lokalt agenda 21-arbeid. Det er et betydelig behov for såkornmidler til prosjekter innenfor energi, avfall og biologisk mangfold, samt til informasjons- og opplæ-

ringstiltak. Støtte til det lokale arbeidet er spesielt viktig i lys av at Regjeringen nå vil utarbeide en Nasjonal Agenda 21 som bør bygge videre på LA21-arbeidet i kommunene. I et framtidsperspektiv er tiltak rettet mot skoler og barnehager et viktig satsingsområde. Disse medlemmer styrker arbeidet med å lage nasjonal handlingsplan for bærekraftig utvikling med 10 mill. kroner og LA21-arbeidet i kommunene styrkes med 80 mill. kroner. For at miljøorganisasjonene skal kunne bidra enda mer aktivt i dette arbeidet, økes grunnbevilgningene med 7 mill. kroner.

Disse medlemmer øker bevilgningene til naturvernarbeidet. Dette gjelder spesielt arbeidet for å redde rovdyra og villaksen. Norge har et internasjonalt ansvar for å ta vare på de store rovdyra. Derfor økes støtten til forebyggende tiltak mot rovdyrskade med 10 mill. kroner. Satsingen på bevaring av det biologiske mangfoldet synliggjøres gjennom økte bevilgninger til Direktoratet for naturforvaltning. Disse medlemmer vil også i større grad legge til rette for at barn får mulighet til å bli kjent med og glad i naturen, og øker derfor støtten til friluftstiltak rettet mot barn og unge.

Disse medlemmer går inn for etablering av natur- og skjærgårdsparker. For å unngå at naturområder ødelegges, må utbyggingen av E6 ved Melhus, som vil komme i konflikt med det vernet vassdrag, stoppes. Dette gjelder også E18 Brokelandsheia - Vinterkjær som vil komme i konflikt med kulturminner og biologisk mangfold, og nye E39 over Ulvenvannet som er en viktig lokalitet for låvesvale i Norge. Sosialistisk Venstreparti øker bevilgningen til sikring av kulturminner.

Disse medlemmer påpeker at 2003 er FNs vannår. Forurensing av vassdrag forårsaker til dels store problemer flere steder i Norge. To eksempler er Hobøl/Vannsjø-vassdraget og Jærvassdraget, men det

finnes mange flere. Aksjon Jærvassdraget har vært svært vellykket, med betydelig bedring av vannkvaliteten. Men prosjektet må ikke avsluttes før vannkvaliteten har nådd de mål som myndighetene har satt. Disse medlemmer setter derfor fortsatt av midler til dette prosjektet og til et krafttak for å komme skikkelig igang med Morsa-prosjektet.

Disse medlemmer påpeker at det offentlige har en viktig rolle å spille i omleggingen i retning av bærekraftig produksjon og forbruk, i kraft av sin etterspørsel etter varer og tjenester. Staten, fylker og kommuner bør i større grad stille miljøkrav til innkjøpene sine. Disse medlemmer øker derfor støtten til tiltak for miljøvennlig produksjon og kompetanseutvikling med 20 mill. kroner. Gjennom styrking av Statens miljøfond skal SND i større grad bli et offensivt virkemiddel for omstilling av det norske næringslivet. En viktig forutsetning for offentlig støtte til næringslivet, må være at de offentlige pengene bidrar til å oppfylle viktige samfunnsmessige mål. Disse medlemmer vil bruke det offentlige virkemiddelapparatet aktivt for å fremme nødvendige omstillingsprosesser.

Skal norske forbrukere i større grad etterspørre økologiske matvarer og andre miljømerkede produkter, trenger de informasjon om at alternativene finnes. Mange forbrukere klager i dag over at tilgangen på miljøvennlige varer i butikken er for dårlig. Nøytral forbrukerinformasjon om hva som finnes av tilbud er en forutsetning for at forbrukere skal gis muligheten til å handle etisk og miljøvennlig. Disse medlemmer vil derfor styrke Forbrukerrådet med 5 mill. kroner og miljøinformasjonsvirksomheten til Produktregistret med 1 mill. kroner.

Tabellen viser Sosialistisk Venstrepartis budsjettalternativ sammenlignet med Regjeringens forslag (avvik i parentes).

Kap.	Post	Formål:	St.prp. nr. 1	SV
Utgifter (i hele tusen kroner)				
1400		Miljøverndepartementet (jf. kap. 4400)		
	21	Spesielle driftsutgifter	68 728	78 728 (+10 000)
	60	Tilskudd til lokalt miljøvern	2 000	12 000 (+10 000)
	65	Agenda 21 tiltak	0	20 000 (+20 000)
	70	Grunnstøtte til frivillige miljøvernorganisasjoner	35 050	42 050 (+7 000)
	73	Tilskudd til kompetanseformidling og informasjon om miljøvennlig produksjon og forbruk	33 425	53 425 (+20 000)
	75	Miljøvennlig byutvikling	4 000	19 000 (+15 000)
	78	Miljøtiltak i nikkerverkene på Kola	109 800	114 800 (+5 000)

Kap.	Post	Formål:	St.prp. nr. 1	SV
1410		Miljøvernforskning (jf. kap. 4410)		
	21	Miljøovervåkning og miljødata	90 157	94 157 (+4 000)
	51	Forskningsprogrammer m.m.	130 818	135 818 (+5 000)
	52	Rekruiteringsstipend til kvinnelige miljøvernforskere	200	1 200 (+1 000)
	60	Kommunal overvåking og kartlegging av biologisk mangfold	4 000	11 000 (+7 000)
1425		Vilt- og fisketiltak (jf. kap. 4425)		
	1	Driftsutgifter	25 365	32 365 (+7 000)
	70	Tilskudd til fiskeformål	5 000	15 000 (+10 000)
1426		Statens naturoppsyn (jf. kap. 4426)		
	30	Tiltak i nasjonalparkene	7 791	10 791 (+3 000)
	31	Tiltak i naturvern-, kulturlandskap- og friluftsområder	16 971	18 971 (+2 000)
	32	Skjærgårdsparker mv.	14 195	15 195 (+1 000)
	70	Tilskudd til naturoppsyn	500	2 500 (+2 000)
1427		Direktoratet for naturforvaltning (jf. kap. 4427)		
	30	Statlige erverv, båndlegging av friluftsområder	26 405	30 405 (+4 000)
	32	Statlige erverv, fylkesvise verneplaner	19 450	20 450 (+1 000)
	33	Statlige erverv, barskogvern	110 295	122 295 (+12 000)
	34	Statlige erverv, nasjonalparker	2 100	4 100 (+2 000)
	70	Tilskudd til kalking og lokale fiskeformål	98 200	112 200 (+14 000)
	73	Forebyggende tiltak mot rovviltskader og omstillingstiltak	32 000	42 000 (+10 000)
	74	Tilskudd til friluftslivstiltak	10 170	15 170 (+5 000)
	77	Tilskudd til naturinformasjonssentra	6 400	10 400 (+4 000)
	78	Friluftsrådernes landsforbund og interkommunale friluftsråd	5 300	7 300 (+2 000)
1429		Riksantikvaren (jf. kap. 4429)		
	72	Vern og sikring av fredete og bevaringsverdige kulturminner og kulturmiljøer	107 684	114 684 (+7 000)
	73	Brannsikring og beredskapstiltak	5 453	6 453 (+1 000)
1432		Norsk kulturminnefond (jf. kap. 4432)		
	1	Driftsutgifter	1 500	2 500 (+1 000)
	50	Til disposisjon for kulturminnetiltak	5 000	17 000 (+12 000)

Kap.	Post	Formål:	St.prp. nr. 1	SV
1441		Statens forurensningstilsyn (jf. kap. 4441)		
	39	Opprydningstiltak	45 880	190 880 (+145 000)
	65	Tilskudd til helhetlig vannforvaltning	3 000	13 000 (+10 000)
	78	Tilskudd til energiutnyttelse fra avgiftspliktige sluttbehandlingsanlegg for avfall	40 000	0 (-40 000)
1444		Produktregisteret		
	1	Driftsutgifter	14 640	15 640 (+1 000)
1465		Statens kjøp av tjenester i Statens kartverk		
	21	Betaling for statsoppdraget	349 254	359 254 (+10 000)
2422		Statens miljøfond		
	70	Statens miljøfond, rentestøtte	850	40 850 (+40 000)
Sum utgifter rammeområde 13			2 660 395	3 030 395 (+370 000)
Inntekter (i hele tusen kroner)				
Sum inntekter rammeområde 13			153 009	153 009 (0)
Sum netto rammeområde 13			2 507 386	2 877 386 (+370 000)
Sum rammeområde 13 - rammevedtak			5 000	375 000

2.1.6 Senterpartiets hovedprioriteringer

Komiteens medlem fra Senterpartiet legger vekt på å føre en miljøpolitikk basert på prinsippet om bærekraftig utvikling. Det er viktig at miljøpolitikken er aktiv og forståelig, og den må basere seg på prinsippet om lokal forvaltning i størst mulig grad. Senterpartiet slutter seg til hovedtrekkene i budsjettforslaget, men foreslår i sitt alternative budsjett å styrke flere av budsjettpostene:

- øke tilskuddet til kompetanseformidling og informasjon om miljøvennlig forbruk med 5 mill. kroner, slik at blant annet Miljøfyrtårn-programmet og Stiftelsen Idebanken får økt tilskudd
- øke tilskuddet til lokalt miljøvern med 3 mill. kroner
- øke tilskuddet til fiskeformål med 10 mill. kroner
- øke tilskuddet til Statens naturoppsyn med 6,3 mill. kroner slik at det kan etableres tilsyn i de nye nasjonalparkene Dovrefjell-Sunndalsfjella og Forollhogna og bli økte midler til statlige fellingslag for rovvilt
- øke støtten til nasjonalparksentre med 3 mill. kroner slik at det kan etableres sentre i Saltdal og i Rondane-Dovrefjell
- styrke tiltakene mot Gyrodactylus salaris med 15 mill. kroner
- øke tilskuddet til kalking av vassdrag med 5 mill. kroner
- øke tilskuddet til forebyggende tiltak mot rovvilt med 10 mill. kroner

- øke tilskudd til friluftstiltak med 1,5 mill. kroner
- støtte Lyngheisenteret med 1,5 mill. kroner
- satsing på fartøyvern med 10 mill. kroner
- øke fondskapitalen i Norsk kulturminnefond med 200 mill. kroner
- støtte Aksjon Jærvassdrag med 1 mill. kroner
- øke bevilgningen til kjøp av tjenester fra Statens kartverk med 20 mill. kroner

Dette medlem viser til at Regjeringa foreslår å vente til revidert nasjonalbudsjett med å vurdere å øke kapitalen i Norsk kulturminnefond. Senterpartiet ønsker å bygge opp kulturminnefondet til å bli en viktig aktør i kulturminnevernet og foreslår å øke fondskapitalen med 200 mill. kroner allerede fra nyttår. En raske oppbygging av kapitalen i fondet, slik dette medlem foreslår, vil gi den nye organisasjonen mer penger til vernearbeid på et tidligere tidspunkt.

Dette medlem vil peke på at Regjeringas budsjettforslag viser en ny og uheldig tendens når bevilgningene til rovvilterstatninger øker, mens midlene til forebyggende tiltak mot rovvilt blir redusert. Med den veksten vi har i rovviltstamma og rovviltsskadene, er det ikke forsvarlig å redusere innsatsen med forebyggende tiltak. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen, slik at vi er tilbake på nivået i år 2001. Partiet vil også foreslå å sette av noe mer midler til fellingslag som kan settes inn for å felle skadedyr og dyr som etablerer seg utenfor de avsatte rovviltsonene.

Ved opprettelsen av de nye nasjonalparkene Dovrefjell-Sunndalsfjella og Forollhogna blei det fastslått at

det var behov for flere statlige stillinger til lokalt tilsyn. Dette har ikke Regjeringa funnet plass for i budsjettforslaget. Dette medlem mener at de første stillingene må opprettes nå, og vil øke denne budsjettposten.

Den foreslåtte bevilgningen til bekjempelse av lakseparasitten *Gyrodactylus salaris* vil bare holde til restaurering av et par vassdrag, mens det er 25 berørte elver. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen.

Dette medlem viser til at ved behandlingen av budsjettet for 2002 blei bevilgningen til kjøp av tjenes-

ter i Statens kartverk kraftig redusert. Dette var ikke forsvarlig, og det blei tilført mer midler i Revidert nasjonalbudsjett. Dette medlem aksepterer ikke ytterligere kutt og vil opprettholde nivået på kjøp av tjenester fra Statens kartverk.

Dette medlem innfører ikke en tilskuddsordning for energiutnyttelse fra sluttbehandlingsanlegg for avfall nå, og sparer inn 40 mill. kroner.

Tabellen viser Senterpartiets budsjettalternativ sammenlignet med Regjeringens forslag (avvik i parentes).

Kap.	Post	Formål:	St.prp. nr. 1	Sp
Utgifter (i hele tusen kroner)				
1400		Miljøverndepartementet (jf. kap. 4400)		
	60	Tilskudd til lokalt miljøvern	2 000	5 000 (+ 3 000)
	73	Tilskudd til kompetanseformidling og informasjon om miljøvennlig produksjon og forbruk	33 425	50 425 (+5 000)
1425		Vilt- og fisketiltak (jf. kap. 4425)		
	70	Tilskudd til fiskeformål	5 000	15 000 (+ 10 000)
1426		Statens naturoppsyn (jf. kap. 4426)		
	1	Driftsutgifter	48 200	54 500 (+6 300)
1427		Direktoratet for naturforvaltning (jf. kap. 4427)		
	21	Spesielle driftsutgifter	27 439	42 439 (+15 000)
	70	Tilskudd til kalking og lokale fiskeformål	98 200	103 200 (+5 000)
	73	Forebyggende tiltak mot rovviltskader og omstillingstiltak	32 000	42 000 (+10 000)
	74	Tilskudd til friluftslivstiltak	10 170	11 670 (+1 500)
	77	Tilskudd til naturinformasjonssentre	6 400	9 400 (+3 000)
1429		Riksantikvaren (jf. kap. 4429)		
	72	Vern og sikring av fredete og bevaringsverdige kulturminner og kulturmiljøer	107 684	109 184 (+1 500)
	74 (ny)	Fartøyvern	0	10 000 (+10 000)
1441		Statens forurensningstilsyn (jf. kap. 4441)		
	65	Tilskudd til helhetlig vannforvaltning	3 000	4 000 (+1 000)
1465		Statens kjøp av tjenester i Statens kartverk		
	21	Betaling for statsoppdraget	349 254	359 254 (+20 000)
1441		Statens forurensningstilsyn (jf. kap. 4441)		
	78 (ny)	Tilskudd til energiutnyttelse fra avgiftspliktige sluttbehandlingsanlegg for avfall	40 000	0 (-40 000)
		Sum utgifter rammeområde 13	2 660 395	2 721 695 (+51 300)

Kap.	Post	Formål:	St.prp. nr. 1	Sp
Inntekter (i hele tusen kroner)				
		Sum inntekter rammeområde 13	153 009	153 009
		Sum netto rammeområde 13	2 507 386	2 568 686 (0)
		Sum rammeområde 13 - rammevedtak	5 000	56 300 (+51 300)

2.2 Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitler under rammeområde 13

For så vidt angår de kapitler som ikke er omtalt nedenfor, har komiteen ingen merknader og slutter seg til forslagene i St.prp. nr. 1 (2002-2003).

Kap. 1400 Miljøverndepartementet

Det foreslås bevilget 459,450 mill. kroner på dette kapitlet for 2003, som er en reduksjon på 10,8 pst. i forhold til 2002. Reduksjonene gjelder i hovedsak postene 73, 76 og 78.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at Norge har forpliktet seg på Rio-konferansen i 1992, og senest på miljøtoppmøtet "Rio - 10 år etter" i Johannesburg, til å føre en politikk basert på bærekraftig utvikling. Flertallet viser til at Regjeringen på miljøtoppmøtet i Johannesburg var en aktiv pådriver for forpliktende internasjonalt samarbeid for å nå målet om en bærekraftig utvikling. Den betydelige internasjonale innsatsen krever oppfølging nasjonalt. Flertallet viser til at Regjeringen har signalisert at en nasjonal handlingsplan - Nasjonal Agenda 21 - vil bli fremlagt sammen med Nasjonalbudsjettet for 2004. Flertallet vil understreke betydningen av at denne prosessen blir bred og inkluderende, slik at ulike samfunnsaktører gjennom deltakelse i prosessen forpliktes til å følge opp handlingsplanen. Mange kommuner har allerede lagt ned en betydelig innsats i den lokale oppfølging av Agenda 21 - Lokal Agenda 21.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti forventer at man i denne handlingsplanen konkretiserer og tallfester mål på alle de områdene som det mislyktes å komme til enighet om i Johannesburg, og da spesielt på de områdene hvor Norge var mest ambisiøs. Målsetningen må være en handlingsplan som makter å endre de regulære politiske plan- og budsjettprosesser i en mer bærekraftig retning, og som i tillegg forplikter et bredt spekter av aktører i samfunnet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, viser til budsjettavtale mellom regjeringspartiene og Fremskrittspartiets medlemmer i energi- og miljøkomiteen, og foreslår å redusere post 21 Spesielle driftsutgifter med 7,1 mill. kroner for å

skape rom for de prioriterte satsingene på PCB-opp-rydning og bekjempelse av lakseparasitten Gyrodactylus salaris. Denne posten vil med dette utgjøre kr 61 628 000.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti ser positivt på initiativet med å etablere såkalte "Brundtlandbyer", og viser til viktigheten av at enkelte kommuner er pådrivere med tanke på blant annet bærekraftig energibruk. Disse medlemmer vil derfor be departementet om å finne rom innefor budsjettet til å gi økonomisk støtte til såkalte "Brundtlandbyer".

Disse medlemmer understreker betydningen av å styrke det lokale og regionale arbeidet, og at erfaringene fra Lokal Agenda 21 trekkes med i arbeidet med Nasjonal Agenda 21. Disse medlemmer viser bl.a. til at lokale klimatiltak er svært viktige for å få ned klimagassutslippene. Disse medlemmer vil motivere at dette arbeidet stopper opp på grunn av svak kommuneøkonomi. Disse medlemmer mener det er et nasjonalt ansvar å motivere til et slikt arbeid, gjennom såkornmidler, samt til informasjon, erfaringsutveksling osv.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet ber på denne bakgrunn Regjeringen i statsbudsjettet for 2004 å vurdere etableringen av et investeringsprogram for lokalt Agenda 21-arbeid, og fremmer forslag om dette:

"Stortinget ber Regjeringen i forslag til statsbudsjett for 2004 vurdere å etablere et investeringsprogram for lokalt Agenda 21-arbeid."

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til at Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative statsbudsjett har styrket dette arbeidet med 10 mill. kroner, jf. Budsjett-innst. S. I (2002-2003), for å muliggjøre en slik bred og omfattende samfunnskontrakt.

Disse medlemmer vil videre vise til at Nasjonal Agenda 21 skal bygge videre på LA21-arbeidet i kommunene. Det er et betydelig behov for såkornmidler til prosjekter innenfor energi, avfall og biologisk mangfold, samt til informasjons- og opplæringstiltak hvor det i et framtidsperspektiv er spesielt viktig med tiltak rettet mot skoler og barnehager. For å støtte opp om det viktige lokale arbeidet vil disse medlemmer der-

for etablere et investeringsprogram for lokalt agenda 21-arbeid.

Dette programmet administreres av Miljøverdepartementet, og kommunene inviteres til å søke midler til konkrete tiltak som har basis i lokale handlingsplaner. Disse medlemmer vil på denne bakgrunn fremme følgende forslag:

"Det opprettes et investeringsprogram for Lokal Agenda 21-arbeid på 100 mill. kroner. Programmet administreres av Miljøverndepartementet."

Disse medlemmer viser til at Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative budsjett har foreslått at denne posten finansieres som et spleiselag mellom KRD (20 mill. fra kap. 571), MD (kap. 1400 post 65) og fra OED (kap. 1825 post 65 på 60 mill).

Disse medlemmer foreslår ny post 65 Agenda-21-tiltak, som bevilges med 20 mill. kroner.

Komiteen finner det positivt at det er satt av midler i budsjettet for 2003 til å løse ut området rundt Yttersjø gård etter at dette ble fredet tidligere i år.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, mener at innsatsen til de frivillige miljøorganisasjonene er svært viktig i forhold til å skape økt bevissthet og engasjement rundt de miljøutfordringene verden står ovenfor. Flertallet finner det derfor positivt at regjeringspartiens budsjettforslag innebærer en økning av bevilgningene til disse organisasjonene.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Senterpartiet vil peke på at tildeling av grunnstøtte til frivillige organisasjoner på post 70 synes å skje på et noe vilkårlig grunnlag. Organisasjoner som for eksempel Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk, får avslag. Flere av de organisasjonene som får støtte, stiller seg undrende til fordelinga organisasjonene imellom. Disse medlemmer ber om at det blir foretatt en gjennomgang av praksis og at behovet for endringer i regelverket vurderes.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til budsjettavtalen med regjeringspartiene og slutter seg til deres budsjettforslag. Disse medlemmer henviser for øvrig til sitt alternative budsjett i den generelle hovedmerknad.

Disse medlemmer mener ut fra et prinsipielt synspunkt at det ikke bør være en offentlig oppgave å gi frivillige miljøvernorganisasjoner økonomisk støtte. Disse medlemmer viser til at frivillige miljøvernorganisasjoner med dagens ordning får svært ulikt krone-beløp pr. medlem, noe disse medlemmer synes er uheldig. Dersom frivillige organisasjoner skal motta offentlig støtte, bør det være på like kriterier. Disse medlemmer ber Regjeringen utarbeide regelverk for en slik støtte, og komme tilbake til Stortinget med dette som egen sak før neste budsjettbe-

handling. På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen utarbeide nytt regelverk for økonomisk støtte basert på like kriterier til frivillige miljøvernorganisasjoner, og fremme dette som egen sak før behandlingen av neste års budsjett."

Disse medlemmer mener at miljøvernorganisasjoner som aktivt oppfordrer og bevisst bryter loven for å demonstrere mot lovlige vedtak, skal miste all økonomisk offentlig støtte. På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen sørge for at miljøvernorganisasjoner som aktivt oppfordrer eller bevisst bryter loven, for å demonstrere mot lovlige vedtak, mister all økonomisk statsstøtte."

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet har merket seg at departementet vektlegger oppfølging av St.meld nr. 23 (2001-2002) om Betre miljø i byar og tettsteder, herunder et pilotprosjekt for utprøving av miljøsoner. Disse medlemmer viser til at flertallet, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, i Innst. S. nr. 246 (2001-2002) definerte miljøsoner som:

"(...) nærare bestemte delar av ein by som får tilgang på eit breitt sett med verkemidlar for å betre luftkvalitet og dempe støybelastninga."

Disse medlemmer har merket seg reduksjonen av post 73 Kompetanseformidling og informasjon om miljøvennlig produksjon og forbruk med 5 mill. kroner i forhold til 2002, og finner denne uheldig.

Dette er en budsjettpost som eksempelvis går til Stiftelsen Idebanken og Miljøfyrtårn-programmet, kompetansemiljøer som i denne sammenhengen er svært viktige både for kommuner og lokalt næringsliv. Styrkingen av denne posten forutsettes brukt i arbeidet med å synliggjøre det arbeidet som gjøres og som er gjort med LA21. I arbeidet som nå er i startgrope med en NA21, forutsatte komiteen ved forrige års budsjettbehandling at dette skal bygge på lokal agenda 21-arbeidet i kommunene.

Disse medlemmer vil peke på Stiftelsen Idebankens rolle som brobygger, initiativtaker og drivkraft i dette arbeidet.

Disse medlemmer viser også til den kraftige reduksjonen i post 60 Støtte til lokalt miljøvern. Reduksjonen er på 3,2 mill. kroner, dvs. 61,5 pst.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet er bekymret for Regjeringens mange kutt som angår lokalt miljøarbeid. Disse medlemmer foreslår å øke post 60 Tilskudd til lokalt miljøvern med 3 mill. kroner og øker post 73 med 5 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti vil øke tilskuddet til kompetanseoppbygging i kommunene med 10 mill. kroner. Denne økningen ønsker disse medlemmer skal bidra til å øke fokus på lokalt miljøvern og stimulere til at kommunene utnytter sitt miljøvernpolitiske handlingsrom på en bedre måte gjennom lokale kompetanseutviklingsprosjekter og tiltak. Spesielt innenfor bevaring av det biologiske mangfoldet ser disse medlemmer at det er et stort behov for ekstra midler.

Disse medlemmer viser for øvrig til at denne bevilgningen for 2002 har vært fordelt fra fylkesmannen, men at det for 2003 er planlagt å fordele midlene fra departementet, og ikke i fra regionalt nivå. Dette er disse medlemmer uenige i, og vil be departementet om å videreføre dagens praksis med regional tildeling av midler. Disse medlemmer vil i videre øke tilskuddet til kompetanseformidling og informasjon om miljøvennlig produksjon og forbruk med 20 mill. kroner.

I lys av St.meld. nr. 23 (2001-2002) Om bedre miljø i byer og tettsteder, hadde disse medlemmer forventet en økning av post 75 Miljøvennlig byutvikling. Disse medlemmer merker seg at Regjeringen ikke legger opp til noen økt satsing på dette.

Disse medlemmer vil styrke miljøorganisasjonenes mulighet til å spille en aktiv rolle både i arbeidet

med LA21 og med den nasjonale Agendaen gjennom en økning av grunntilskuddet med til sammen 7 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet viser til henvendelser fra forskjellige frivillige miljøorganisasjoner som ber om en gjennomgang av tildelingskriteriene for offentlig støtte. Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen i løpet av 2003 komme tilbake til Stortinget med en vurdering av behovet for et nytt regelverk for tildeling av økonomisk støtte til frivillige miljøorganisasjoner."

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at Polarmiljøsenderet er bygget opp til å bli et viktig nasjonalt senter for miljøkompetanse. Disse medlemmer mener Norge har et særskilt ansvar for polarforskningen. Med de miljøutfordringene vi står overfor i polare strøk mener disse medlemmer det er feil å svekke denne forskningen, slik regjeringspartiene og flertallet går inn for. Disse medlemmer vil derfor foreslå å øke posten med 1 mill. kroner.

Kap. 1400 Miljøverndepartementet: Oversikt over de postene der partiene har avvikende forslag til bevilgning. Kapittelsummen inkluderer summen av alle poster under kapitlet. Tallet i parentes viser avviket i forhold til Regjeringens forslag (i 1000 kr)

Kap. Post	Formål:	St.prp. nr. 1	H, FrP og KrF	Ap	SV	Sp
1400	Miljøverndepartementet (jf. kap. 4400)	459 450	452 350	455 350	546 450	467 450
			(-7 100)	(-4 000)	(+87 000)	(+8 000)
1	Driftsutgifter	154 841	154 841	148 841	154 841	154 891
				(-6 000)		
21	Spesielle driftsutgifter	68 728	61 628	61 628	78 728	68 728
			(-7 100)	(-7 100)	(+10 000)	
60	Tilskudd til lokalt miljøvern	2 000	2 000	5 000	12 000	5 000
				(+3 000)	(+10 000)	(+3 000)
61 ny	Yttersø gård	3 700	3 700	3 700	3 700	3 700
70	Grunnstøtte til frivillige miljøvernorganisasjoner	35 050	35 050	35 050	42 050	35 050
					(+7 000)	
71	Internasjonale organisasjoner	33 335	33 335	33 335	33 335	33 335
72	Miljøverntiltak i nordområdene	7 000	7 000	8 000	7 000	7 000
				(+1 000)		
73	Tilskudd til kompetanseformidling og informasjon om miljøvennlig produksjon og forbruk	33 425	33 425	38 425	53 425	38 425
				(+5 000)	(+20 000)	(+5 000)
74	Tilskudd til AMAP	2 200	2 200	2 200	2 200	2 200
75	Miljøvennlig byutvikling	4 000	4 000	4 000	19 000	4 000
					(+15 000)	
76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak	5 371	5 371	5 371	5 371	5 371
78	Miljøtiltak i nikkilverkene på Kola	109 800	109 800	109 800	114 800	109 800
					(+5 000)	
65 ny	Agenda 21-tiltak	0	0	0	20 000	0
					(+20 000)	

Kap. 4400 Miljøverndepartementet

Det budsjetteres med 1,375 mill. kroner på dette kapitlet for 2003, som er en økning på 3,9 pst. i forhold til 2002. Ny post 3 Refusjon fra UD gjelder refusjon i forbindelse med utgifter til medlemsskap i Den internasjonale naturvernunionen.

Kap. 1410 Miljøvernforskning

Det foreslås bevilget 344,912 mill. kroner på dette kapitlet for 2003, som er en økning på 2,3 pst. i forhold til 2002.

Komiteen ser positivt på at det er satt av midler som dekker bidrag til artsdatabanken og det tverrsektoruelle nasjonale programmet for kartlegging og overvåking av biologisk mangfold, som blir igangsatt i 2003.

Komiteen vil påpeke viktigheten av å ha god tilgang på kunnskap for å gjennomføre et bedre forvaltningssystem for biologisk mangfold i Norge. Et viktig ledd i dette er etablering og utbygging av en Artsdatabank (jf. omtale under post 21), der det i 2003 bevilges minimum 8 mill. kroner (6 fra UFD og 2 fra MD).

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at samtidig må museumsprosjektet videreføres, slik at de viktige delene av de naturhistoriske samlingene ved universitetsmuseene blir lett tilgjengelige. Museumsprosjektet gjennomføres som et samarbeid mellom departementene og universitetene, der UFD for 2003 har budsjettert med 3 mill. kroner og universitetene bidrar med minst et tilsvarende beløp. Det er nødvendig at Miljøverndepartementet bidrar i spleiselaget, og at 3 mill. kroner avsettes på kap. 1410 for 2003.

Disse medlemmer har merket seg økningen Regjeringen i sitt forslag til statsbudsjett har foreslått på kap. 1410 på 2,3 pst. i forhold til 2002. Tilsynelatende er økningen i budsjettet stor her (fra 85,9 mill. kroner til 92,5 mill. kroner). Men økningen er reelt sett bare på 0,8 mill. kroner (eller 0,9 pst.), noe som ikke gir priskompensasjon, men en realnedgang. Resten av økningen utover 0,8 mill. kroner skyldes at basisbevilgning til CICERO omsider er blitt overført fra Utdannings- og forskningsdepartementet til Miljøverndepartementet med 5,871 mill. kroner. CICERO lå fram til og med inneværende års budsjett under kap. 287, post 54 i UFDs budsjett.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at Regjeringen har tatt et prisverdig initiativ til at CICERO har blitt overført fra Utdannings- og forskningsdepartementet til Miljøverndepartementet.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti mener det må gjennomføres en opptrappingsplan slik at en for 2004 kommer opp i 20 årsverk (etter plan fremmet av KUF-utvalg 2001).

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig

Folkeparti, viser til budsjettavtale i finansinnstillingen, hvor bevilgningene til miljøvernforskning og miljøovervåking er foreslått til 329,912 mill. kroner. Dette er en reduksjon på 7 234 mill. kroner i forhold til saldert budsjett for 2002.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti peker på at selv om post 51 Forskningsprogrammer reduseres med 5 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, er denne posten likevel økt i forhold til bevilgningen i 2002. Derfor vil det fortsatt være rom for økt satsing på de prioriterte områdene - herunder forskning på klimaendringer, biomangfold, kjemikalier og det marine miljø.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, viser til at i budsjettavtalen mellom disse partiene reduseres post 50 Basisbevilgninger til miljøinstituttene, med 3 mill. kroner av en foreslått bevilgning i Regjeringens forslag på 92,6 mill. kroner. Reduksjonen vil dekkes inn gjennom effektivisering av instituttene drift og justering av virksomheten overfor miljøvernforvaltningen. Post 70 nasjonale oppgaver ved miljøforskningsinstituttene reduseres med 7 mill. kroner. Dette vil dekkes inn gjennom at instituttene i noe mindre grad leverer tjenester til departementet og miljøforvaltningen - tjenester som da eventuelt må dekkes inn gjennom andre poster. Post 51 Forskningsoppgaver reduseres med 5 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet vil påpeke at budsjettforliket mellom regjeringspartiene og Fremskrittspartiet innebær og er en ytterligere svekking av innsatsen når det gjelder miljøforskning, både under Miljøverndepartementets og under Olje- og energidepartementets budsjetter. Regjeringspartiene har i avtalen med Fremskrittspartiet kuttet 15 mill. i Miljøverndepartementets forskningsbudsjett.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti mener det er sterkt beklagelig at regjeringspartiene har gått med på å svekke arbeidet med å bedre faktagrunnlaget for miljøpolitikken.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet finner det spesielt betenkelig når kuttene begrunnes med at man ikke liker konklusjonene fra forskningen, slik Fremskrittspartiets representanter har gitt offentlig uttrykk for i forbindelse med kutt til klimaforskningen. Dersom politikere forsøker å tildele forskningsmidler etter hvor godt konklusjonene passer deres partiprogram, er vi inne i en farlig utvikling.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at disse medlemmer bevilger 15 mill. kroner mer enn regjeringspartiene og Fremskrittspartiet til miljøforskningen.

Disse medlemmer foreslår å videreføre bevilgningene på post 50 og 51, og at post 70 reduseres med 4 mill. kroner. Kap. 1410 bevilges med i alt 343,912 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti har merket seg at post 60 Kommunal overvåking og kartlegging av biologisk mangfold er foreslått redusert med 2 mill. kroner i forhold til saldert budsjett for 2002. I lys av Regjeringens vektlegging av behovet for kartlegging og overvåking som identifiserer og verdsetter det biologiske mangfoldet, finner disse medlemmer denne reduksjonen svært uheldig.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet foreslår å øke post 60 med 2 mill. kroner, slik at bevilgningen blir videreført på samme nivå som innværende år.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser videre til uttalelse fra komiteen i forbindelse med denne meldinga (Innst. S. nr. 206 (2001-2002) Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om biologisk mangfold. Sektoransvar og samordning):

"Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Sosialistisk Venstreparti, mener at oppfølging av viktige tiltak i meldingen vil ha stor nytte av frivillige organisasjoners medvirkning. Disse medlemmer viser til at Regjeringen vil prioritere utvikling av samarbeidet mellom frivillige organisasjoner og staten for tiltaksperioden 2001-2005. Midler vil bli bevilget til organisasjonene for oppfølging av kartleggingsarbeidet i kommunene".

Disse medlemmer mener at 1,5 mill. kroner av post 60 bør øremerkes SABIMA for å følge opp flertallsmerknaden i stortingsmeldinga om biologisk mangfold. I tillegg mener disse medlemmer at denne posten bør økes med 7 mill. kroner, jf. Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjettforslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til budsjettavtalen med regjeringsparti-

ene, og slutter seg til regjeringspartienes budsjettforslag. Disse medlemmer henviser for øvrig til sitt alternative budsjett i den generelle hovedmerknaden.

Disse medlemmer mener det er viktig å øke kunnskap gjennom forskning. Midler som brukes til forskning bør kanaliseres til forskningsområder hvor de sannsynligvis gir mest resultater. Disse medlemmer viser til at Stortinget i behandlingen av Klimameldingen allerede har gjort seg opp sin mening om årsakene til klimaendringer. Disse medlemmer støtter derfor kutt i den høye støtten til klimaforskning, og mener disse midlene vil gi mer nytte på andre forskningsområder som staten bevilger penger til.

Disse medlemmer viser til at luftforurensing ikke kjenner noen landegrense, og at en vesentlig del av forurensingen i Norge skyldes utslipp fra andre land. Etter disse medlemmers syn må Norge i internasjonale fora arbeide for avtaler som registrerer og begrenser slik forurensing. Ett mål er at erstatningsplikt skal kunne komme til anvendelse. Disse medlemmer mener det bør opprettes en egen internasjonal særdomstol for miljø saker underlagt Den internasjonale domstolen i Haag og vil derfor fremme følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen om at det i internasjonale fora arbeides for at det opprettes en egen internasjonal særdomstol for miljø saker underlagt Den internasjonale domstolen i Haag."

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti synes det er uheldig at Rekrutteringsstipend til kvinnelige miljøvernforskere (post 52) er foreslått redusert med 0,9 mill. kroner i forhold til fjorårets budsjett. Utfra ønsket om å stimulere til en raskere utvikling i retning av mer likestilling innenfor forskningsverdenen, mener disse medlemmer at summen til slike stipender snarere bør økes enn reduseres.

Disse medlemmer foreslår å øke post 52 med 1 mill. kroner.

Kap. 1410 Miljøvernforskning: Oversikt over de postene der partiene har avvikende forslag til bevilgning. Kapitelsummen inkluderer summen av alle poster under kapitlet. Tallet i parentes viser avviket i forhold til Regjeringens forslag (i 1000 kr)

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. .1	H, FrP og KrF	Ap	SV	Sp
1410		Miljøvernforskning og miljøovervåking (jf. kap. 4410)	344 912	329 912	343 912	361 912	344 912
	21	Miljøovervåking og miljødata	90 157	90 157	90 157	94 157 (+4 000)	90 157
	50	Basisbevilgninger til miljøforskningsinstituttene	92 586	89 586 (-3 000)	92 586	92 586	92 586
	51	Forskningsprogrammer m.m.	130 818	125 818 (-5 000)	130 818	135 818 (+5 000)	130 818
	52	Rekrutteringsstipend til kvinnelige miljøvernforskere	200	200	1 200 (+ 1 000)	1 200 (+1 000)	200

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. .1	H, FrP og KrF	Ap	SV	Sp
	53	Internasjonalt samarbeid om miljøvern- forskning	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
	60	Kommunal overvåkning og kartlegging av biologisk mangfold	4 000	4 000	6 000 (+2 000)	11 000 (+7 000)	4 000
	70	Nasjonale oppgaver ved miljøforsknings- instituttene	22 151	15 151 (-7 000)	18 151 (-4 000)	22 151	22 151

Kap. 4410 Miljøvernforskning

Det budsjetteres med 4,000 mill. kroner på dette kapitlet for 2003, som er en reduksjon på 16,7 pst. i forhold til 2002. Årsaken til reduksjonen er reduserte inntekter til Statens fiskefond.

Kap. 1425 Vilt- og fisketiltak

Det foreslås bevilget 61,510 mill. kroner på dette kapitlet for 2003, som er en reduksjon på 10 pst. i forhold til 2002.

Post 1 Driftsutgifter foreslås redusert med 6,135 mill. kroner på grunn av lavere budsjetterte refusjoner fra Viltfondet og Statens fiskefond. Post 70 Tilskudd til fiskeformål foreslås redusert med 1,2 mill. kroner som følge av reduserte refusjoner fra Statens fiskefond.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig

Kap. 1425 Vilt- og fisketiltak: Oversikt over de postene der partiene har avvikende forslag til bevilgning. Kapittelsummen inkluderer summen av alle poster under kapitlet. Tallet i parentes viser avviket i forhold til Regjeringens forslag (i 1000 kr)

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. .1	H, FrP og KrF	Ap	SV	Sp
1425		Vilt- og fisketiltak (jf. Kap. 4425)	61 510	61 510	61 510	78 510 (+17 000)	71 510 (+10 000)
	1	Driftsutgifter	25 365	25 365	25 365	32 365 (+7 000)	25 365
	61	Tilskudd til kommunale vilttiltak	5 500	5 500	5 500	5 500	5 500
	70	Tilskudd til fiskeformål	5 000	5 000	5 000	15 000 (+10 000)	15 000 (+10 000)
	71	Tilskudd til viltformål	25 645	25 645	25 645	25 645	25 645

Kap. 4425 Refusjoner fra Viltfondet og Statens fiskefond

Det budsjetteres med 61,510 mill. kroner på dette kapitlet for 2003, som er en reduksjon på 10 pst. i forhold til 2002, jf. omtale av reduksjonene under kap. 1425 over.

Kap. 1426 Statens naturoppsyn

Det foreslås bevilget 87,657 mill. kroner på dette kapitlet for 2003, som er en reduksjon på 1,5 pst. i forhold til 2002.

Post 30 Tiltak i nasjonalparkene foreslås økt med 3 mill. kroner til styrking av lokal forvaltning og stell av

Folkeparti, støtter Regjeringens forslag, og har for øvrig ingen merknader.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet viser til at bortfallet av fiskeavgiften skulle kompenseres, og at det var enighet om dette. Dette blir ikke fulgt opp, tvert imot svekkes tilskuddene til kommunal og lokal fiskeforvaltning.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti ønsker ikke å svekke den lokale innsatsen for å styrke fiskeriforvaltningen, og bevilger 17 mill. kroner til formålet, slik at det totalt bevilges 32,365 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Senterpartiet øker post 70 med 10 mill. kroner.

nasjonalparker. Post 71 faller bort i tråd med forutsetningene for finansiering av bru til Tautra.

Komiteen viser til at Regjeringen i budsjettforslaget prioriterer vern høyt, og har tydelige målsetninger om bærekraftig bruk og vern av biologisk mangfold. Regjeringen vil følge opp Nasjonalparkplanen, fylkesvise verneplaner og marin verneplan. Videre er det satt som mål å sikre de ville laksebestandene og å sikre levedyktige bestander i Norge av de store rovdyra. Statens naturoppsyn (SNO) har gradvis siden opprettelsen i 1997, spilt en stadig viktigere rolle for å ha oppsyn med disse områdene.

SNO er etablert i de fleste store nasjonalparkene i Sør-Norge, og er i ferd med å etablere flere stillinger i kystsonen. SNO skal med sin økte innsats styrke lakseoppsynet, bedre kontrollen med ulovlig jakt på sårbare og trua arter og følge opp kontrollen med ulovlig kjøring i utmark.

Komiteen understreker betydningen av at Regjeringen i vernesaker har en god dialog med lokalmiljøet i de områder en ønsker å verne. Det er viktig at vernevedtak har en lokal forankring, og at en er lydhør overfor lokale synspunkter.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet mener det er positivt at bevilgningene til tiltak i nasjonalparker og i naturvern-, kulturlandskaps- og friluftslivsområder blir økt. Det er ønskelig å legge til rette for friluftsliv og naturopplevelser i disse områdene.

Disse medlemmer ser med bekymring på at driftsmidlene til SNO blir redusert. Når større arealer vernes og ambisjonsnivået øker på flere andre områder, vil det også være behov for større statlig oppsynsinnsetning. Disse medlemmer vil peke på at hovedtyngden av SNOs arbeid skjer lokalt der behovet for styrka oppsyn er størst. Vedtak av stadig flere verneområder øker behovet for midler til forvaltning og oppsyn.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at bevilgningene til Tautra bru faller bort etter at prosjektet er ferdigstilt. Korrigert for dette tiltaket, øker SNOs samlede budsjett med 4,4 pst. Disse medlemmer mener at den beskjedne reduksjonen som er lagt inn på driftsposten kan dekkes inn gjennom en skarpstilling av SNOs oppgaver, og uttrykker tilfredshet med at tilskuddspostene for tiltak i nasjonalparker, friluftsområder, skjærgårdsparker mv. prioriteres og styrkes.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Senterpartiet mener det må settes av midler for å legge til rette for akseptable former for næringsutvikling i forbindelse med nasjonalparker og ander verneområder. Dersom vern bare fører til passivisering og tap av lokal verdiskaping, vil motstand og

konflikter øke. Dessuten vil det være alvorlig for de lokalsamfunnene det gjelder.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at Regjeringen foreslår å redusere post 32 Skjærgårdsparker mv. Disse medlemmer foreslår å øke denne post med 2 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til budsjettavtalen med regjeringspartiene, og slutter seg til regjeringspartienes budsjettforslag. Disse medlemmer henviser for øvrig til sitt alternative budsjett i den generelle hovedmerknaden.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til at det er nødvendig å styrke SNOs budsjett om det skal mulig å gjøre en tilfredsstillende jobb på dette området. Disse medlemmer styrker derfor SNO med totalt 8 mill. kroner.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet, mener at de som skal drive informasjon og tilsyn i nasjonalparkene bør ha forankring i lokalsamfunnene, og oppgavene kan gjerne løses ved å kjøpe tjenester fra lokalt fjelloppsyn.

Komiteens medlem fra Senterpartiet foreslår å øke post 1 Driftsutgifter med 6,3 mill. kroner som skal brukes til å etablere statlig naturoppsyn i de nye nasjonalparkene Dovrefjell-Sunndalsfjella og Forollhogna og til å øke innsatsen til fellingslag.

Ved opprettelsen av nasjonalparkene Dovrefjell-Sunndalsfjella og Forollhogna ble det fastslått at det var behov for flere statlige stillinger til lokalt tilsyn. Dette har ikke Regjeringen funnet plass for i budsjettforslaget. Dette medlem mener at de første stillingene må opprettes nå, og 4,3 mill. kroner på post 1 brukes til dette.

Dette medlem viser til at i løpet av årets beitesesong har det vært en tredobling av antall beitedyr drept av ulv. Innsatsen med å ta ut rovdyr som gjør skade i beiteområdene må derfor økes. Skadedyr som oppholder seg utenfor forvaltningsområdene må tas ut på sporsnø. 2 mill. kroner på post 1 brukes til økt innsats med fellingslag.

Kap. 1426 Statens naturoppsyn: Oversikt over de postene der partiene har avvikende forslag til bevilgning. Kapitelsummen inkluderer summen av alle poster under kapitlet. Tallet i parentes viser avviket i forhold til Regjeringens forslag (i 1000 kr)

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1	H, FrP og KrF	Ap	SV	Sp
1426		Statens naturoppsyn (jf. kap. 4426)	87 657	87 657	89 657	95 657	93 957
	1	Driftsutgifter	48 200	48 200	48 200	48 200	54 500
					(+2 000)	(+8 000)	(+6 300)
	30	Tiltak i nasjonalparkene	7 791	7 791	7 791	10 791	7 791
						(+3 000)	

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1	H, FrP og KrF	Ap	SV	Sp
	31	Tiltak i naturvern-, kulturlandskap- og friluftsområder	16 971	16 971	16 971	18 971 (+2 000)	16 971
	32	Skjærgårdsparker mv.	14 195	14 195	16 195 (+2 000)	15 195 (+1 000)	14 195
	70	Tilskudd til naturoppsyn	500	500	500	2 500 (+2 000)	500

Kap. 4426 Statens naturoppsyn

Det budsjetteres med 0,110 mill. kroner på dette kapitlet for 2003, som er en økning på 3,8 pst. i forhold til 2002.

Kap. 1427 Direktoratet for naturforvaltning

Det foreslås bevilget 500,505 mill. kroner på dette kapitlet for 2003, som er en økning på 9,3 pst. i forhold til 2002.

Den foreslåtte økningen på post 1 Driftsutgifter med 7,285 mill. kroner skyldes i hovedsak en omdispensering av midler som i 2002 lå under post 21. Post 30 foreslås økt med 2 mill. kroner til sikring/kjøp av friluftsområder. Post 33 foreslås økt med 39,4 mill. kroner, i tråd med overslaget for midler som kommer til utbetaling.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti vil understreke at de overordnede målene for Direktoratet for naturforvaltning er å bevare biologisk mangfold og å verne og styrke allemannsretten.

Disse medlemmer viser til at Norge på miljø- og utviklingstoppmøtet i Johannesburg i 2002 fremmet krav om å stoppe ødeleggelsene av biomangfoldet innen 2010. Disse medlemmer mener det er avgjørende at dette også følges opp nasjonalt. Disse medlemmer vil i denne sammenheng spesielt peke på nødvendigheten av å øke barskogvernet.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet mener det er positivt at alle vernevedtak innen barskogvernet vil bli fattet innen utgangen av 2002, men vil minne om at både dette og økningen i utbetalinger til barskogvern ikke er resultat av ny politikk fra den sittende regjering, men er et resultat av tidligere vedtak og bevilgningsfullmakter.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti vil understreke at de overordnede målene for Direktoratet for naturforvaltning er å bevare biologisk mangfold og å sikre allemannsretten.

Disse medlemmer viser til at Regjeringen på miljø- og utviklingstoppmøtet i Johannesburg i 2002 fremmet krav om å stoppe ødeleggelsene av biomangfoldet innen 2010. Disse medlemmer mener at det er viktig at dette følges opp også nasjonalt. Disse

medlemmer vil i denne sammenheng peke på betydningen av barskogvern. Disse medlemmer er derfor glad for at Regjeringen i budsjettforslaget vil sikre at alle vernevedtakene i barskogplanen blir fattet innen utgangen av 2002, og at bevilgningen på barskogposten øker med 39,4 mill. kroner. I tillegg kommer opptrappingen som ble vedtatt i Revidert nasjonalbudsjett for 2002.

Disse medlemmer viser også til at Regjeringen har varslet en strategi for videre barskogvern.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker å begrense statens muligheter til å overta privat eiendom ved erverv og båndlegging, og motsetter seg inngrep i den private eiendomsretten, slik som konfiskering og sosialisering. Private eiere er etter disse medlemmers syn de beste forvaltere av eiendommer og den verdi som eiendommene representerer. Når i helt spesielle tilfeller privat eiendom båndlegges, skal det gjennomføres med så høy erstatning at den private eiendomsbesitter ikke lider noen økonomiske tap, eller makeskifte mot nærliggende statlig eiendom.

Etter disse medlemmers syn bør staten ikke gjennomføre mer tvunget vern av privat eiendom før de økonomiske erstatningsreglene er gjennomført, som disse medlemmer foreslo i Innst. S. nr. 209 (2001-2002). Dersom staten skal verne privat grunn, bør det være frivillig og i samarbeid med grunneiere.

Disse medlemmer viser til budsjettavtalen med regjeringspartiene, og slutter seg til regjeringspartienes budsjettforslag. Disse medlemmer henviser for øvrig til sitt alternative budsjett i den generelle hovedmerknaden.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til den omfattende prosessen omkring Verneplan for barskog for Øst-Norge. Alle områder som nå ligger i departementet for ferdig behandling, har vært gjennom en omfattende lokal og sentral høring. Et bredt flertall i Stortinget har gjennom behandlingen av stortingsmeldingen om biologisk mangfold, jf. Innst. S. nr. 206 (2001-2002), og om rikets miljøtilstand, jf. Innst. S. nr. 295 (2000-2001), lagt til grunn et ytterligere skogvern.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget vil be Regjeringen påse at de tre store skogområdene i Øst-Norge som departementet ikke har

funnet plass til innenfor de økonomiske rammene for barskogvern i 2002 (Skjellingshovde og Honnsrøve i Oppland, og Fuggdalen i Hedmark), vernes sammen med de andre områdene i planen, og at vernet finansieres gjennom Jordfondet i 2003."

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet mener det er behov for å styrke allemannsretten gjennom erverv og tilrettelegging av flere områder som har særskilt nasjonal eller regional verdi, samt å bidra til sikring av lokalt viktige friluftsområder i byer og tettsteder.

Disse medlemmer viser til Sem-erklæringen side 21, hvor det står å lese: "Samarbeidsregjeringen vil kartlegge utviklingen og sikre allemannsretten og allmennhetens adgang til naturområder og strandsonen".

Disse medlemmer foreslår derfor følgende:

"Stortinget ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget på egnet måte med en plan for å styrke allemannsretten gjennom erverv og tilrettelegging av flere områder som har særskilt nasjonal, regional eller lokal verdi, samt å bidra til vern og sikring av viktige friluftsområder i og rundt byer og tettsteder."

Disse medlemmer viser til at regjeringen Bondevik II i fjor høst gjennomførte et kraftig kutt til statlige erverv og båndlegging av særskilte friluftsområder av nasjonal eller regional verdi.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet registrerer med skuffelse at Regjeringen viderefører en langt lavere bevilgning enn det Arbeiderpartiet tidligere har foreslått. Disse medlemmer foreslår derfor at post 30 økes med 7,5 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti foreslår å øke postene på erverv, samt på barskogvern, med i alt 19 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti mener at det er viktig å sikre allemannsretten, og å tilrettelegge områder av nasjonal og regional verdi for friluftsliv. Dette gjelder særlig lokalt viktige områder nær byer og tettsteder. Disse medlemmer viser til at bevilgningene til tiltak i nasjonalparker og andre natur- og friluftsområder er foreslått økt i Regjeringens forslag til statsbudsjett for 2003. Midlene vil og dekke tiltak knyttet til allemannsretten, barn og unge, grønt nærmiljø, strandsonen og kvaliteter for friluftslivet i samsvar med de hovedutfordringer som går frem av Friluftsmeldingen.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet vil fremheve den viktige rollen som frivillige lag og organisasjoner spiller for å motivere og legge til rette for økt friluftsliv. Disse medlemmer registrerer at Regjeringen foreslår å kutte bevilgningen med

1,5 mill. kroner under henvisning til at dette tilsvarer beløpet som har blitt brukt til å markere fjellenes år. Disse medlemmer mener dette er en merkelig argumentasjon, da de 1,5 mill. kroner ble brukt uten at det var bevilget særskilte midler til å gjennomføre fjellenes år. Disse medlemmer går imot dette kuttforlaget.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, minner om hva flertallet uttalte i forbindelse med Dokument nr. 8:16 (2001-2002) om lov om pengespill mv. (Innst. O. nr. 44 (2001-2002):

"flertallet vil at 7 pst. av anleggsmidlene til idretten skal gå til friluftsanlegg (for eksempel naturstier, opparbeiding av løypetraser, rehabilitering av disse osv)"

og

"flertallet viser til prøveordningen med tilskudd til friluftstiltak for barn og unge gjennom Friluftslivets fellesorganisasjon (FRIFO) og Friluftsrådenes Landsforbund, som gjøres permanent og styrkes."

Komiteens medlem fra Senterpartiet foreslår å øke post 74 Tilskudd til friluftstiltak, med 1,5 mill. kroner, slik at bevilgningen kommer opp på fjorårets nivå. Med de utfordringene vi står overfor i forhold til at befolkningen, og særlig barn og unge, skal holde seg i form og bruke naturen aktivt til friluftsliv, er det ikke riktig å redusere aktiviteten.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet foreslår å øke post 74 med totalt 2,5 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti styrker satsinga på friluftstiltak, samt friluftsråda med til sammen 7 mill. kroner. Spesielt viktig er det at den satsinga som organisasjonene har hatt på Forum for natur- og friluftsliv ikke svekkes, men tvert imot styrkes.

Nasjonalparksentrene

Komiteen viser til at nasjonalparksentrene har som overordnet mål å formidle natur- og kulturverdier, kompetanseoppbygging og bidra til en god forvaltning av nasjonalparkene. Nasjonalparksentrene har en desentralisert rolle for å sikre Direktoratet for Naturforvaltnings overordnede mål og hovedstrategier.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at det gjenstår 5 nasjonalparksentre som ikke er ferdigstilt, og at det innenfor bevilgningen for 2003 vil bli prioritert etableringsstøtte til Femundsmarka, Folgefonna, Nordland og Reisa nasjonalparksenter. Femundsmarka vil også bli autorisert for driftsstøtte i 2003.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet foreslår å øke bevilgningen til dette formålet med 2 mill. kroner over kap. 1427 post 77.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til de positive signalene som Miljøverndepartementet har gitt til Jostedalbreens nasjonalparksenter og Stryn kommune, i forbindelse med ønske om å arrangere fagkongressen om europeiske nasjonalparker (EUROPARC 2003). Flertallet mener disse signalene må følges opp med konkrete midler, og ber om at dette skjer.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet viser til at bevilgningene til nasjonalparksentrene stort sett har stått på samme lave nivå over flere år, og at de ikke har gitt rom for etablering av de gjensvarende planlagte nasjonalparksentrene.

Disse medlemmer viser til tidligere uttalelser fra et flertall om at det er et nasjonalt ansvar å bidra til at de planlagte nasjonalparksentrene blir realisert, samt bidra til drift, og vil be Regjeringen i forbindelse med neste års budsjett legge frem en opptrappingsplan for utbygging av nasjonalparksentre.

Disse medlemmer vil understreke at Storjord Nasjonalparksenter i Saltdal nå må få etableringsstøtte slik at de kan starte utbygging.

Disse medlemmer mener likeså det nasjonale og internasjonale kompetansesenteret for kystlandskap, Lynghøysenteret (som har UNESCO-status), må få nødvendig driftstøtte, over dette eller Riksantikvarens budsjett.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser videre til at Halti i Nord-Troms nettopp har åpnet første byggetrinn, og nå trenger klarsignal om statlig bevilgning til byggetrinn 2.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti øker tilskuddene til nasjonalparksentre og nasjonalparker, og viser videre til økte tilskudd på SNO.

Komiteens medlem fra Senterpartiet vil først og fremst understreke statens ansvar når det gjelder nasjonalparksentrene. Fordi det er staten som oppretter parkene, må det også være statens oppgave å finansiere forvaltning inkludert tilsyn. Når de vedtatte planene for nasjonalparker og landskapsvernområder er gjennomført, vil dette berøre ca. 1/8 av landets areal. På denne bakgrunn er det viktig at staten legger til rette for lokal næringsaktivitet og bærekraftig utvikling på ulike måter.

Dette medlem vil i denne sammenheng peke på naturinformasjonssentrene betydning. Det er viktig at staten i tillegg til å sikre etablering også sikrer drift. Det er på høy tid at Nordland nasjonalparksenter i Saltdal får den støtte de har blitt lovet. Stiftelsen iNardo har fått i oppdrag å utvikle en desentralisert modell med lokal forankring for naturvernområdene i Rondane og Dovrefjell - Sunndalsfjella. Formålet er å yte informasjon om de to nasjonalparksentrene og de andre verneområ-

dene, samt informasjon om natur, kultur og ressursbruk i fjellet.

Dette medlem øker støtten til post 77 Nasjonalparksentrene, med 3 mill. kroner fordelt med 1,5 mill. kroner til henholdsvis Saltdal og iNardo.

Vern mv.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, viser til at Norge er et land med en unik natur og naturlandskap. Det er viktig at positive naturopplevelser i vårt land sikres for fremtidige generasjoner. Flertallet legger til grunn prinsippet "Vern gjennom bærekraftig bruk". Restriksjoner på atferden i f.eks. nasjonalparksentrene må være for å hindre stor skade på naturen. Med andre ord må det ikke legges restriksjoner på aktivitet som har til hensikt å øke tilgjengeligheten og bruken av naturparksentrene, men som ikke påfører naturen skade.

Flertallet viser til at det er flere forsøk på å starte opp miljøtilpasset næringsvirksomhet i naturparker og verneområder. Slik næringsvirksomhet rettet mot turister kan bidra med viktige arbeidsplasser i distriktene. Flertallet har merket seg at initiativ stoppes på grunn av begrensninger i forskrift.

Flertallet viser til budsjettavtalen mellom regjeringspartiene og Fremskrittspartiet hvor det er enighet om at Regjeringen innen 1. oktober 2003 skal komme tilbake til Stortinget med en sak om bærekraftig bruk av utmark og fjellområdene i Norge. I den forbindelse skal blant annet spørsmålet om nærmere retningslinjer for økt turistmessig bruk av disse områdene utredes nærmere, både på arealer utenfor og innenfor større verneområder opprettet etter naturvernloven. Initiativ som bidrar til utvikling av kvalitetsturisme, med respekt for det naturlige, økonomiske, sosiale og kulturelle miljøet i fjellregioner, bør dyrkes frem og støttes.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til budsjettavtalen mellom regjeringspartiene og Fremskrittspartiet der det er fremmet et forslag til vedtak der flertallet ber Regjeringen innen 1. oktober komme med en sak der de bl.a. skal utrede økt turistmessig bruk av verneområder opprettet etter naturvernloven. Disse medlemmer er bekymret for at dette forslaget vil innebære et tilbakeslag for verneinteressene i Norge. Disse medlemmer vil understreke at formålet med vern er å sikre representative områder, og stoppe ødeleggelsene av biomangfoldet.

Komiteens medlem fra Senterpartiet mener det særlig bør satses på utnyttelse av lokale naturressurser og styrking av det lokale næringsgrunnlaget. Ut over turisme skal det legges vekt på utnyttelse av de lokale utmarksressursene, som eksempelvis vilt og fisk. Det er viktig at verdiskapningen og næringsutviklingen som finner sted styrker det lokale næringsgrunnlaget.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at spørsmålet om vern i Tysfjordområdet berører den lulesamiske minoriteten og vil bli drøftet i forbindelse med kommunalkomiteens arbeid med St.meld. nr. 33 (2001-2002) om Samepolitikken. Innstillingen blir avgitt i desember 2002.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at arbeidet med opprettelse av nasjonalparker og verneområder har skutt fart. I iveren over å "verne" landområder føler mang en lokalbefolkning at lokaldemokratiet tilsidesettes av sentrale myndigheter og byråkrater. En rekke grunneiere over det ganske land får sine eiendommer båndlagt uten reell mulighet og rett til erstatning for tap, en klar urettferdighet Stortinget viste uvilje mot å rette på ved behandlingen av Dokument nr. 8:42 (2001-2002). Denne situasjonen er uholdbar, og det kan ikke være i demokratiets interesse at flertallet i det godes hensikt kan tilsidesette privat eiendomsrett og la et forsvarsløst mindretall betale regningen. Disse medlemmer har merket seg en lang rekke konflikter av forskjellig omfang og problemstillinger.

Disse medlemmer viser til arbeidet med Forollhogna Nasjonalpark hvor bønder og grunneiere opplever situasjonen som overtramp fra myndighetene og at vedtak blir trødd ned over hodet. Høringsrundene oppleves som spill for galleriet. De mener naturvernlovens § 3 misbrukes av byråkratene i sin verneiver. Store arealer med privat grunn båndlegges uten noen form for økonomisk kompensasjon.

Disse medlemmer viser til Tysfjordområdet hvor det foreslås å opprette nasjonalpark, hvorav ca. 40-50 pst. av arealet er privat eid. Begrunnelsen er den levende lulesamiske bosetting i kombinasjon med stor slått natur og gammelt kulturlandskap. Samtidig påviser lokalbefolkningen at naturen i Tysfjord/Hellemo er bedre vernet uten den oppmerksomhet som nasjonalparkstatus gir.

Disse medlemmer viser til Snøfjeldstjern som nylig er innlemmet i Dovrefjell og Sunndalsfjellene Nasjonalpark. I dette området opplever lokale hytteeiere at nye vernebestemmelser legger sterke restriksjoner på fremkommelighet til og derved bruk av hyttene. De blir blant annet nektet å drive vedlikehold av tilkomstveien.

Disse medlemmer viser til fredning av barskog i Trillemarka/Kortefjell. I et område i randsonen har lokale grunneiere investert flere millioner kroner i turistaktiviteter. Ifølge lokalbefolkningen ville en enkel justering av vernesonene sikret videre turistaktivitet uten at det hadde negative miljømessige effekter. Det er ikke påvist verdifullt plantemateriale i nevnte deler av verneområdet. Grunneiere opplever en manglende vilje til å tilpasse verneplanene til lokal næringsvirksomhet selv der hvor det ikke er negative miljøeffekter.

Disse medlemmer viser til Aure kommune hvor lokale grunneiere i lang tid har forsøkt å bygge et mini-

kraftverk, men blir hindret av stivbente verneplaner. Det vises til at det aktuelle området har vært hekkeplass for Storlomen og er et inngrepsfritt område. Dette til tross for at området tidligere har vært brukt til kraftproduksjon, og at området på den tiden fungerte som hekkeplass for samme fugleart. Utbyggingsplanene støttes av lokale myndigheter og man vektlegger at prosjektet ikke forringer de miljømessige kvalitetene i området.

Disse medlemmer viser til Olje- og energidepartementets arbeid med å utvide verneplanen for vassdrag. Ifølge mandatet gitt av Stortinget ved behandlingen av St.meld. nr. 37 (2000-2001) skal "Verneplanen for vassdrag" suppleres med de miljømessig viktigste elevene fra "Samlet plan". Disse medlemmer konstaterer at vernegruppens kortliste som er sendt på høring inneholder 64 vassdrag, hvor 1/3 ikke tilhører "Samlet plan". Disse medlemmer er spesielt forundret over at høringsarbeidet vitner om hastverk, hvor det er manglende konsekvensutredninger og merkelig kort høringsfrist. Disse medlemmer opplever dette som nok et eksempel på overdreven vernevilje hos myndighetene, og frykter at dette arbeidet medfører ytterligere konflikter i vernearbeidet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Senterpartiet mener på bakgrunn av Grunnlovens prinsipper om privat eiendomsrett, den tydelig urettferdige behandlingen av lokalsamfunn og grunneiere, og et høyt konfliktnivå ved vern av områder at det er behov for å en grundig gjennomgang av videre vernearbeid.

Disse medlemmer foreslår:

"Stortinget ber Regjeringen fremme nødvendige tiltak for å redusere konflikter i forbindelse med opprettelse av nasjonalparker, verneområder og lignende."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til distrikts- og reiselivsprosjektet for å starte helikopterløft av turister til fjelltoppen Kalda-Kari ved Jostedalbreen Nasjonalpark. Det er gjentatte ganger stoppet av Miljøverndepartementet med streng henvisning til forskrifter. Disse medlemmer viser til at det tidligere er gitt dispensasjon fra forskriftene for liknende harmløse tiltak i verneområder, for eksempel ga daværende statsråd Siri Bjerke løyve til lakseoppdrett i Froa verneområde.

Disse medlemmer viser til at det oppfordres til nytenkning og kreativitet i distriktene, samtidig som politikerne opprettholder firkantede verneregler som legger betydelige hindringer for nyskapende virksomhet.

Disse medlemmer viser til at Kalda-Kari området ikke er mye brukt som turområde i dag. Prosjektet medfører ikke støyplager i nasjonalparken, og krever kun minimale og midlertidige installasjoner på toppen (landingsplass og serveringssted). Overflyging forekommer allerede.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen sørge for eventuelle forskrifts-/lovendringer og at det gis de nødvendige tillatelser for å drive turistvirksomhet på Kalda-Kari."

VILLAKS

Komiteen vil peke på Norges ansvar for å ta vare på villaksen. Komiteen viser til at Regjeringen har lagt fram St.prp. nr. 79 (2001-2003) Om opprettelse av nasjonale laksevassdrag og laksefjorder, som komiteen har til behandling.

Komiteen viser til at laksedreperen Gyrodactylus salaris utgjør en alvorlig trussel mot norske villaksstammer. Komiteen viser til at forekomsten av Gyrodactylus salaris i norske laksevassdrag fører til store samfunnsøkonomiske tap i størrelsesorden 200-250 mill. kroner pr. år. Dette tapet skyldes i første rekke det tapte laksefisket i de infiserte elvene, tapt sjøfiske i de tilliggende fjordområdene, samt bortfall av til dels vesentlige økonomiske ringvirkninger av laksefisket i elv og sjø. Det er verdt å merke seg at det samfunnsøkonomiske tapet i all hovedsak rammer lokalsamfunnene rundt de smittede laksevassdragene.

I tillegg kommer storsamfunnets kostnader med bevaringstiltak for laks og bekjempningstiltak mot parasitten, som frem til i dag har kommet opp i om lag 150 mill. kroner.

Komiteen viser til at lakseparasitten nå er registrert i 27 lakselver etter den siste dokumenterte spredningen til Halsanelva og Hestdalselva i Vefsn kommune i Nordland, og at berørte lokalsamfunn er påført betydelige tap. Komiteen mener det er spesielt bekymringsfullt at Gyrodactylus salaris finnes i Sverige og Finland, nær nedbørsfeltene til viktige norske laksevassdrag.

Komiteen er kjent med at dyrehelsemyndighetene og miljøvernmyndighetene arbeider ut fra en bred strategi for å bekjempe Gyrodactylus salaris, hvor kjemisk behandling av smittede vassdrag i kombinasjon med bygging av fiskesperrer, utvikling av alternative kjemiske behandlingsmetoder og desinfisering av fiskeutstyr inngår.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet viser til at uten en markert opptrapping i arbeidet med å forebygge spredning og økt innsats for aktiv bekjempelse av lakseparasitten, frykter disse medlemmer at parasitten i økende grad vil spre seg til nye laksevassdrag. Det foreligger et forslag til handlingsplan mot gyro, utarbeidet av Statens Dyrehelsetilsyn og Direktoratet for naturforvaltning. Til dette arbeidet trengs det penger. Handlingsplanen skisserer et årlig behov for 30 mill. kroner.

Komiteen viser til at DNs handlingsplan for bekjempelse av gyro legger opp til et bevilgningsnivå på rundt 30 mill. kroner årlig i en 10-årsperiode. Det ligger en klar samfunnsøkonomisk gevinst i å sette inn tilstrekkelige ressurser i å bekjempe gyroen. Komiteen mener at arbeidet med å bekjempe lakseparasitten gyro må sees i et langsiktig perspektiv for å ha noen

effekt. Komiteen viser til at innsatsen mot Gyrodactylus Salaris styrkes i 2003.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, viser til at i tillegg til bevilgningen på 7 mill. kroner som fra Regjeringen var foreslått avsatt til Gyrodactylus Salaris på kap. 1427 post 21 og 4 mill. kroner til samme formål over kap. 1400 post 21, vil flertallet styrke denne innsatsen ytterligere. Flertallet foreslår derfor å øke innsatsen for bekjempelse av gyro med 5 mill. kroner utover Regjeringens forslag. Samtidig reduseres andre tiltak over post 21, slik at netto økning på posten blir 3,7 mill. kroner. Denne posten vil med dette utgjøre kr 31 139 000.

Flertallet foreslår derfor at post 21 økes med 5 mill. kroner for bekjempelse av gyro, og understreker at innsatsen mot gyro må foregå planmessig over flere år.

Komiteen fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen senest i forbindelse med statsbudsjettet for 2004 komme tilbake med en vurdering av Direktoratet for naturforvaltnings handlingsplan mot gyro og den langsiktige oppfølgingen av bekjempelse av lakseparasitten."

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti understreker at vern av de norske villaksstammene krever innsats på flere områder, og viser til Regjeringens forslag om nasjonale laksevassdrag og laksefjorder, innsats mot rømming og lakselus i oppdrettsanlegg, og satsingen på bekjempelse av Gyrodactylus salaris.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til den uheldige situasjonen som har oppstått ved at de 40 laksekonsesjonene som er tildelt i år, tildeles før St.prp. nr. 79 Om opprettelse av nasjonale laksevassdrag og laksefjorder er behandlet i Stortinget. Dette fratår Stortinget reell innflytelse i saken. Disse medlemmer forutsetter at de 50 nye konsesjonene som regjeringspartiene og Fremskrittspartiet har blitt enige om å dele ut til neste år ikke tildeles i områder som er foreslått som nasjonale laksefjorder eller laksevassdrag i NOU 1999:9.

Disse medlemmer mener det er behov for å styrke innsatsen for å bekjempe lakseparasitten Gyrodactylus salaris og foreslår derfor å øke bevilgningene til dette formålet med 8 mill. kroner utover Regjeringens forslag over kap. 1427 post 21 samtidig som bevilgningene til andre formål over post 21 reduseres med 1,3 mill. kroner, slik at posten totalt økes med 6,7 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er meget skeptisk til å slutte seg til prinsippene om nasjonale laksevassdrag og nasjonale laksefjorder som virkemiddel for å bevare villaksen. Konsekvensen vil være at store arealer båndlegges og

dermed ikke kan brukes til oppdrett. Disse medlemmer viser til at det er stor usikkerhet rundt påstandene om at oppdrettsvirksomheten har hatt negativ innvirkning på villaksen. Det vises til at samtidig som oppdrettsvirksomheten de siste årene har økt sterkt, har villaksen vært inne i en positiv utvikling totalt sett. Til tross for dette er situasjonen for villaksen alvorlig i noen vassdrag.

Disse medlemmer viser til at om lag 2,3 mill. kroner innenfor kalkingsmidlene er øremerket tiltak for å tilrettelegge for allmennhetens fiske i kalkede vassdrag.

Disse medlemmer viser til at behovet for kalking er stort, spesielt i store deler av Sør-Norge, og at investeringer til dette formålet er en god samfunnsmessig investering både i form av næringsinntekter til eiere, og i form av rekreasjon for befolkningen. Målsettingen med tilskuddsordningen er å redusere negative effekter på det biologiske mangfoldet i vassdrag som følge av sur nedbør.

Disse medlemmer viser til budsjettavtalen med regjeringspartiene og slutter seg til regjeringspartienes budsjettforslag. Disse medlemmer henviser for øvrig til sitt alternative budsjett i den generelle hovedmerknad.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti er bekymret for de ødeleggelser som lakseparasitten *Gyrodactylus salaris* har påført de mange norske laksestammene, og slutter seg til Villaksutvalgets betegnelse av denne parasitten som den mest omfattende, kjente tapsfaktor forårsaket av menneskelig aktivitet som har rammet norske laksestammer de siste årene.

Disse medlemmer registrerer at det er opprettet en egen post i budsjettet for villakstiltak, men disse medlemmer påpeker at det ikke er samsvar mellom handlingsplanen og det bevilgede beløp. Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med Revidert budsjett for 2003 legge fram en samlet, flerårig plan for bevilgninger til forebygging og bekjempelse av lakseparasitten *Gyrodactylus salaris* over Miljøvern- og Landbruksdepartementets budsjett."

Disse medlemmer presiserer at det er behov for økt kalking av vassdrag for å styrke innsatsen for villaksen. Disse medlemmer mener derfor innsatsen bør styrkes. Det vises til at også Sem-erklæringen spesifikt lover økt innsats for villaksen, samt en styrking av arbeidet med det biologiske mangfoldet.

Med begrunnelse i behovet for å redusere den alvorlige trussel som villaksen står ovenfor fra lakseparasitten *Gyrodactylus salaris* og sure vassdrag utgjør overfor de norske laksestammene, vil disse medlemmer øke midlene til bekjempelse av parasitten og kalking med 31 mill. kroner over kap. 1425 og kap. 1427.

Disse medlemmer viser til budsjettforliket, hvor inndekningen førte til at 50 nye lakseoppdrettskonse-

sjoner skal selges for å skaffe 240 mill. kroner i neste års statskasse. Disse medlemmer påpeker at dette er svært uheldig, og heller ikke miljøfaglig forsvarlig. Oppdrettsnæringa representert ved lederen av FHL Havbruk (fiskeoppdretternes forening), Lisbeth Berg-Hansen, sier klart (til NTB 26. november 2002) at det ikke er i tråd med næringens beregninger av mulig vekst. I en tid med lave priser på laks, usikkert marked, avsetningsproblemer og presset økonomi, betyr 50 nye konsesjoner økt konkurranse i en næring som allerede sliter med overkapasitet. Den tildelingsrunden som nå kommer er åpenbart ikke forankret verken i næringa eller miljøbevegelsen. Disse medlemmer minner om at fiskeriminister Ludvigsen nylig presset gjennom salget av 40 lakseoppdrettskonsesjoner uten å ta hensyn til Stortingets kommende behandling av St.prp. nr. 79 (2001-2002) Om opprettelse av nasjonale laksevasdrag og laksefjorder.

Disse medlemmer påpeker at oppdrettsnæringa er en problemnæring som ikke har kontroll på rømming av oppdrettslaks som blander seg med villaksen og degenererer villaksstammene. Saltvannsanleggene forårsaker i tillegg store problemer med lakselus som også truer villaksen. Det er derfor viktig å få næringa under kontroll før en gir frislipp i salget av nye konsesjoner. Næringa erkjenner disse utfordringene, men har vært sørgelig passiv på tiltakssiden. Det er derfor svært betimelig at Regjeringen varsler strengere forskrifter for næringa.

Disse medlemmer registrerer at Regjeringen ikke skal dele ut de 50 nye konsesjonene før man har evaluert de 40 konsesjonene som gis nå. Disse medlemmer påpeker at denne evalueringen gjør det umulig å dele ut en eneste ny konsesjon i 2003, fordi en faglig forsvarlig evaluering av de nye anleggene forutsetter at de har vært i normal drift minst en produksjonssyklus, hvilket vil si 1-2 år med mating i sjø vann etter at anleggene er bygd og innviet.

Komiteens medlem fra Senterpartiet foreslår å øke post 21 med 15 mill. kroner. Den foreslåtte bevilgningen til bekjempelse av lakseparasitten *Gyrodactylus salaris* vil bare holde til restaurering av et par vassdrag, mens det er 25 berørte elver. Innsatsen mot lakseparasitten må økes.

Dette medlem foreslår å øke post 70 Tilskudd til kalking av vassdrag, med 5 mill. kroner.

ROVVILT

Komiteen viser til at Regjeringen i løpet av 2003 skal legge fram en ny stortingsmelding om rovdyrpolitikken. Komiteen viser til at SNO har fått en viktig rolle med skadedokumentasjon og bestandsregistrering av store rovdyr.

Komiteen vil komme tilbake til spørsmål vedrørende rovdyrpolitikken når denne saken skal behandles i Stortinget.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Kristelig Folkeparti, vil

peke på at det er svært viktig med en god dialog mellom sentrale myndigheter og lokalsamfunnene i forkant av at meldingen legges frem og behandles i Stortinget, samt å satse på det forebyggende arbeid mot rovdyrskader, herunder omstilling innefor landbruket og forebyggende og fryktdependende tiltak.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti forutsetter at Regjeringen vil presentere sin samlede rovdyrpolitikk i denne meldingen, og ikke presentere deler av den i den varslede meldingen om dyrevern fra Landbruksdepartementet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, mener det er viktig at det oppnås felles virkelighetsforståelse når det gjelder bestandsmål på rovdyr. Bestandsregistreringsarbeidet bør kobles til forebyggende og konfliktdependende tiltak.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet har merket seg at Regjeringen og stortingsflertallet reduserer bevilgningene til forebygging og fryktdependende tiltak mot rovdyr. Disse medlemmer mener dette signaliserer en gal retning i rovdyrforvaltningen og viser til Arbeiderpartiets alternative budsjettforslag om å øke bevilgningene til dette med 5 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet har liten tro på at økte bevilgninger til forebyggende rovviltskader og omstillingstiltak vil hjelpe, men at svaret ligger i en omlegging av dagens rovviltpolitikk.

Disse medlemmer er kjent med konfliktnivået mellom beitende bufe og rovdyr og den belastningen dette medfører for dyr og eiere. Samspillet mellom sentrale myndigheter og lokalsamfunn vil også være viktig for å få redusert konfliktnivået.

Disse medlemmer viser blant annet til Dokument nr. 8:7 (2000-2001) om avvikling av kjerneområdene for rovvilt, og viser også til de nødvendige endringer slik at man kan oppnå et mer effektivt uttak av rovvilt som gjør skade eller skaper truende situasjoner. Etter disse medlemmers syn bør uttak av rovdyr skje hurtig og effektivt, slik at store tap unngås. Det er viktig å få tatt ut de kvoter som er satt, spesielt på gaupe og jerv.

Disse medlemmer viser til budsjettavtalen med regjeringspartiene, og slutter seg til Regjeringens budsjettforslag. Disse medlemmer henviser for øvrig til sitt alternative budsjett i den generelle hovedmerknaden.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti vil understreke at dagens rovviltforvaltning ikke bidrar til å sikre levedyktige rovviltstammer eller bidrar til at disse kan kombineres med utmarksbeitemerkingene på en konfliktdependende måte.

Ressursene i rovdyrforvaltningen brukes hovedsakelig til erstatninger for rovdyrskader. Derimot er det nesten ikke ressurser til faglige vurderinger av hva slags bestander og leveområder som må til, for å ta vare på rovdyrene. Erfaringer fra andre land har vist at det går an å redusere tap av husdyr på beite, dersom forholdene legges til rette for det. Det må bli mer lønnsomt å hindre tap enn å få erstatning for drepte dyr, og det må bli attraktivt å forvalte rovdyrstammene.

Disse medlemmer mener at det bør prøves en erstatningsmodell i rovdyrutsatte områder der eierne av beitedyr får tilskudd i forhold til rovdyrtallet i området og langt mindre eller ikke noen utbetaling pr. dyr som blir drept av rovdyr. En slik modell ville dempe motstanden mot en økt rovdyrbestand. Dette ville gi økte tilskudd og stimulere til ulike skadeforebyggende tiltak, fordi hvert dyr som klarer seg vil utgjøre en nettogevinst for dyreeieren. Disse medlemmer viser til at man i Sverige har en slik modell for støtte til reinere. I en slik modell er det den dokumenterte rovdyrbestanden i et område, og ikke tapstallene, som avgjør støttenivået.

Disse medlemmer foreslår å øke post 73 for å igangsette denne prøveordningen og fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen i 2003 igangsette en prøveordning med en erstatningsmodell i utvalgte rovdyrutsatte områder der eierne av beitedyr får tilskudd i forhold til rovdyrtallet i området, og ikke noen utbetaling pr. dyr som blir drept av rovdyr."

Disse medlemmer viser til at Sosialistisk Venstreparti tidligere har fått flertall for at det gjennomføres forsøk med forebyggende og forskningsbasert arbeid som finnes i for eksempel Abruzzo, Italia. Disse medlemmer viser til Innst. S. nr. 113 (2000-2001) hvor et flertall bestående av medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Venstre, vedtok følgende:

"Stortinget ber Regjeringen utvikle et forsøksprosjekt med forebyggende og forskningsbasert arbeid i rovdyrutsatte områder, basert blant annet på erfaringene fra tilsvarende problemområder i andre land."

Disse medlemmer kan ikke se at dette har blitt fulgt opp tilfredsstillende, og forventer at Regjeringen følger opp dette i den varslede rovviltmeldinga. I Abruzzo i Italia har myndighetene satset stort på forebygging. Disse medlemmer ønsker at en trekker erfaringer fra slike prosjekter, plukker ut ett eller to områder i Norge og tilfører betydelige ressurser for å drive forebyggende og forskningsbasert arbeid.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser i denne sammenheng til at f.eks. Nordreisa kommune har søkt departementet om midler til et prosjekt der man ansetter en ekstra person hos fylkesmannen i Troms, men som jobber desentralisert i Nordreisa. For-

målet med prosjektet er å få en mer felles forståelse mellom fylkesmannens miljøvernavdeling og lokal-samfunnene. Fylkesmannen i Troms støtter prosjektet.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til at Nordreisaprojektet er avhengig av støtte, og disse medlemmer foreslår at dette prosjektet skal støttes for å gi ny kunnskap om rovdyrspørsmål, samtidig som det kunne være en spennende distriktssatsing av interesse for blant annet ungdom.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen støtte Nordreisaprojektet for å få ny kunnskap om rovdyrspørsmål og forebyggende arbeid."

Kap. 1427 Direktoratet for naturforvaltning: Oversikt over de postene der partiene har avvikende forslag til bevilgning. Kapitelsummen inkluderer summen av alle poster under kapitlet. Tallet i parentes viser avviket i forhold til Regjeringens forslag (i 1000 kr)

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1	H, FrP og KrF	Ap	SV	Sp
1427		Direktoratet for naturforvaltning (jf. kap. 4427)	500 505	504 205	513 205	554 505	535 005
	1	Driftsutgifter	75 371	75 371	69 371 (-6 000)	75 371	75 371
	21	Spesielle driftsutgifter	27 439	31 139 (+3 700)	34 139 (+6 700)	27 439	42 439 (+15 000)
	30	Statlige erverv, båndlegging av friluftsområder	26 405	26 405	33 905 (+7 500)	30 405 (+4 000)	26 405
	32	Statlige erverv, fylkesvise verneplaner	19 450	19 450	19 450	20 450 (+1 000)	19 450
	33	Statlige erverv, barskogvern	110 295	110 295	110 295	122 295 (+12 000)	110 295
	34	Statlige erverv, nasjonalparker	2 100	2 100	2 100	4 100 (+2 000)	2 100
	70	Tilskudd til kalking og lokale fiskeformål	98 200	98 200	98 200	112 200 (+14 000)	103 200 (+5 000)
	72	Erstatninger for rovviltskader	86 365	86 365	81 365 (-5 000)	86 365	86 365
	73	Forebyggende tiltak mot rovviltskader og omstillingstiltak	32 000	32 000	37 000 (+5 000)	42 000 (+10 000)	42 000 (+10 000)
	74	Tilskudd til friluftslivstiltak	10 170	10 170	12 670 (+2 500)	15 170 (+5 000)	11 670 (+1 500)
	75	Internasjonale avtaler og medlemskap	1 010	1 010	1 010	1 010	1 010
	77	Tilskudd til naturinformasjonssentra	6 400	6 400	8 400 (+2 000)	10 400 (+4 000)	9 400 (+ 3 000)
	78	Friluftsrådenes landsforbund og interkommunale friluftsråd	5 300	5 300	5 300	7 300 (+2 000)	5 300

Kap. 4427 Direktoratet for naturforvaltning

Det budsjetteres med 11,339 mill. kroner på dette kapitlet for 2003, som er en økning på 3,1 pst. i forhold til 2002.

Kap. 1429 Riksantikvaren

Det foreslås bevilget 219,477 mill. kroner på dette kapitlet for 2003, som er en økning på 3,5 pst. i forhold til 2002.

Disse medlemmer viser til Direktoratet for Naturforvaltnings stigende oppgaver i forbindelse med bevaringen av biologisk mangfold, og øker derfor bevilgningene under dette kapitlet med 54 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Senterpartiet foreslår å øke post 73 Forebyggende tiltak mot rovvilt-skade med 10 mill. kroner. Dette medlem vil peke på at Regjeringas budsjettforslag viser en ny og uheldig tendens når bevilgningene til rovvilterstatning øker, mens midlene til forebyggende tiltak mot rovvilt blir redusert. Med vekst i rovviltstamma og i rovviltskadene, er det ikke forsvarlig å redusere innsatsen med forebyggende tiltak. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen, slik at vi er tilbake til nivået i år 2001.

Det foreslås 2 mill. kroner til ny post 50 Tilskudd til Samisk kulturminnearbeid. Økningen på post 75 Internasjonalt samarbeid med 2,6 mill. kroner skyldes midler overført fra post 1 Driftsutgifter.

Komiteen viser til det viktige restaureringsarbeidet som pågår på kraftstasjonen ved Norsk vasskraft- og industrimuseum i Tyssedal, og støtter Regjeringa sitt framlegg om at restaureringsarbeidet vert fullført i 2003.

Komiteen vil understreke at utfordringa med å slutføra restaureringsarbeidet i ein operasjon, må gje lågast moglege rigggkostnader, og kvalitativt godt resultat.

Komiteen viser til at Lyngheiseret er eit unikt lyngheilandskap med mellom anna fem gardsbruk som er lagt til rette slik at publikum kan få inntrykk av drift av kystjordbruk både i eldre tider og i dag. Det er over Miljøverndepartementets/Riksantikvarens budsjett gitt til sammen 3 mill. kroner i støtte til etablering av Lyngheiseret, og senteret har også motteke midlar frå bl.a. Kulturdepartementet/Norsk kulturråd. Komiteen er kjent med at Lyngheiseret har søkt om prosjektstøtte til deltaking i EU-programmet Culture 2000/European Heritage Laboratories, og at det er gitt positive signal frå Norsk kulturråd og Riksantikvaren om at denne søknaden blir innvilga.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, er også kjent med at senteret har søkt om driftsmidler fra flere departementer, og anmoder om at departementene sammen ser på hvilke støttemuligheter som finnes innenfor eksisterende ordninger og budsjettmidler - slik at det kan bli gitt en felles tilbakemelding til senteret om ivaretagelse av fremtidig drift.

Komiteens medlem fra Senterpartiet mener det kan se ut som Lyngheiseret ikke får den driftsstøtte det faktisk bør ha. Senteret har UNESCO-status og har et globalt prisbelønna informasjonsenter om kystlandskap. Dette medlem støtter Lyngheiseret med 1,5 mill.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til energi- og miljøkomiteens Budsjett-innst. S. nr. 9 (2001-2002) der et flertall, Arbeiderpartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti, viste til det arbeidet som er gjort for å etablere Follidal gruver som et viktig nasjonalt kulturminne. Disse medlemmer viser i denne forbindelse til utviklingen av NARDO-sentrene.

Komiteen er kjent med at det er 175 vernede fartøyer i Norge pr. 2001. Komiteen er kjent med at behovet for økonomisk støtte er stort og økende, og viser til Riksantikvarens handlingsplan for fartøyvern 2002-2006.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, foreslår at det opprettes en ny post 74 Fartøyvern.

Et annet flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, foreslår derfor som del av budsjettavtalen mellom regjeringspartiene og Fremskrittspartiet, at det på ny post 74 Fartøyvern bevilges 10 mill. kroner til istandsetting, vedlikehold og sikring av vernede far-

tøyer. Oppretting av ny post 74 skal ikke ha innvirkning på bruken av midler på post 72.

Komiteen viser til at det gjøres en særlig innsats for å bevare de mobile og flytende kulturminnene gjennom frivillig dugnadsarbeid i organisasjoner og lag. Det er etter komiteens syn viktig å støtte dette arbeidet. Norge som sjøfartsnasjon har hatt stor betydning, og en må verne et bredt og representativt utvalg av våre verneverdige fartøyer fra ulike tidsperioder og med ulike bruksfunksjoner.

Komiteen vil spesielt vise til det omfattende og helt nødvendige arbeidet som er gjort med skonnerten "Anna Rogde" og som har medført økonomiske problemer for stiftelsen. "Anna Rogde" er den eneste seilskuten i Nord-Norge, og har et dårligere marked for inntjening pga. lengre vinter og kort sommersesong.

Komiteen er kjent med DS Skibladners økonomiske situasjon. Skibladner mottok tidligere driftsstøtte fra Samferdselsdepartementet på kr 70 000 pr. år fordi båten er et offentlig rutegående transportmiddel. En av årsakene til at det i de senere år stadig har blitt vanskeligere å drive fartøyet, er økende vedlikehold og at det stadig blir strengere krav fra myndighetene med hensyn til sikkerhet, miljøvern o.l. Komiteen vil spesielt vise til at Skibladner er et rutegående fartøy, og at driften i all hovedsak finansieres ved tilskudd fra kommuner og fylkeskommuner.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, viser videre til budsjettavtalen mellom regjeringspartienes og Fremskrittspartiets medlemmer i energi- og miljøkomiteen, hvor det er foreslått å redusere post 21 Spesielle driftsutgifter med 1,3 mill. kroner for å skape rom for de prioriterte satsingene på PCB-opprydning og gyrobekjempelse. Denne posten vil med dette utgjøre kr 25 850 000.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener skatte- og avgiftssystemet bør stimulere til privat verneinnsats for å sikre bredde og mangfold i bygningsarven. Etter disse medlemmers syn skal ikke eier betale skatter og avgifter for restaurering og vedlikehold av fredede og verneverdige objekter.

Disse medlemmer viser til budsjettavtalen med regjeringspartiene, og slutter seg til regjeringspartienes budsjettforslag. Disse medlemmer henviser for øvrig til sitt alternative budsjett i den generelle hovedmerknaden.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, vil påpeke viktigheten av at kulturminnet Steinvikholm blir vedlikeholdt, uavhengig av om operadriften opprettholdes eller ikke. Steinvikholm er senmiddelalderens viktigste kulturminne i Norge. Borgen er en av Norges fire riksborger, reist av erkebiskop Olav Engelbrektsson 1524-1527, og er den første borgen som ble bygget i Norden for kanonfor-

svar. Ingen andre har beholdt så mye av sin opprinnelige form.

Flertallet er derfor glade for at Regjeringen har fulgt opp dette i forslaget til budsjett for 2003.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet forventer at Regjeringen også i kommende budsjetter setter av penger til videre restaurering av borgen.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti vil be om at

Kap. 1429 Riksantikvaren: Oversikt over de postene der partiene har avvikende forslag til bevilgning. Kapittelsummen inkluderer summen av alle poster under kapitlet. Tallet i parentes viser avviket i forhold til Regjeringens forslag (i 1000 kr)

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1	H, FrP og KrF	Ap	SV	Sp
1429		Riksantikvaren (jf. kap. 4429)	219 477	228 177	215 177	227 477	230 977
				(+8 700)	(-4 300)	(+8 000)	(+11 500)
	1	Driftsutgifter	73 790	73 790	70 790	73 790	73 790
	21	Spesielle driftsutgifter	27 150	25 850	25 850	27 150	27 150
				(-1 300)	(-1 300)		
	50 ny	Tilskudd til Samisk kulturminnearbeid	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
	72	Vern og sikring av fredete og bevaringsverdige kulturminner og kulturmiljøer	107 684	107 684	107 684	114 684	109 184
						(+7 000)	(+1 500)
	73	Brannsikring og beredskapstiltak	5 453	5 453	5 453	6 453	5 453
						(+1 000)	
	74 ny	Fartøyvern	0	10 000	0	0	10 000
				(+10 000)			(+10 000)
	75	Internasjonalt samarbeid	3 400	3 400	3 400	3 400	3 400

Kap. 4429 Riksantikvaren

Det budsjetteres med 4,029 mill. kroner på dette kapitlet for 2003, som er en økning på 3,9 pst. i forhold til 2002.

Kap. 1432 Norsk kulturminnefond

Det foreslås bevilget 6,500 mill. kroner på dette kapitlet for 2003, som er et nyopprettet kapittel. Norsk kulturminnefond ble opprettet etter Stortingets behandling av St.prp. nr. 63 (2001-2002), jf. Innst. S. nr. 255 (2001-2002).

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti er tilfreds med at det også utover kulturminnefondet er funnet rom for ytterligere satsing på tilskudd til kulturminner. Tilskuddsposten er økt med 3 mill. kroner i 2003. I 2002 ble posten styrket med til sammen 15 mill. kroner, dvs. 10 mill. kroner fra en satsing regjeringen Stoltenberg hadde lagt inn som egen post, og 5 mill. kroner i økning i Samarbeidsregjeringens budsjettforslag.

det innarbeides et grunnbeløp til vedlikehold av Steinvikholm i revidert budsjett, med tanke på en langsiktig støtte til dette i minimum fem år.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til det store behov for å ivareta de nasjonale tekniske og industrielle kulturminnene, samt behovet for å øke tilskuddene til såvel fartøyvern- sentrene som til konkrete restaureringsprosjekter for båter og skip, som f.eks. SDS Hansteen. Disse medlemmer styrker derfor denne posten med 7 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet og Senterpartiet har merket seg at avkastningen på 6,5 mill. kroner, skal kulturminnefondet bruke hele 1,5 mill. kroner til administrasjon.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet sier seg fornøyd med at Norsk kultuminnefond nå blir etablert. Det er imidlertid bare 5 mill. kroner til disposisjon for kulturminnetiltak første året. Dette er svært lite sett i forhold til utfordringene i kulturminnevernet.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti forutsetter at dette er etableringskostnader med sikte på å forvalte en langt større fremtidig avkastning, og at Regjeringen i fremtidige budsjett vil fremme forslag om å øke fondskapitalen betraktelig.

Disse medlemmer ber Regjeringen komme tilbake i revidert nasjonalbudsjett med en sak om styrking av kulturminnefondet.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet foreslår at kap. 1432 post 1 reduseres med 0,5 mill. kroner og at post 50 økes med 0,5 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti mener det er nødvendig å øke de direkte tilskuddene på dette kapitlet, slik at det er mulig å opprettholde et visst nivå på arbeidet med å sikre viktige kulturminner. Disse medlemmer øker derfor bevillingen med 13 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at Regjeringa foreslår å vente til revidert nasjonalbudsjett med å vurdere å øke kapitalen i Norsk kulturminnefond. Dette medlem ønsker å bygge opp kulturminnefondet til å bli en viktig aktør i kulturminnevernet og foreslår å øke fondskapitalen med 200 mill. kroner allerede fra nyttår. En raskere oppbygging av kapitalen i fondet, slik dette medlem foreslår, vil gi den nye organisasjonen mer penger til vernearbeid på et tidligere tidspunkt.

Kap. 1432 Norsk kulturminnefond: Oversikt over de postene der partiene har avvikende forslag til bevilgning. Kapittelsummen inkluderer summen av alle poster under kapitlet. Tallet i parentes viser avviket i forhold til Regjeringens forslag (i 1000 kr)

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1	H , FrP og KrF	Ap	SV	Sp
1432		Norsk kulturminnefond (jf. kap. 4432)	6 500	6 500	6 500	19 500 (+13 000)	6 500
	1	Driftsutgifter	1 500	1 500	1 000	2 500 (- 500) (+1 000)	1 500
	50	Til disposisjon for kulturminnetiltak	5 000	5 000	5 500	17 000 (+500) (+12 000)	5 000

Kap. 4432 Norsk kulturminnefond

Det budsjetteres med 6,500 mill. kroner på dette kapitlet for 2003, som er et nyopprettet kapittel.

Kap. 1441 Statens forurensningstilsyn

Det foreslås bevilget 605,744 mill. kroner på dette kapitlet for 2003, som er en reduksjon på 1,2 pst. i forhold til 2002.

Post 1 Driftsutgifter foreslås redusert med 8,191 mill. kroner som følge av at ansvaret for Statens beredskap for akutt forurensning er overført til Kystverket. Ny post 21 Spesielle driftsutgifter skal dekke utgifter SFT kan få ved å måtte fjerne spesielle typer avfall. Post 73 Tilskudd til biloppsamlingsystemet foreslås økt med 21,114 mill. kroner. Ny post 78 foreslås bevilget med 40 mill. kroner for å stimulere energiutnyttelse fra anlegg som sluttbehandler avfall.

Komiteen vil understreke prinsippet om at forurenser betaler. Det er likevel nødvendig med en styrket satsing på oppryddingstiltak som har som mål å rydde opp i forurensninger som medfører helseskader, alvorlig forurensning eller andre alvorlige miljølemper.

Komiteen viser til det arbeidet som pågår i forbindelse med implementering av EUs rammedirektiv for vann, og finner det nødvendig å påpeke at dette er krevene og at ressursen må sikres slik at SFT har den nødvendige kompetanse. Komiteen ber Regjeringen å orientere om dette arbeidet i forbindelse med revidert budsjett, eventuelt også vurdere om det er nødvendig med å tilføre ytterligere midler for å sikre implementeringen.

Komiteen ser positivt på at innsatsen i oppryddingen i PCB- og tungmetall-forurensningen styrkes, men ber om at innsatsen økes ytterligere i kommende bud-

sjetter i tråd med SFTs anslag og strategiplaner for oppryddingsarbeidet.

Komiteen viser til at Riksrevisjonen ved en regnefeil skapte usikkerhet ved SFTs faktiske innsats på dette området, men konstaterer at denne feilen nå er rettet opp.

Komiteen viser til at PCB er en av våre farligste miljøgifter. Utslipp av PCB ble forbudt i 1980. Likevel er det fortsatt PCB i bl.a. sedimenter i fjordbunner, havner og fyllinger. I dag er det vanlig å finne høye konsentrasjoner av én eller flere miljøgifter i bunnsedimentene i nærheten av større befolkningskonsentrasjoner og betydelig industrivirksomhet. Forurensede sedimenter og fortsatte tilførsler fra kilder på land, gjør at fisk og skaldyr mange steder inneholder så høye konsentrasjoner av miljøgifter (bl.a. PCB) at myndighetene fraråder folk å spise denne sjømaten. I et tjuetalls fjorder og havnebassenger er det funnet meget høye PCB-nivåer i sedimentene.

Komiteen viser til at oppryddingen av forurenset sjøbunn er svært kostnadskrevene. I en strategirapport fra 2000 anslår SFT at arbeidet med å rydde opp i forurenset sjøbunn i fjordene i Norge vil koste om lag 25 mrd. kroner. SFT arbeider med pilotprosjektet og samler underlag og erfaring for å lede og samordne dette oppryddingsarbeidet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, foreslår at det settes av 5 mill. kroner utover Regjeringens forslag i post 39 Oppryddingstiltak for å rydde opp i gamle PCB-synder.

Flertallet viser til budsjettavtalen mellom regjeringspartienes og Fremskrittspartiets medlemmer i energi- og miljøkomiteen, hvor det er foreslått å redusere post 1 Driftsutgifter med 1,3 mill. kroner for å

skape rom for de prioriterte satsingene på PCB-oppryddning og gyrobekjempelse. Denne posten vil med dette utgjøre 182 962 000 kroner.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti vil ha handlekraft i oppryddingen etter gamle miljøsynder. Miljøgifter representerer et betydelig forurensningsproblem i norske fjordområder. Utslipp fra industri, annen næringsvirksomhet og husholdning har gjennom mange tiår blitt avsatt på sjøbunnen. Regjeringen foreslår å bevilge 45 mill. kroner, samt en bestillingsfullmakt på 20 mill. kroner til opprydding av gammel PCB-forurensning. Disse medlemmer påpeker at med et slikt tempo i oppryddingen vil det gå mange tiår før norske fjorder er fri for PCB. Disse medlemmer vil prioritere denne opprydding sterkere.

Disse medlemmer vil derfor for 2003 sette av 100 mill. kroner utover det Regjeringen har gjort til opprydding av miljøgiften PCB på post 50 under kap. 1441. Arbeidet med oppryddingen ledes av Statens forurensningstilsyn, som har laget en prioriteringsliste over forurensede fjorder og havneområder. Økningen for 2003 foreslås fordelt på allerede identifiserte sentrale, fylkesvise og kommunale oppryddingsprosjekter og pilotprosjekter. Bevilgningen for 2003 må anses som et første trinn i en offensiv opptrappingsplan i tilskuddene som kan sørge for at oppryddingen skjer så raskt og effektivt som mulig. Disse medlemmer viser til Miljøverndepartementets brev til komiteen av 3. desember 2002 hvor det listes opp en rekke punkter som kan forseres for å påvirke fremdriften i arbeidet. Regjeringen erkjenner i dette brevet at det vil være et økende statlig budsjettbehov i årene fremover. Med henvisning til at Riksrevisjonen stiller spørsmål ved om det er realistisk å nå målet om opprydding av de mest forurensede områdene innen 2005. Disse medlemmer minner om at de politiske målsettingene for opprydding av forurenset grunn er endret flere ganger, og at tidsfristen satt i 1992 om gjennomføring 2000 måtte utsettes til 2005.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti mener det bør iverksettes en opptrappingsplan for opprydding og oppfordrer Stortinget til å vise miljømessig handlekraft for å rydde opp i gamle miljøsynder.

Disse medlemmer ønsker en slik opptrappingsplan og fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen i løpet av 2003 presentere en opptrappingsplan som gjør det realistisk å innenfor en 10-årsperiode å fjerne PCB- og tungmetallholdige sedimenter fra norske havner og fjorder."

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet viser til at klimagassene hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK) allerede er avgiftsbelagt for å redusere utslippene og gi incentiv til overgang til mer miljø-

vennlige alternativer. For å stimulere til ytterligere reduksjon, mener flertallet at det bør innføres en ny refusjonsordning for innsamling og resirkulering av disse stoffene. En slik ordning vil utgjøre om lag 4 mill. kroner årlig, og bør dekkes innen post 76 Refusjonsordninger - som allerede inneholder refusjonsordninger for smøreolje og trikloretan. Erfaringene fra tidligere år viser at det er rom for den omtalte refusjonsordningen for HFK og PFK uten at bevilgningene på posten økes.

Det er store globale utfordringer knyttet til det høye uttaket av naturressurser. Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet mener avfallshåndtering etter avfallshierarkiet er det mest miljøvennlige og bestemmende for avfallshåndteringen, som bør ha som overordnet mål at den totale avfallsmengden generelt skal reduseres. Avfallshierarkiet bør være som følger:

- a) Hindre at avfall oppstår
- b) Ombruk
- c) Materialgjenvinning
- d) Energiutnyttelse
- e) Forsvarlig behandling av restavfall

Disse medlemmer mener at en bærekraftig og langsiktig avfallspolitikk bedre oppnås ved for eksempel å skjerpe grenseverdiene for utslipp i tråd med den teknologiske utviklingen. Og ved å sørge for lavere totale utslipp fra forbrenning ved å mer aktivt styre avfallet bort fra denne behandlingsformen.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet mener det er behov for en mer aktiv politikk når det gjelder materialgjenvinning. Disse medlemmer viser til svarbrev fra miljøvernminister Børge Brende datert 28. november 2002, der det fremkommer at det årlig oppstår 110 000 tonn klesavfall. Samtidig er klesavfall en ressurs som bl.a. kan brukes til produksjon av miljøvennlig isolasjon. Disse medlemmer viser til at SFT innen 1. mars 2003 skal legge frem en strategi for behandling av alt nedbrytbart avfall. Disse medlemmer ber om at departementet kommer tilbake med konkrete forslag om materialgjenvinning i oppfølgingen av denne strategien.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti understreker at det må tilstrebes en avfallspolitikk der ombruk og gjenvinning er det primære, forbrenning det sekundære, mens deponering må være det siste alternativet for behandling av avfall.

Disse medlemmer understreker at avgasser fra avfallsdeponier står for ca. 7 pst. av de samlede klimagassutslippene i Norge, og at det er et viktig mål å få redusert disse. Disse medlemmer viser til at Regjeringen i St.meld. nr. 15 (2001-2002) - tilleggs-meldingen til klimameldingen - gikk inn for å redusere utslippene av klimagasser, bl.a. ved å legge opp til økt

bruk av avfall som energikilde til erstatning for fossilt brensel. Spillvarme fra forbrenningsanlegg, deponi-gass m.m. er videre viktige energikilder i den miljøvennlige omleggingen av energiforsyningen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil arbeide for en rasjonell, miljøvennlig og effektiv håndtering av avfall fra husholdninger og bedrifter. Disse medlemmer mener at avfall i størst mulig grad bør brennes i moderne forbrenningsanlegg der varmen nyttiggjøres til oppvarming av vann, til fjernvarme eller til elektrisitetsproduksjon.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet understreker at i prinsippet skal intet våtorganisk avfall forbrennes fordi energimengden for det første er liten, og at store mengder fosfor brukes i kunstgjødsel. Dette er næringsstoffer som bør tilbakeføres til naturen. Matjorda begynner allerede å bli utarmet og innholdet av organisk materiale og næringsstoffer i matjorda er synkende.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen å avstå fra å gjennomføre den foreslåtte endringen i sluttbehandlingsavgiften for avfall, men komme tilbake til saken i forbindelse med Revidert budsjett for 2003."

Disse medlemmer ønsker at Regjeringen kommer tilbake til saken i forbindelse med revidert budsjett med forslag til en plan for nasjonal styring og planlegging knyttet til etablering og bruk av forbrenningsanlegg samt tiltak for at intet våtorganisk avfall forbrennes. Disse medlemmer understreker at avfallsbehandlingen må tilstrebe et avfallshierarki der ombruk og gjenvinning er det primære, forbrenning det sekundære, mens deponering må være det siste alternativ for behandling av avfall. Forbrenningsanlegg bør kun ha en begrenset plass i avfallsbildet.

Disse medlemmer understreker at utnyttelse av metangass til energiformål fra eksisterende avfallsdeponier er positivt i et energi- og miljøperspektiv, og at det bør stimuleres til økt utnyttelse av dette.

Disse medlemmer anser ikke at den foreslåtte endringen for å bidra til at avfallsforbrenning vil få en begrenset rolle og ikke konkurrere med ombruk og gjenvinning.

Disse medlemmer mener at den foreslåtte endringen i sluttbehandlingsavgiften ikke forebygger mot mulig overetablering av forbrenningsanlegg, tvert imot.

Endringsforslaget vil føre til mer søppelforbrenning i Norge. Et tilskudd til energiproduksjon vil ha samme effekten. Dette er ikke gunstig i et miljøperspektiv. Hensikten med en avgift på forbrenning bør være å styre avfallet unna denne behandlingsformen og mot avfallsreduksjon, ombruk og materialgjenvinning. En for omfattende avfallsforbrenning vil kunne være til hinder for å nå hovedmålet om avfallsreduksjon og for

materialgjenvinning. Det er derfor viktig med klare rammebetingelser, som forebygger mot mulig overetablering av forbrenningsanlegg.

Den foreslåtte endringen i sluttbehandlingsavgiften på avfall strider etter disse medlemmers oppfatning mot en bærekraftig og langsiktig avfallspolitikk.

Disse medlemmer viser til at med den foreslåtte avgiften vil det gis et incentiv til fram å brenne store mengder avfall, bare det gir lite utslipp per mengde. Gevinsten ved rensing av utslipp kan følgelig bli motvirket og utslippene kan til og med økes ved økt omfang av forbrenning.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet viser til at energi- og miljøkomiteen om kort tid skal behandle Ot.prp. nr. 87 (2001-2002) om forurensningsloven. Det vil derfor være rett å utsette dette nå. Hele sluttbehandlingsregimet må sees i sammenheng med foreslåtte endringer i forurensningsloven.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti viser også til at Regjeringens forslag til endringer i sluttbehandlingsavgiften medfører større samsvar mellom avgiften og miljøkostnadene knyttet til sluttbehandling av avfall, samtidig som tilskuddet til utnyttelse av energi fra sluttbehandlingsanlegg vil stimulere til energiutnyttelse fra avfall. Begge disse endringene er således i tråd med det finanskomiteen ba om i Budsjett-innst. S. nr. 1 (2000-2001).

Disse medlemmer har merket seg at tilskuddsordningen blir notifisert til ESA, og at Regjeringen derfor tar forbehold om ESAs godkjenning. Disse medlemmer forutsetter at ordningen er vurdert å være i samsvar med EØS-regelverket.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet er enig i at det er behov for en omlegging av avgiften for sluttbehandling av restavfall som benyttes til energigjenvinning, da dagens avgiftssystem er et hinder for etablering av anlegg som vil være både økonomisk og miljømessig fornuftige.

Disse medlemmer viser til at det er reist flere innvendinger mot den ordningen Regjeringen har lagt fram. Ordningen krever blant annet godkjenning av ESA, og den foreslåtte ordningen fjerner ikke forskjellen mellom kommunale forbrenningsanlegg og industriens forbrenningsanlegg, en forskjellsbehandling som ESA vurderer å åpne sak mot Norge i forhold til.

Disse medlemmer viser videre til at en ordning med avgift på utslipp, kombinert med tilskudd for produsert energi er administrativt mer krevende enn en ordning hvor avgiften pr. tonn restavfall som forbrennes, avtrappes etter energigjenvinningsgrad, jf. forslaget i Dokument nr. 8:68 (2001-2002). Disse medlemmer mener en slik ordning ville være enklere å praktisere, den vil fjerne forskjellsbehandlingen mellom kommunale anlegg og tilsvarende anlegg i industribedrifter, samt at den ikke vil trenge godkjenning fra ESA.

På bakgrunn av at forslaget i Dokument nr. 8:68 (2001-2002) ikke fikk tilslutning fra et flertall i Stortinget, vil disse medlemmer slutte seg til Regjeringens forslag nå, slik at en omlegging av dagens ordning ikke forsinkes ytterligere.

Disse medlemmer er enig i at avgiftssystemet for deponier også bør utformes slik at det inneholder incitament for energiutnyttelse av metangass fra eksisterende deponier som tilfredsstillende krav om sivevannsoppsamling og metangassuttak, slik at det blir økonomisk grunnlag for å etablere slike anlegg, og derved redusere utslippet av klimagasser og utnytte mulighetene for energigjenvinning.

Disse medlemmer vil understreke at det må foretas en konkret risikovurdering av utslipp av sivevann fra anlegg som ikke oppfyller kravet om dobbelt bunn- og sidetetting slik at anlegg med tilfredsstillende tetting kan komme inn under laveste avgiftssats.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet har som målsetting å sikre en raskere utskifting av den norske bilparken, noe som vil medføre nye og sikrere biler som også forurenser mindre. Disse medlemmer viser til at Fremskrittspartiet flere ganger har foreslått å heve vrakpanten for bilvrak fra 1 500 kroner til 3 000 kroner, og har som målsetting de neste årene å få vrakpanten til 6 000 kroner pr. vrak.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fremme en sak med det formål å øke utskiftningsstakten av den norske bilparken."

Disse medlemmer viser til budsjettavtalen med regjeringspartiene, og slutter seg til Regjeringens budsjettforslag. Disse medlemmer henviser for øvrig til sitt alternative budsjett i den generelle hovedmerknaden.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, viser til at aksjon Jærvassdrag så langt har ført til gode resultater i form av reduserte næringsutslipp til vann og vassdrag, og at det er nødvendig å bevilge mer penger til dette formålet. Derfor vil flertallet øke post 65 Tilskudd til helhetlig vannforvaltning med 1 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet foreslår å øke tilskuddet til helhetlig vannforvaltning med 3 mill. kroner. Disse midlene er ment for de konkrete prosjektene i Jærvassdraget, Halden og Vannsjø i Østfold. Disse medlemmer reduserer post 1 Driftsmidler med 11,3 mill. kroner, og kap. 1441 bevilges med i alt 557,444 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet registrerer at Regjeringa ikke vil bidra til Aksjon Jærvassdrag i 2003, på tross av at forurensning av vassdrag er et betydelig miljøproblem i dette området. "Aksjon Jærvassdrag" har vært et foregangsprosjekt som har hatt som mål å bedre vannkvaliteten i vassdragene på Jæren. Disse medlemmer vil støtte aksjonens viktige arbeid videre, og bevilger 1 mill. kroner øremerket dette prosjektet.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet kan ikke se at det er satt av midler til å sette fokus på at 2003 er FN's vannår, og mener dette er nødvendig. Forurensning av vassdrag forårsaker store problemer flere steder i Norge, som f.eks. Halden, Hobøl/Vannsjø- og i Jærvassdragene. Å ta et krafttak i forbindelse med vannåret er derfor på sin plass.

Kap. 1441 Statens forurensningstilsyn: Oversikt over de postene der partiene har avvikende forslag til bevilgning. Kapittelsummen inkluderer summen av alle poster under kapitlet. Tallet i parentes viser avviket i forhold til Regjeringens forslag (i 1000 kr)

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1	H, FrP og KrF	Ap	SV	Sp
1441		Statens forurensningstilsyn (jf. kap. 4441)	605 744	611 444	557 444	720 774	566 744
				(+4 700)	(-8 300)	(+115 000)	(-39 000)
	1	Driftsutgifter	184 262	182 962	172 962	184 262	184 262
				(-1 300)	(-11 300)		
	21 ny	Spesielle driftsutgifter	450	450	450	450	450
	39	Opprydningstiltak	45 880	50 880	45 880	190 880	45 880
				(+5 000)		(+145 000)	
	65	Tilskudd til helhetlig vannforvaltning	3 000	4 000	6 000	13 000	4 000
				(+1 000)	(+3 000)	(+10 000)	(+1 000)
	73	Tilskudd til biloppsamlingssystemet	118 900	118 900	118 900	118 900	118 900
	75	Utbetaling av pant for bilvrak	151 252	151 252	151 252	151 252	151 252
	76	Refusjonsordninger	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
	77	Tilskudd til innsamling av PCB- holdige isolerglassruter	12 000	12 000	12 000	12 000	12 000
	78 ny	Tilskudd til energiutnyttelse fra avgifts- pliktige sluttbehandlingsanlegg for avfall	40 000	40 000	40 000	0	0
						(-40 000)	(-40 000)

Kap. 4441 Statens forurensningstilsyn

Det budsjetteres med 55,146 mill. kroner på dette kapitlet for 2003, som er en reduksjon på 1 pst. i forhold til 2002.

Tidligere post 2 Inntekter, SFTs beredskaps- og kontrollavdeling i Horten, er overført til Kystverket, Fiskeridepartementet, jf. kap. 4062.

Kap. 1444 Produktregisteret

Det foreslås bevilget 14,640 mill. kroner på dette kapitlet for 2003, som er en økning på 19,9 pst. i forhold til 2002.

Post 1 Driftsutgifter foreslås styrket med 2 mill. kroner til elektronisk innmelding av informasjon til registeret.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti er tilfreds med at Produktregisterets bevilgning øker med 2 mill. kroner for å sikre effektive, elektroniske systemer for innmelding av helse- og miljøfarlige stoffer.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at komiteen har Ot.prp. nr. 116 (2001-2002) til behandling, og vil komme tilbake til spørsmål knyttet til miljøinformasjon i forbindelse med dette.

Kap. 1444 Produktregisteret: Oversikt over de postene der partiene har avvikende forslag til bevilgning. Kapittelsummen inkluderer summen av alle poster under kapitlet. Tallet i parentes viser avviket i forhold til Regjeringens forslag (i 1000 kr)

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1	H, FrP og KrF	Ap	SV	Sp
1444		Produktregisteret	14 640	14 640	13 640	15 640	14 640
	1	Driftsutgifter	14 640	14 640	(-1 000) 13 640	(+1 000) 15 640	14 640
					(-1 000)	(+1000)	

Kap. 1465 Statens kjøp av tjenester i Statens kartverk

Det foreslås bevilget 349,254 mill. kroner på dette kapitlet for 2003, som er en økning på 3,3 pst. i forhold til 2002.

Komiteen viser til at hovedoppgaven for Statens kartverk er å bygge og vedlikeholde en nasjonal geografisk infrastruktur og legge til rette for enkel og effektiv tilgang til kart og karttjenester. Det må være et mål at kartverket må ligge i forkant av den fornying som skjer i offentlig sektor. Dette vil kreve omstillinger i kartverkets organisasjon og omfattende arbeid med tilrettelegging av digitale data som er tilpasset den stadig raskere teknologiske utviklingen.

Komiteen viser til at både offentlige institusjoner og næringslivet tilkjenner et økende behov for lett tilgjengelig og standardisert digital informasjon, og det er generelt ventet en sterk økning av samfunnets krav til stedfestet informasjon i årene som kommer. En godt utbygd infrastruktur for geodata vil bidra til effektiv-

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til at Stortinget behandler ratifisering av Århus-konvensjonen, og at komiteen har en ny lov om retten til miljøinformasjon til behandling. På spørsmål fra Sosialistisk Venstrepartis finansfraksjon om Miljøverndepartementet mener at man i budsjettet i tilstrekkelig grad har tatt høyde for den nye miljøinformasjonsloven, svarer departementet (17. oktober 2002) at forslaget ikke er "antatt å medføre vesentlige økonomiske konsekvenser". Retten til miljøinformasjon vil berøre retten til informasjon om produkter egenskaper og innhold, herunder også helse- og miljøfarlige kjemikalier.

Disse medlemmer vil med utgangspunkt i Innst. S. nr. 21 (2002-2003) fra kontroll- og konstitusjonskomiteen om Riksrevisjonens undersøkelse av myndighetenes kontroll med helse- og miljøfarlige kjemikalier og forslaget til ny lov om retten til miljøinformasjon, sette spørsmålstegn ved om det er avsatt tilstrekkelig med midler for å skaffe den nødvendige oversikten over kjemikaliebruken i inngår i faste bearbejdede produkter som Produktregisteret bidrar til, samt bidra til at dette er informasjon som allmennheten får tilgang til, jf. lovens foreslåtte formålsparagraf.

sering av offentlig forvaltning og privat sektor, en sikrere ferdsel samt økt verdiskapning i samfunnet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at ved behandlingen av statsbudsjettet for 2002 ble Statens kartverk kuttet med 38 mill. kroner til 338 mill. kroner.

Flertallet viser til at kuttet i sin helhet rammet landkartleggingen fordi den forserte sjøkartleggingen av norskekysten skulle skjermes. Men kuttet rammet også den private GIS-bransjen som er avhengig av oppdrag fra Kartverket. Flertallet viser til at under budsjettbehandlingen for 2002 ba et flertall bestående av Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet om at situasjonen til Statens Kartverk ble gjennomgått i forbindelse med revidert statsbudsjett 2002. Det ble derfor plussset på 20 mill. kroner til kartverket i revidert nasjonalbudsjett.

Flertallet viser til at Stortinget den gangen understreket at det var viktig å tilføre karverket økte midler for å opprettholde produksjonen av et landsdekkende digitalt kartgrunnlag, en produksjon som i stor grad skjer gjennom samfinansiering med kommuner og andre statlige etater (geovekstsamarbeidet).

Flertallet viser til at i statsbudsjettet for 2003 er påplussingen fra revidert ikke videreført. Nivået er lagt på det samme som fjorårets bevilgning, 338 mill. kroner pluss 11 mill. kroner i kompensasjon for økninger i faste kostnader. Også i 2003 skal sjøkartleggingen skjermes.

Flertallet mener at med et slikt kutt vil det gå mange år før Norge vil få et fullstendig moderne digitalt kartgrunnlag for landområdene. De opprinnelige planene var at mesteparten skulle være på plass i 2006.

Flertallet viser til Budsjett-innst. S. nr. 9 (2001-2002), hvor et flertall bestående av Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet skriver:

"Flertallet ber på denne bakgrunn Regjeringen komme tilbake til Stortinget med en egen melding om kart og geodata."

Flertallet konstaterer at dette ikke er fulgt opp av Regjeringen. Flertallet viser til brev fra statsråden til komiteen 14. november 2002, der det fremgår at Regjeringen ikke vil følge opp flertallets krav.

Flertallet viser til at Statens kartverk og bransjen er inne i en omfattende omstillingsfase organisatorisk og oppgavemessig. Derfor mener flertallet at det er nødvendig med en egen stortingsmelding for å få en grundig gjennomgang mht. Statens kartverks fremtidige oppgaver, organisering og økonomi.

Med denne bakgrunn fremmer flertallet følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fremme en egen stortingsmelding om kart og geodata innen vårsesjonen

2003. Inntil en slik melding er fremmet for Stortinget, endres ikke Statens kartverks organisering og drift."

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at det i budsjettdebatten i fjor ble varslet at Regjeringen ville komme tilbake til Statens kartverks økonomi i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett. Det ble redegjort for Statens kartverks situasjon i St.prp. nr. 63 (2001-2002), og foreslått en påplussing på 20 mill. kroner til landkartlegging. Dette forslaget fikk Stortingets tilslutning.

Disse medlemmer viser også til at departementet i budsjettproposisjonen redegjør for kart- og geodapolitikken og omstillingsprosessen i Statens kartverk. Omstillingen vil innebære at organisasjonen innrettes mot å løse de høyest prioriterte oppgavene, en reduksjon i antall fylkeskartkontorer, overføring av tinglysingen til Statens kartverk, og justering av bemanningen på andre områder. Disse medlemmer legger til grunn at Statens kartverk med en slik omstilling kan løse sine prioriterte oppgaver innenfor gjeldende budsjetttrammer. Disse medlemmer er også tilfreds med at det legges opp til å holde den fremdriften som er satt for digital sjøkartlegging, og at det for å sikre fremdriften er lagt opp til en bestillingsfullmakt på 90 mill. kroner.

Disse medlemmer viser også til at departementet vurderer å skille ut de markedsrettede aktivitetene i Statens kartverk i en egen enhet, og at en rapport om statens prispolitikk for geodata vil foreligge før nyttår. Disse medlemmer understreker at Regjeringen vil holde Stortinget orientert om resultatet av omstillingene i Statens kartverk, og ser på den bakgrunn ikke behov for en egen stortingsmelding om kart og geodata.

Komiteens medlem fra Senterpartiet foreslår å øke bevilgningen på post 21 Betaling for statsoppdraget med 20 mill. kroner.

Kap. 1465 Statens kjøp av tjenester i Statens kartverk: Oversikt over de postene der partiene har avvikende forslag til bevilgning. Kapittelsummen inkluderer summen av alle poster under kapitlet. Tallet i parentes viser avviket i forhold til Regjeringens forslag (i 1000 kr)

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1	H, FrP og KrF	Ap	SV	Sp
1465		Statens kjøp av tjenester i Statens kartverk	349 254	349 254	349 254	359 254	369 254
	21	Betaling for statsoppdraget	349 254	349 254	349 254	359 254 (+10 000)	369 254 (+20 000)

Kap. 2465 Statens kartverk

Det budsjetteres med 9,896 mill. kroner på dette kapitlet for 2003, som er tilsvarende saldert budsjett for 2002.

Kap. 2422 Statens miljøfond (unntatt post 90)

Det foreslås bevilget 0,850 mill. kroner på post 70 Rentestøtte under dette kapitlet for 2003, som er en reduksjon på 15 pst. i forhold til 2002.

Post 90 Statens miljøfond, lån, behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti, viser til Regjeringens forslag, og har for øvrig ingen merknader.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti synes det er beklagelig at Regjeringen

ikke ønsker å videreføre Statens Miljøfond, et fond som i sin tid ble opprettet med støtte fra samtlige politiske partier, med unntak av Fremskrittspartiet. Formålet med fondet har vært å sikre finansiering av prosjekter med positiv miljøeffekt som ikke ville blitt

finansiert utfra rent bedriftsøkonomiske kriterier. Disse medlemmer ser fortsatt dette behovet, og viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett hvor kap. 2422 er foreslått økt med 40 mill. kroner.

Kap. 2422 Statens miljøfond (unntatt post 90): Oversikt over de postene der partiene har avvikende forslag til bevilgning. Kapittelsummen inkluderer summen av de poster under kapitlet som komiteen har til behandling. Tallet i parentes viser avviket i forhold til Regjeringens forslag (i 1000 kr)

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1	H, FrP og KrF	Ap	SV	Sp
2422		Statens miljøfond	850	850	850	40 850	850
	70	Statens miljøfond, rentestøtte	850	850	850	40 850 (+40 000)	850

Kap. 5621 Statens miljøfond, renteinntekter

Det budsjetteres med 9,000 mill. kroner på dette kapitlet for 2003, som er en økning på 38,5 pst. i forhold til 2002.

Kap. 5621 Statens miljøfond, renteinntekter: Oversikt over de postene der partiene har avvikende forslag til bevilgning. Kapittelsummen inkluderer summen av alle poster under kapitlet. Tallet i parentes viser avviket i forhold til Regjeringens forslag (i 1000 kr)

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1	H, FrP og KrF	Ap	SV	Sp
5621		Statens miljøfond, renteinntekter	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000
	80	Renteinntekter	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000

3. FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 1

Rammeområde 12 (Olje og energi) I

På statsbudsjettet for 2003 bevilges under:

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
Utgifter				
1800		Olje- og energidepartementet		
	1	Driftsutgifter	88 000 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> ..	16 430 000	
	22	Beredskapslagre for drivstoff, <i>kan overføres</i>	21 000 000	
	70	Internasjonalisering av petroleumsvirk- somheten, <i>kan overføres</i>	8 000 000	
	71	Tilskudd til Norsk Oljemuseum	4 000 000	
	72	Investeringsfond for klimatiltak i Østersjøområdet	8 100 000	
1810		Oljedirektoratet (jf. kap. 4810)		
	1	Driftsutgifter	234 100 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	70 000 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlike- hold, <i>kan overføres</i>	6 500 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat (jf. kap. 4820 og 4829)		
	1	Driftsutgifter	215 400 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> ..	56 900 000	
	22	Sikrings- og miljøtiltak i vassdrag, <i>kan overføres</i>	54 850 000	
	23	Utbyggingsplaner for vindkraft i Norge	2 000 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlike- hold, <i>kan overføres</i>	6 000 000	
	70	Tilskudd til lokale el-forsyningsanlegg, <i>kan overføres</i>	2 000 000	
	73	Tilskudd til utjevning av overførings- tariffer, <i>kan overføres</i>	70 000 000	
	75	Tilskudd til sikringstiltak, <i>kan overføres</i>	2 600 000	
1825		Omlegging av energibruk og energiproduksjon		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> ..	6 000 000	
	50	Overføring til Energifondet	1 229 000 000	
	60	Nasjonal Agenda 21	300 000 000	
	70	Klimaforskning	886 500 000	
	71	Bioenergiselskap	500 000 000	
	72	Riksvegferger	200 000 000	
	73	Produksjonsstøtte til vindkraft	14 000 000	
1830		Energiforskning (jf. kap. 4829)		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> ..	15 500 000	
	50	Norges forskningsråd	880 000 000	
	70	Internasjonale samarbeids- og utviklingstiltak, <i>kan overføres</i>	9 200 000	
2440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (jf. kap. 5440)		
	22	Fjerningsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> .	30 000 000	
	30	Investeringer	13 181 000 000	
	50	Overføring til Statens petroleums- forsikringsfond	600 000 000	
2442		Disponering av innretninger på kontinentalsokkelen		
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	130 000 000	
2443		Petoro AS		
	70	Administrasjon	200 000 000	
2490		NVE Anlegg (jf. kap. 5490, 5491 og 5603)		
	24	Driftsresultat:		
	1	Driftsinntekter	-41 000 000	
	2	Driftsutgifter	38 000 000	
	3	Avskrivninger	4 800 000	
	4	Renter	1 800 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlike- hold, <i>kan overføres</i>	7 000 000	
		Totale utgifter		<u>19 057 680 000</u>

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
Inntekter				
4810		Oljedirektoratet (jf. kap. 1810)		
	1	Gebyr- og avgiftsinntekter	5 500 000	
	2	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet ...	32 000 000	
	3	Refusjon av tilsynsutgifter	59 500 000	
	4	Salg av undersøkelsesmateriale	2 500 000	
	6	Ymse inntekter	2 000 000	
	8	Inntekter barnehage	3 500 000	
4820		Norges vassdrags- og energidirektorat (jf. kap. 1820)		
	1	Gebyr- og avgiftsinntekter	19 600 000	
	2	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet ...	41 400 000	
	40	Sikrings- og miljøtiltak i vassdrag	12 000 000	
4829		Konsesjonsavgiftsfondet (jf. kap. 1820 og 1830)		
	50	Overføring fra fondet	132 600 000	
4860		Statsforetak under Olje- og energidepartementet		
	70	Garantiprovisjon, Statnett SF	30 000 000	
5440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (jf. kap. 2440)		
	24	Driftsresultat:		
		1 Driftsinntekter	96 700 000 000	
		2 Driftsutgifter	-18 000 000 000	
		4 Avskrivninger	-16 000 000 000	
		5 Renter	-6 500 000 000	
	30	Avskrivninger	16 000 000 000	
	80	Renter	6 500 000 000	
5490		NVE Anlegg (jf. kap. 2490)		
	1	Salg av utstyr mv.	1 200 000	
5608		Renter av lån til statsforetak under Olje- og energidepartementet		
	80	Renter, Statnett SF	52 000 000	
		Totale inntekter		<u>79 093 800 000</u>

II
Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2003 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1810 post 1	kap. 4810 post 6
kap. 1810 post 21	kap. 4810 post 2
kap. 1820 post 21	kap. 4820 post 2
kap. 1820 post 22	kap. 4820 post 40
kap. 2490 post 45	kap. 5490 post 1

III Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2003 kan gi tilsagn utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat	
	75	Tilskudd til sikringstiltak	2,5 mill. kroner
1825		Omlegging av energibruk og energiproduksjon	
	50	Overføring til energifondet	130,0 mill. kroner
	74	Naturgass	20,0 mill. kroner
1830		Energiforskning	
	50	Norges forskningsråd	33,0 mill. kroner

IV Fullmakt til å inngå forpliktelser utover gitt bevilgning

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2003 kan pådra seg forpliktelser utover gitte bevilgninger innenfor følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Ramme
1800		Olje- og energidepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	2,5 mill. kroner
2443		Petoro AS	
	70	Administrasjon	35,0 mill. kroner

V

Utbyggingsprosjekter på norsk kontinentalsokkel

Stortinget samtykker i at Kongen i 2003 kan godkjenne prosjekter på norsk kontinentalsokkel under følgende forutsetninger:

1. Prosjektet må ikke ha prinsipielle eller samfunnsmessige sider av betydning.
2. Øvre grense for de samlede investeringer pr. prosjekt utgjør 10 mrd. kroner.
3. Hvert enkelt prosjekt må vise akseptabel samfunnsøkonomisk lønnsomhet og være rimelig robust mot endringer i prisutviklingen for olje og naturgass.
4. Det må være bevilgningsmessig dekning for investeringene under kap. 2440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten.

VI

Overføring av eiendomsrett mot bruksrett

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2003 kan godkjenne overføring av eiendomsrett fra en rettighetshavergruppe hvor Petoro AS som forvalter av SDØE er en av rettighetshaverne, til en annen rettighetshavergruppe. Det forutsettes at Petoro AS som for-

valter av SDØE er sikret tilstrekkelig bruksrett. Denne fullmakt vil gjelde for de prosjekter hvor Kongen har fått fullmakt til å godkjenne plan for utbygging/anlegg og drift, samt ved mindre endringer for prosjekter hvor plan for utbygging/anlegg og drift allerede er godkjent. Fullmakten gis under forutsetning av at overføring av eiendomsrett ikke har prinsipielle eller samfunnsmessige sider av betydning.

VII

Overdragelse av andeler i utvinningstillatelser

Stortinget samtykker i at Kongen i 2003 kan godkjenne overdragelse av andeler for Petoro AS som forvalter av SDØE i utvinningstillatelser der det antas at samlede utvinnbare ressurser i forekomstene er mindre enn 10 mill. tonn oljeekvivalenter.

VIII

Opphevelse av generalforsamlingsklausulen

Stortinget samtykker i at generalforsamlingsklausulen skal kunne oppheves for gitte tillatelser og erstattes av en vetorett i tråd med konsesjonsdirektivet og petroleumsforskriften § 12, dersom rettighetshaverne skulle ønske dette. Olje- og energidepartementet skal i så fall godkjenne dette i hvert enkelt tilfelle.

Forslag fra Arbeiderpartiet:*Forslag 2***Rammeområde 13****(Miljø)****I**

På statsbudsjettet for 2003 bevilges under:

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
Utgifter				
1400		Miljøverndepartementet (jf. kap. 4400)		
	1	Driftsutgifter	148 841 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	61 628 000	
	60	Tilskudd til lokalt miljøvern, <i>kan overføres</i>	5 000 000	
	61	Yttersjø gård	3 700 000	
	70	Grunnstøtte til frivillige miljøvern- organisasjoner	35 050 000	
	71	Internasjonale organisasjoner	33 335 000	
	72	Miljøverntiltak i nordområdene, <i>kan overføres</i>	8 000 000	
	73	Tilskudd til kompetanseformidling og informasjon om miljøvennlig produk- sjon og forbruk, <i>kan overføres</i>	38 425 000	
	74	Tilskudd til AMAP, <i>kan overføres</i>	2 200 000	
	75	Miljøvennlig byutvikling, <i>kan overføres</i>	4 000 000	
	76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak, <i>kan overføres</i>	5 371 000	
	78	Miljøtiltak i nikkerverkene på Kola, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	109 800 000	
1410		Miljøvernforskning (jf. kap. 4410)		
	21	Miljøovervåking og miljødata	90 157 000	
	50	Basisbevilgninger til miljøforsknings- instituttene	92 586 000	
	51	Forskningsprogrammer m.m.	130 818 000	
	52	Rekutteringsstipend til kvinnelige miljøvernforskere	1 200 000	
	53	Internasjonalt miljøvernforsknings- samarbeid	5 000 000	
	60	Kommunal overvåking og kartlegging av biologisk mangfold, <i>kan overføres</i>	6 000 000	
	70	Nasjonale oppgaver ved miljø- forskningsinstituttene	18 151 000	
1425		Vilt- og fisketiltak (jf. kap. 4425)		
	1	Driftsutgifter	25 365 000	
	61	Tilskudd til kommunale vilttiltak, <i>kan overføres</i>	5 500 000	
	70	Tilskudd til fiskeformål, <i>kan overføres</i>	5 000 000	
	71	Tilskudd til viltformål, <i>kan overføres</i> ..	25 645 000	
1426		Statens naturoppsyn (jf. kap. 4426)		
	1	Driftsutgifter	48 200 000	
	30	Tiltak i nasjonalparkene, <i>kan overføres</i> ..	7 791 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
	31	Tiltak i naturvern-, kulturlandskap- og friluftsområder, <i>kan overføres</i>	16 971 000	
	32	Skjærgårdsparker mv., <i>kan overføres</i> ...	16 195 000	
	70	Tilskudd til naturoppsyn, <i>kan overføres</i>	500 000	
1427		Direktoratet for naturforvaltning (jf. kap. 4427)		
	1	Driftsutgifter	69 371 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	34 139 000	
	30	Statlige erverv, båndlegging av friluftsområder, <i>kan overføres</i>	33 905 000	
	32	Statlige erverv, fylkesvise verneplaner, <i>kan overføres</i>	19 450 000	
	33	Statlige erverv, barskogvern, <i>kan overføres</i>	110 295 000	
	34	Statlige erverv, nasjonalparker, <i>kan overføres</i>	2 100 000	
	70	Tilskudd til kalking og lokale fiskeformål, <i>kan overføres</i>	98 200 000	
	72	Erstatninger for rovviltskader, <i>overslagsbevilgning</i>	81 365 000	
	73	Forebyggende tiltak mot rovviltskader og omstillingstiltak, <i>kan overføres</i>	37 000 000	
	74	Tilskudd til friluftslivstiltak, <i>kan overføres</i>	12 670 000	
	75	Internasjonale avtaler og medlemskap .	1 010 000	
	77	Tilskudd til naturinformasjonssentra, <i>kan overføres</i>	8 400 000	
	78	Friluftsrådenes landsforbund og interkommunale friluftsråd, <i>kan overføres</i> ..	5 300 000	
1429		Riksantikvaren (jf. kap. 4429)		
	1	Driftsutgifter	70 790 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under postene 72 og 73</i>	25 850 000	
	50	Tilskudd til Samisk kulturminnearbeid	2 000 000	
	72	Vern og sikring av fredete og bevaringsverdige kulturminner og kulturmiljøer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	107 684 000	
	73	Brannsikring og beredskapstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	5 453 000	
	75	Internasjonalt samarbeid, <i>kan overføres</i>	3 400 000	
1432		Norsk kulturminnefond (jf. kap. 4432)		
	1	Driftsutgifter	1 000 000	
	50	Til disposisjon for kulturminnetiltak ...	5 500 000	
1441		Statens forurensningstilsyn (jf. kap. 4441)		
	1	Driftsutgifter	172 962 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	450 000	
	39	Opprydningstiltak, <i>kan overføres</i>	45 880 000	
	65	Tilskudd til helhetlig vannforvaltning, <i>kan overføres</i>	5 000 000	
	73	Tilskudd til biloppsamlingsystemet ...	118 900 000	
	75	Utbetaling av pant for bilvrak, <i>overslagsbevilgning</i>	151 252 000	
	76	Refusjonsordninger	50 000 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
	77	Tilskudd til innsamling av PCB-holdige isolerglassruter, <i>kan overføres</i>	12 000 000	
	78	Tilskudd til energiutnyttelse fra avgifts- pliktige sluttbehandlingsanlegg for avfall, <i>kan overføres</i>	40 000 000	
1444		Produktregisteret		
	1	Driftsutgifter	13 640 000	
1465		Statens kjøp av tjenester i Statens kartverk		
	21	Betaling for statsoppdraget, <i>kan overføres</i>	349 254 000	
2422		Statens miljøfond		
	70	Statens miljøfond, rentestøtte	850 000	
2465		Statens kartverk (jf. kap. 5491 og 5603)		
	24	Driftsresultat:		
		1 Driftsinntekter	-564 254 000	
		2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> ...	543 464 000	
		3 Avskrivninger	13 500 000	
		4 Renter av statens kapital	3 290 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlike- hold, <i>kan overføres</i>	-4 000 000	
		Totale utgifter	13 896 000	2 655 395 000
Inntekter				
4400		Miljøverndepartementet (jf. kap. 1400)		
	2	Ymse inntekter	87 000	
	3	Refusjon fra UD	600 000	
	21	Oppdragsinntekter	688 000	
4410		Miljøvernforskning (jf. kap. 1410)		
	50	Refusjon av diverse fond	4 000 000	
4425		Refusjoner fra Viltfondet og Statens fiskefond (jf. kap. 1425)		
	51	Refusjoner fra Viltfondet	48 510 000	
	52	Refusjoner fra Statens fiskefond	13 000 000	
4426		Statens naturoppsyn (jf. kap. 1426)		
	1	Ymse inntekter	110 000	
4427		Direktoratet for naturforvaltning (jf. kap. 1427)		
	1	Ymse inntekter	7 273 000	
	9	Internasjonale oppdrag	1 766 000	
	54	Gebyrer	2 300 000	
4429		Riksantikvaren (jf. kap. 1429)		
	2	Refusjon og diverse inntekter	1 874 000	
	9	Internasjonale oppdrag	2 155 000	
4432		Norsk kulturminnefond (jf. kap. 1432)		
	80	Avkastning fra Norsk kulturminnefond	6 500 000	
4441		Statens forurensningstilsyn (jf. kap. 1441)		
	1	Refusjon av kontrollutgifter	6 788 000	
	4	Gebyrer	12 559 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
	5	Leieinntekter	857 000	
	8	Inntekter fra salg av bilvrak	30 595 000	
	9	Internasjonale oppdrag	4 347 000	
5621		Statens miljøfond, renteinntekter		
	80	Renteinntekter	9 000 000	
		Totale inntekter		153 009 000

II Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Miljøverndepartementet i 2003 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1400 post 1	kap. 4400 post 2
kap. 1400 post 21	kap. 4400 post 21
kap. 1427 post 1	kap. 4427 post 1
kap. 1427 post 21	kap. 4427 postene 9 og 54
kap. 1429 post 1	kap. 4429 postene 2 og 9
kap. 1441 post 1	kap. 4441 postene 4 og 9

2. overskride bevilgningen under kap. 2465 Statens kartverk post 45 Større anskaffelser og vedlikehold, med et beløp som tilsvarende regnskapsførte inntekter fra salg av anleggsmidler under kap. 5465 Statens kartverk post 49 Salg av anleggsmidler. Ubenyttede inntekter fra slikt salg kan tas med ved beregning av overført beløp.
3. overskride bevilgningen under kap. 1427 Direktoratet for naturforvaltning post 33 Statlige erverv, barskogvern, med et beløp som tilsvarende regnskapsførte inntekter fra salg av makeskiftearealer under kap. 4427 Direktoratet for naturforvaltning post 40 Inntekter fra salg av makeskiftearealer. Ubenyttede merinntekter fra salg av makeskiftearealer kan tas med ved beregning av overført beløp.

III Fullmakt til overskridelser

Stortinget samtykker i at Miljøverndepartementet i 2003 kan avvike driftsbudsjettet til Statens kartverk mot dekning av reguleringsfondet.

VI Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Miljøverndepartementet i 2003 kan foreta bestillinger:

1. av materiell o.l. utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1426		Statens naturoppsyn	
	32	Skjærgårdsparker mv.	1,5 mill. kroner
1441		Statens forurensningstilsyn	
	39	Opprydningstiltak	20,0 mill kroner

IV

Fullmakt til å utgiftsføre uten bevilgning

Stortinget samtykker i at Miljøverndepartementet i 2003 kan utgiftsføre uten bevilgning fastslåtte tap på garantier for lån til miljøverntiltak og energiøkonomiseringsformål som staten er juridisk forpliktet til å dekke, under kap. 1400 Miljøverndepartementet post 77 Oppfyllelse av garantiansvar.

V

Omdisponeringsfullmakt

Stortinget samtykker i at Miljøverndepartementet i 2003 kan omdisponere inntil 3 mill. kroner mellom kap. 1465 Statens kjøp av tjenester i Statens kartverk post 21 Betaling for statsoppdraget og kap. 2465 Statens kartverk post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold.

2. av sjømålingsdata og kartgrunnlag utover gitt bevilgning under kap. 1465 Statens kjøp av tjenester i Statens kartverk post 21 Betaling for statsoppdraget, men slik at rammen for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger 90 mill. kroner.

VII Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Miljøverndepartementet i 2003 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1400		Miljøverndepartementet	
	73	Tilskudd til kompetanseformidling og informasjon om miljøvennlig produksjon og forbruk	2,3 mill. kroner
	78	Miljøtiltak i nikkilverkene på Kola	31,9 mill. kroner
1427		Direktoratet for naturforvaltning	
	30	Statlige erverv, båndlegging av friluftsområder	11,2 mill. kroner
	32	Statlige erverv, fylkesvise verneplaner	51,0 mill. kroner
	33	Statlige erverv, barskogvern	124,3 mill. kroner
	34	Statlige erverv, nasjonalparker	58,2 mill. kroner
	77	Tilskudd til naturinformasjonssentra	2,0 mill. kroner
1429		Riksantikvaren	
	72	Vern og sikring av fredete og bevaringsverdige kulturminner og kulturmiljøer	6,5 mill. kroner
	73	Brannsikring og beredskapstiltak	2,0 mill. kroner
2422		Statens miljøfond	
	90	Statens miljøfond, lån	14,6 mill. kroner

VIII

Kjøp av makeskiftearealer

Stortinget samtykker i at Miljøverndepartementet i 2003 kan nytte inntil 8 mill. kroner av bevilgningen under kap. 1427 Direktoratet for naturforvaltning post 33 Statlige erverv, barskogvern, til kjøp av areal som senere kan makeskiftes med barskogsareal som blir vernet.

Rammeuavhengige forslag

Forslag fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet og Senterpartiet:

Forslag 3

Det utarbeides en samlet plan for energigjenvinning i industrien basert på kartlegging av de muligheter som er til stede for å kunne utnytte gjenvunnet energi når industrien, andre aktører og myndigheter inngår i et forpliktende samarbeid og at det innføres et langsiktig avgiftsfritak for gjenvunnet energi.

Forslag fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet:

Forslag 4

Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med evalueringen av ENOVA å få gjennomført en uavhengig analyse av kapitalbehovet til ENOVA, gitt utløsningseffekten så langt og de mål Stortinget har satt for omleggingen av energimarkedet i Norge fram til 2010.

Forslag 5

Stortinget ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget på egnet måte med en plan for å styrke allemannsretten gjennom erverv og tilrettelegging av flere områder som har særskilt nasjonal, regional eller lokal verdi, samt å bidra til vern og sikring av viktige friluftsområder i og rundt byer og tettsteder.

Forslag fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 6

Stortinget ber Regjeringen utarbeide en plan for økt bruk av biobrensel og vannbåren varme der følgende legges til grunn:

1. Innføring av pliktige grønne sertifikater for varme vurderes.
2. Inntil et eventuelt marked for grønne sertifikater er etablert, opprettes det en midlertidig og lik støtteordning til nye, fornybare energikilder.
3. Krav til energifleksible energiløsninger som f.eks. vannbåren varme i alle nye næringsbygg og nye boligbygg over 1 000 m².
4. Handlingsplan for trinnsvis konvertering av oljekjeler og el-kjeler til mer fleksible energiløsninger og mindre forurensende energikilder.
5. Tilskudd til bedrifter og husholdninger i småhus til kjøp av anlegg for miljøvennlig vannbåren varme og mer fleksible energiløsninger.
6. Nordisk samordning og erfaringsutveksling for å øke bruken av biobrensel.

7. Øke det norske uttaket av biobrensel.
8. Økt satsing på FoU.
9. Mer bruk av vannbåren varme, energifleksible løsninger og effekt- og forbruksreducerende tiltak må inngå i energiplanene som skal implementeres i forskrift fra 2003.

Forslag 7

Stortinget ber Regjeringen i løpet av 2003 presentere en opptrappingsplan som gjør det realistisk å innenfor en 10-årsperiode å fjerne PCB- og tungmetallholdige sedimenter fra norske havner og fjorder.

Forslag fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet:

Forslag 8

Stortinget ber Regjeringen i forslag til statsbudsjett for 2004 vurdere å etablere et investeringsprogram for lokalt Agenda 21-arbeid.

Forslag fra Fremskrittspartiet og Senterpartiet:

Forslag 9

Stortinget ber Regjeringen fremme nødvendige tiltak for å redusere konflikter i forbindelse med opprettelse av nasjonalparker, verneområder og lignende.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet:

Forslag 10

Stortinget ber Regjeringen vurdere om EØS-avtalen reduserer muligheten for norsk verftsindustri til å få oppdrag på grunn av begrensninger i Norges virkemiddelbruk i forhold til enkelte EU-lands virkemiddelbruk, og legge dette fram for Stortinget i Revidert nasjonalbudsjett for 2003.

Forslag 11

Stortinget ber Regjeringen i løpet av 2003 komme tilbake til Stortinget med en vurdering av behovet for et nytt regelverk for tildeling av økonomisk støtte til frivillige miljøorganisasjoner.

Forslag 12

Stortinget ber Regjeringen å avstå fra å gjennomføre den foreslåtte endringen i sluttbehandlingsavgiften for avfall, men komme tilbake til saken i forbindelse med Revidert budsjett for 2003.

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 13

Stortinget ber Regjeringen utarbeide nytt regelverk for økonomisk støtte basert på like kriterier til frivillige miljøvernorganisasjoner, og fremme dette som egen sak før behandlingen av neste års budsjett.

Forslag 14

Stortinget ber Regjeringen sørge for at miljøvernorganisasjoner som aktivt oppfordrer eller bevisst bryter

loven, for å demonstrere mot lovlige vedtak, mister all økonomisk statsstøtte.

Forslag 15

Stortinget ber Regjeringen om at det i internasjonale fora arbeides for at det opprettes en egen internasjonal særdomstol for miljø saker underlagt Den internasjonale domstolen i Haag.

Forslag 16

Stortinget ber Regjeringen sørge for eventuelle forskrifts-/lovendringer og at det gis de nødvendige tillatelser for å drive turistvirksomhet på Kalda-Kari.

Forslag 17

Stortinget ber Regjeringen fremme en sak med det formål å øke utskiftingstakten av den norske bilparken.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 18

Stortinget ber Regjeringen sørge for at bevilgningene til ENOVA gradvis økes gjennom økt påslag i nettariffen. Påslaget i nettariffen må dobles i 2003 til 0,6 øre/kwh, og øke til 2 øre fram til 2005.

Forslag 19

Det opprettes et investeringsprogram for Lokal Agenda 21-arbeid på 100 mill. kroner. Programmet administreres av Miljøverndepartementet.

Forslag 20

Stortinget vil be Regjeringen påse at de tre store skogområdene i Øst-Norge som departementet ikke har funnet plass til innenfor de økonomiske rammene for barskogvern i 2002 (Skjellingshovde og Honnsrøve i Oppland, og Fuggdalen i Hedmark), vernes sammen med de andre områdene i planen, og at vernet finansieres gjennom Jordfondet i 2003.

Forslag 21

Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med Revidert budsjett for 2003 legge fram en samlet, flerårig plan for bevilgninger til forebyggelse og bekjempelse av lakseparasitten Gyrodactylus salaris over Miljøvern- og Landbruksdepartementets budsjett.

Forslag 22

Stortinget ber Regjeringen i 2003 igangsette en prøveordning med en erstatningsmodell i utvalgte rovdyrutsatte områder der eierne av beitedyr får tilskudd i forhold til rovdyr tallet i området, og ikke noen utbetaling pr. dyr som blir drept av rovdyr.

Forslag 23

Stortinget ber Regjeringen støtte Nordreisaprosjektet for å få ny kunnskap om rovdyrspørsmål og forebyggende arbeid.

4. KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har ellers ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

**A. Rammeområde 12
(Olje og energi)**

I

På statsbudsjettet for 2003 bevilges under:

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
Utgifter				
1800		Olje- og energidepartementet		
	1	Driftsutgifter	103 000 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> ..	24 430 000	
	22	Beredskapslagre for drivstoff, <i>kan overføres</i>	21 000 000	
	70	Internasjonalisering av petroleums- virksomheten, <i>kan overføres</i>	16 000 000	
	71	Tilskudd til Norsk Oljemuseum	3 000 000	
	72	Investeringsfond for klimatiltak i Østersjøområdet	8 100 000	
1810		Oljedirektoratet (jf. kap. 4810)		
	1	Driftsutgifter	254 100 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	67 000 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlike- hold, <i>kan overføres</i>	6 500 000	
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat (jf. kap. 4820 og 4829)		
	1	Driftsutgifter	227 900 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> ..	51 900 000	
	22	Sikrings- og miljøtiltak i vassdrag, <i>kan overføres</i>	54 850 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlike- hold, <i>kan overføres</i>	6 000 000	
	70	Tilskudd til lokale el-forsyningsanlegg, <i>kan overføres</i>	1 000 000	
	73	Tilskudd til utjevning av overførings- tariffer, <i>kan overføres</i>	20 000 000	
	75	Tilskudd til sikringstiltak, <i>kan overføres</i>	2 600 000	
1825		Omlegging av energibruk og energiproduksjon		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> ..	6 000 000	
	50	Overføring til Energifondet	279 000 000	
	73	Produksjonsstøtte til vindkraft	14 000 000	
	74	Naturgass, <i>kan overføres</i>	35 000 000	
1830		Energiforskning (jf. kap. 4829)		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> ..	15 500 000	
	50	Norges forskningsråd	235 000 000	
	70	Internasjonale samarbeids- og utviklingstiltak, <i>kan overføres</i>	9 200 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
2440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (jf. kap. 5440)		
	22	Fjerningsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> .	30 000 000	
	30	Investeringer	15 100 000 000	
	50	Overføring til Statens petroleumsforsikringsfond	700 000 000	
2442		Disponering av innretninger på kontinentalsokkelen		
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	130 000 000	
2443		Petoro AS		
	70	Administrasjon	220 000 000	
2490		NVE Anlegg (jf. kap. 5490, 5491 og 5603)		
	24	Driftsresultat:		
	1	Driftsinntekter	-41 000 000	
	2	Driftsutgifter	38 000 000	
	3	Avskrivninger	4 800 000	
	4	Renter	1 800 000	3 600 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>		7 000 000
		Totale utgifter		17 651 680 000
Inntekter				
4810		Oljedirektoratet (jf. kap. 1810)		
	1	Gebyr- og avgiftsinntekter	2 500 000	
	2	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet ...	32 000 000	
	3	Refusjon av tilsynsutgifter	56 500 000	
	4	Salg av undersøkelsesmateriale	2 500 000	
	6	Ymse inntekter	2 000 000	
	8	Inntekter barnehage	3 500 000	
4820		Norges vassdrags- og energidirektorat (jf. kap. 1820)		
	1	Gebyr- og avgiftsinntekter	19 600 000	
	2	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet ...	41 400 000	
	40	Sikrings- og miljøtiltak i vassdrag	12 000 000	
4829		Konsesjonsavgiftsfondet (jf. kap. 1820 og 1830)		
	50	Overføring fra fondet	132 600 000	
4860		Statsforetak under Olje- og energidepartementet		
	70	Garantiprovisjon, Statnett SF	30 000 000	
5440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (jf. kap. 2440)		
	24	Driftsresultat:		
	1	Driftsinntekter	96 700 000 000	
	2	Driftsutgifter	-18 000 000 000	
	3	Lete- og feltutviklingsutgifter	-1 400 000 000	
	4	Avskrivninger	-16 000 000 000	
	5	Renter	-6 500 000 000	54 800 000 000
	30	Avskrivninger		16 000 000 000
	80	Renter		6 500 000 000

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
5490	1	NVE Anlegg (jf. kap. 2490) Salg av utstyr mv.	1 200 000	
5608	80	Renter av lån til statsforetak under Olje- og energidepartementet Renter, Statnett SF	52 000 000	
		Totale inntekter		77 687 800 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2003 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1810 post 1	kap. 4810 post 6
kap. 1810 post 21	kap. 4810 post 2
kap. 1820 post 21	kap. 4820 post 2
kap. 1820 post 22	kap. 4820 post 40
kap. 2490 post 45	kap. 5490 post 1

III

Fullmakt til overskridelse

Stortinget samtykker i at Kongen i 2003 kan overskride bevilgningen under kap. 1800 Olje- og energidepartementet post 21 Spesielle driftsutgifter, til dekning av meglerhonorar og utgifter til faglig bistand ved salg av statlige aksjeposter samt andre endringer som kan få betydning for eierstrukturen i Statoil ASA.

IV

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2003 kan gi tilsagn utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1820	75	Norges vassdrags- og energidirektorat Tilskudd til sikringstiltak	2,5 mill. kroner
1825	50	Omlegging av energibruk og energiproduksjon Overføring til energifondet	130,0 mill. kroner
	74	Naturgass	20,0 mill. kroner
1830	50	Energiforskning Norges forskningsråd	33,0 mill. kroner

V

Fullmakt til å inngå forpliktelser utover gitt bevilgning

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2003 kan pådra seg forpliktelser utover gitte bevilgninger innenfor følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Ramme
1800	21	Olje- og energidepartementet Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	2,5 mill. kroner
2443	70	Petoro AS Administrasjon	35,0 mill. kroner

VI

Utbyggingsprosjekter på norsk kontinentalsokkel

Stortinget samtykker i at Kongen i 2003 kan godkjenne prosjekter på norsk kontinentalsokkel under følgende forutsetninger:

1. Prosjektet må ikke ha prinsipielle eller samfunnsmessige sider av betydning.
2. Øvre grense for de samlede investeringer pr. prosjekt utgjør 10 mrd. kroner.
3. Hvert enkelt prosjekt må vise akseptabel samfunnsøkonomisk lønnsomhet og være rimelig robust mot endringer i prisutviklingen for olje og naturgass.
4. Det må være bevilgningsmessig dekning for investeringene under kap. 2440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten.

VII

Overføring av eiendomsrett mot bruksrett

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2003 kan godkjenne overføring av eiendomsrett fra en rettighetshavergruppe hvor Petoro AS som forvalter av SDØE er en av rettighetshaverne, til en annen rettighetshavergruppe. Det forutsettes at Petoro AS som for-

valter av SDØE er sikret tilstrekkelig bruksrett. Denne fullmakt vil gjelde for de prosjekter hvor Kongen har fått fullmakt til å godkjenne plan for utbygging/anlegg og drift, samt ved mindre endringer for prosjekter hvor plan for utbygging/anlegg og drift allerede er godkjent. Fullmakten gis under forutsetning av at overføring av eiendomsrett ikke har prinsipielle eller samfunnsmessige sider av betydning.

VIII

Overdragelse av andeler i utvinningstillatelser

Stortinget samtykker i at Kongen i 2003 kan godkjenne overdragelse av andeler for Petoro AS som forvalter av SDØE i utvinningstillatelser der det antas at samlede utvinnbare ressurser i forekomstene er mindre enn 10 mill. tonn oljeekvivalenter.

IX

Opphevelse av generalforsamlingsklausulen

Stortinget samtykker i at generalforsamlingsklausulen skal kunne oppheves for gitte tillatelser og erstattes av en vetorett i tråd med konsesjonsdirektivet og petroleumsforskriften § 12, dersom rettighetshaverne skulle ønske dette. Olje- og energidepartementet skal i så fall godkjenne dette i hvert enkelt tilfelle.

B. Rammeområde 13 (Miljø)

I

På statsbudsjettet for 2003 bevilges under:

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
Utgifter				
1400		Miljøverndepartementet (jf. kap. 4400)		
	1	Driftsutgifter	154 841 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	61 628 000	
	60	Tilskudd til lokalt miljøvern, <i>kan overføres</i>	2 000 000	
	61	Yttersjø gård	3 700 000	
	70	Grunnstøtte til frivillige miljøvern- organisasjoner	35 050 000	
	71	Internasjonale organisasjoner	33 335 000	
	72	Miljøverntiltak i nordområdene, <i>kan overføres</i>	7 000 000	
	73	Tilskudd til kompetanseformidling og informasjon om miljøvennlig produksjon og forbruk, <i>kan overføres</i>	33 425 000	
	74	Tilskudd til AMAP, <i>kan overføres</i>	2 200 000	
	75	Miljøvennlig byutvikling, <i>kan overføres</i>	4 000 000	
	76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak, <i>kan overføres</i>	5 371 000	
	78	Miljøtiltak i nikkerverkene på Kola, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	109 800 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
1410		Miljøvernforskning (jf. kap. 4410)		
	21	Miljøovervåking og miljødata	90 157 000	
	50	Basisbevilgninger til miljøforskningsinstituttene	89 586 000	
	51	Forskningsprogrammer m.m.	125 818 000	
	52	Rekrutteringsstipend til kvinnelige miljøvernforskere	200 000	
	53	Internasjonalt miljøvernforskings-samarbeid	5 000 000	
	60	Kommunal overvåking og kartlegging av biologisk mangfold, <i>kan overføres</i>	4 000 000	
	70	Nasjonale oppgaver ved miljøforskningsinstituttene	15 151 000	
1425		Vilt- og fisketiltak (jf. kap. 4425)		
	1	Driftsutgifter	25 365 000	
	61	Tilskudd til kommunale vilttiltak, <i>kan overføres</i>	5 500 000	
	70	Tilskudd til fiskeformål, <i>kan overføres</i>	5 000 000	
	71	Tilskudd til viltformål, <i>kan overføres</i> ..	25 645 000	
1426		Statens naturoppsyn (jf. kap. 4426)		
	1	Driftsutgifter	48 200 000	
	30	Tiltak i nasjonalparkene, <i>kan overføres</i>	7 791 000	
	31	Tiltak i naturvern-, kulturlandskap- og friluftsområder, <i>kan overføres</i>	16 971 000	
	32	Skjærgårdsparker mv., <i>kan overføres</i> ...	14 195 000	
	70	Tilskudd til naturoppsyn, <i>kan overføres</i> ..	500 000	
1427		Direktoratet for naturforvaltning (jf. kap. 4427)		
	1	Driftsutgifter	75 371 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	31 139 000	
	30	Statlige erverv, båndlegging av friluftsområder, <i>kan overføres</i>	26 405 000	
	32	Statlige erverv, fylkesvise verneplaner, <i>kan overføres</i>	19 450 000	
	33	Statlige erverv, barskogvern, <i>kan overføres</i>	110 295 000	
	34	Statlige erverv, nasjonalparker, <i>kan overføres</i>	2 100 000	
	70	Tilskudd til kalking og lokale fiskeformål, <i>kan overføres</i>	98 200 000	
	72	Erstatninger for rovviltskader, <i>overslagsbevilgning</i>	86 365 000	
	73	Forebyggende tiltak mot rovviltskader og omstillingstiltak, <i>kan overføres</i>	32 000 000	
	74	Tilskudd til friluftslivstiltak, <i>kan overføres</i>	10 170 000	
	75	Internasjonale avtaler og medlemskap .	1 010 000	
	77	Tilskudd til naturinformasjonssentra, <i>kan overføres</i>	6 400 000	
	78	Friluftsrådenes landsforbund og interkommunale friluftsråd, <i>kan overføres</i> ..	5 300 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
1429		Riksantikvaren (jf. kap. 4429)		
	1	Driftsutgifter	73 790 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under postene 72 og 73</i>	25 850 000	
	50	Tilskudd til Samisk kulturminnearbeid	2 000 000	
	72	Vern og sikring av fredete og bevaringsverdige kulturminner og kulturmiljøer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	107 684 000	
	73	Brannsikring og beredskapstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	5 453 000	
	74	Fartøyvern	10 000 000	
	75	Internasjonalt samarbeid, <i>kan overføres</i>	3 400 000	
1432		Norsk kulturminnefond (jf. kap. 4432)		
	1	Driftsutgifter	1 500 000	
	50	Til disposisjon for kulturminnetiltak ...	5 000 000	
1441		Statens forurensningstilsyn (jf. kap. 4441)		
	1	Driftsutgifter	182 962 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	450 000	
	39	Opprydningstiltak, <i>kan overføres</i>	50 880 000	
	65	Tilskudd til helhetlig vannforvaltning, <i>kan overføres</i>	4 000 000	
	73	Tilskudd til biloppsamlingsystemet ...	118 900 000	
	75	Utbetaling av pant for bilvrak, <i>overslagsbevilgning</i>	151 252 000	
	76	Refusjonsordninger	50 000 000	
	77	Tilskudd til innsamling av PCB-holdige isolerglassruter, <i>kan overføres</i>	12 000 000	
	78	Tilskudd til energiutnyttelse fra avgiftspliktige sluttbehandlingsanlegg for avfall, <i>kan overføres</i>	40 000 000	
1444		Produktregisteret		
	1	Driftsutgifter	14 640 000	
1465		Statens kjøp av tjenester i Statens kartverk		
	21	Betaling for statsoppdraget, <i>kan overføres</i>	349 254 000	
2422		Statens miljøfond		
	70	Statens miljøfond, rentestøtte	850 000	
2465		Statens kartverk (jf. kap. 5491 og 5603)		
	24	Driftsresultat:		
		1 Driftsinntekter	-564 254 000	
		2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> ...	543 464 000	
		3 Avskrivninger	13 500 000	
		4 Renter av statens kapital	3 290 000	
			-4 000 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	13 896 000	
		Totale utgifter		2 655 395 000
Inntekter				
4400		Miljøverndepartementet (jf. kap. 1400)		
	2	Ymse inntekter	87 000	
	3	Refusjon fra UD	600 000	
	21	Oppdragsinntekter	688 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
4410	50	Miljøvernforskning (jf. kap. 1410) Refusjon av diverse fond	4 000 000	
4425		Refusjoner fra Viltfondet og Statens fiskefond (jf. kap. 1425)		
	51	Refusjoner fra Viltfondet	48 510 000	
	52	Refusjoner fra Statens fiskefond	13 000 000	
4426		Statens naturoppsyn (jf. kap. 1426)		
	1	Ymse inntekter	110 000	
4427		Direktoratet for naturforvaltning (jf. kap. 1427)		
	1	Ymse inntekter	7 273 000	
	9	Internasjonale oppdrag	1 766 000	
	54	Gebyrer	2 300 000	
4429		Riksantikvaren (jf. kap. 1429)		
	2	Refusjon og diverse inntekter	1 874 000	
	9	Internasjonale oppdrag	2 155 000	
4432		Norsk kulturminnefond (jf. kap. 1432)		
	80	Avkastning fra Norsk kulturminnefond	6 500 000	
4441		Statens forurensningstilsyn (jf. kap. 1441)		
	1	Refusjon av kontrollutgifter	6 788 000	
	4	Gebyrer	12 559 000	
	5	Leieinntekter	857 000	
	8	Inntekter fra salg av bilvrak	30 595 000	
	9	Internasjonale oppdrag	4 347 000	
5621		Statens miljøfond, renteinntekter		
	80	Renteinntekter	9 000 000	
		Totale inntekter		153 009 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Miljøverndepartementet i 2003 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1400 post 1	kap. 4400 post 2
kap. 1400 post 21	kap. 4400 post 21
kap. 1427 post 1	kap. 4427 post 1
kap. 1427 post 21	kap. 4427 postene 9 og 54
kap. 1429 post 1	kap. 4429 postene 2 og 9
kap. 1441 post 1	kap. 4441 postene 4 og 9

2. overskride bevilgningen under kap. 2465 Statens kartverk post 45 Større anskaffelser og vedlikehold, med et beløp som tilsvarer regnskapsførte inntekter fra salg av anleggsmidler under kap. 5465 Statens kartverk post 49 Salg av anleggsmidler. Ubenyttede inntekter fra slikt salg kan tas med ved beregning av overført beløp.

3. overskride bevilgningen under kap. 1427 Direktoratet for naturforvaltning post 33 Statlige erverv, barskogvern, med et beløp som tilsvarer regnskapsførte inntekter fra salg av makeskiftearealer under kap. 4427 Direktoratet for naturforvaltning post 40 Inntekter fra salg av makeskiftearealer. Ubenyttede merinntekter fra salg av makeskiftearealer kan tas med ved beregning av overført beløp.

III

Fullmakt til overskridelser

Stortinget samtykker i at Miljøverndepartementet i 2003 kan avvike driftsbudsjettet til Statens kartverk mot dekning av reguleringsfondet.

IV

Fullmakt til å utgiftsføre uten bevilgning

Stortinget samtykker i at Miljøverndepartementet i 2003 kan utgiftsføre uten bevilgning fastslåtte tap på garantier for lån til miljøverntiltak og energiøkonomiseringsformål som staten er juridisk forpliktet til å

dekke, under kap. 1400 Miljøverndepartementet post 77 Oppfyllelse av garantiansvar.

V

Omdisponeringsfullmakt

Stortinget samtykker i at Miljøverndepartementet i 2003 kan omdisponere inntil 3 mill. kroner mellom kap. 1465 Statens kjøp av tjenester i Statens kartverk post 21 Betaling for statsoppdraget og kap. 2465 Statens kartverk post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold.

VI

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Miljøverndepartementet i 2003 kan foreta bestillinger:

1. av materiell o.l. utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1426		Statens naturoppsyn	
	32	Skjærgårdsparker mv.	1,5 mill. kroner
1441		Statens forurensningstilsyn	
	39	Opprydningstiltak	20,0 mill kroner

2. av sjømålingsdata og kartgrunnlag utover gitt bevilgning under kap. 1465 Statens kjøp av tjenester i Statens kartverk post 21 Betaling for statsoppdraget, men slik at rammen for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger 90 mill. kroner.

VII

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Miljøverndepartementet i 2003 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1400		Miljøverndepartementet	
	73	Tilskudd til kompetanseformidling og informasjon om miljøvennlig produksjon og forbruk	2,3 mill. kroner
	78	Miljøtiltak i nikkerverkene på Kola	31,9 mill. kroner
1427		Direktoratet for naturforvaltning	
	30	Statlige erverv, båndlegging av friluftsområder	11,2 mill. kroner
	32	Statlige erverv, fylkesvise verneplaner	51,0 mill. kroner
	33	Statlige erverv, barskogvern	124,3 mill. kroner
	34	Statlige erverv, nasjonalparker	58,2 mill. kroner
	77	Tilskudd til naturinformasjonssentra	2,0 mill. kroner
1429		Riksantikvaren	
	72	Vern og sikring av fredete og bevaringsverdige kulturminner og kulturmiljøer	6,5 mill. kroner
	73	Brannsikring og beredskapstiltak	2,0 mill. kroner
2422		Statens miljøfond	
	90	Statens miljøfond, lån	14,6 mill. kroner

VIII

Kjøp av makeskiftearealer

Stortinget samtykker i at Miljøverndepartementet i 2003 kan nytte inntil 8 mill. kroner av bevilgningen

under kap. 1427 Direktoratet for naturforvaltning post 33 Statlige erverv, barskogvern, til kjøp av areal som senere kan makeskiftes med barskogsareal som blir vernet.

C. Rammeuavhengige vedtak**I**

Stortinget ber Regjeringen gi en beskrivelse av situasjonen i norsk offshore-rettet verkstedindustri og gjennomgå konkurransesituasjonen for denne industrien i forhold til andre EØS-land, og melde tilbake dette for Stortinget i Revidert nasjonalbudsjett for 2003.

II

Stortinget ber Regjeringen i løpet av våren 2003 om å fremme en sak for Stortinget om ulike modeller for nett-tarifiering som innebærer at:

1. Det skal utvikles modeller for prisutjevning på nettleie.
2. Det skal utvikles modeller for tarifiering som er enkle og robuste mot forandringer.

III

Stortinget ber Regjeringen foreta en utredning av ulike modeller for en offentlig medfinansiering til

forskning innenfor petroleumsvirksomhet, herunder et petroleumsrettet forskningsfond.

IV

Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med Revidert budsjett for 2003 komme tilbake til Stortinget med tiltak for økt utvinningsgrad på norsk sokkel.

V

Stortinget ber Regjeringen senest i forbindelse med statsbudsjettet for 2004 komme tilbake med en vurdering av Direktoratet for naturforvaltnings handlingsplan mot gyro og den langsiktige oppfølgingen av bekjempelse av lakseparasitten.

VI

Stortinget ber Regjeringen fremme en egen stortingsmelding om kart og geodata innen vårsesjonen 2003. Inntil en slik melding er fremmet for Stortinget, endres ikke Statens kartverks organisering og drift.

Oslo, i energi- og miljøkomiteen, den 6. desember 2002

Hallgeir H. Langeland

fung. leder og ordf. for kap. 1441,
4441 og 4860

Sylvia Brustad**Inger S. Enger**

ordf. for kap. 1426, 1820, 4426, 4820,
5608 og 5621

Øyvind Halleraker

ordf. for kap. 1830

Rolf Terje Klungland

ordf. for kap. 2440, 2490,
5440 og 5490

Synnøve Konglevoll

ordf. for kap. 1427, 2422, 4427
og 5322

Øyvind Korsberg

ordf. for kap. 1444, 1465 og 2465

Ingmar Ljones

ordf. for kap. 1429, 1432, 2442,
4429, 4432 og 4829

Siri A. Meling

ordf. for kap. 1410, 1425,
4410 og 4425

Leif Frode Onarheim

ordf. for kap. 2443

Inger Stokstad**Kirsti Welander**

ordf. for kap. 1400, 1825 og 4400

Øyvind Vaksdal

sekretær og ordf. for kap. 1800, 1810
og 4810

